

О. О. Бровко, О. А. Галич, О. А. Лапко, Н. М. Філоненко

**ЗАРУБІЖНА ЛІТЕРАТУРА
ТА МЕТОДИКА ЇЇ ВИКЛАДАННЯ:
ДЕРЖАВНА АТЕСТАЦІЯ**

Міністерство освіти і науки України
Державний заклад
“Луганський національний
університет імені Тараса Шевченка”

Кафедра теорії літератури та компаративістики

О. О. Бровко, О. А. Галич, О. А. Лапко, Н. М. Філоненко

**ЗАРУБІЖНА ЛІТЕРАТУРА
ТА МЕТОДИКА ЇЇ ВИКЛАДАННЯ:
ДЕРЖАВНА АТЕСТАЦІЯ**

*Навчально-методичний посібник
для організації самостійної роботи та підготовки
до державної атестації студентів
спеціальностей
“Українська мова і література”, “Українська мова і
література.
Мова і література (англійська)”*

Луганськ
ДЗ “ЛНУ імені Тараса Шевченка”
2014

УДК [82(100)+373.016:82(100)](076)

ББК 83.3 (0)р3+74.268.3(0)р3

З – 35

Рецензенти:

Дмитренко В. І. – доктор філологічних наук, професор, завідувач кафедри світової літератури Луганського національного університету імені Тараса Шевченка.

Максименко О. В. – кандидат філологічних наук, завідувач кафедри іноземних мов і ділового перекладу Луганського національного аграрного університету.

Понасенко А. В. – кандидат філологічних наук, методист Центру дистанційного навчання, старший викладач кафедри соціально-гуманітарних дисциплін та методики їх викладання Луганського обласного інституту післядипломної педагогічної освіти.

Зарубіжна література та методика її викладання:

З – 35 державна атестація : навч.-метод. посіб. для орг. самостійної роботи й підготов. до державної атестації студ. спец. “Українська мова і література”, “Українська мова і література. Мова і література (англійська)” / О. О. Бровко, О. А. Галич, О. А. Лапко, Н. М. Філоненко ; Держ. закл. “Луган. нац. ун-т імені Тараса Шевченка”. – Луганськ : Вид-во ДЗ “ЛНУ імені Тараса Шевченка”, 2014. – 248 с.

Посібник подає структурований матеріал для узагальнення, систематизації та самоконтролю знань із базових дисциплін фахової підготовки випускників напряму “Філологія” за освітньо-кваліфікаційним рівнем “Спеціаліст”. У посібнику подано програму державного іспиту з дисциплін фахової підготовки, методичні поради та різні види тестових завдань для самостійної роботи студентів.

Видання призначене для студентів гуманітарних факультетів вищих навчальних закладів.

УДК [82(100)+373.016:82(100)](076)

ББК 83.3 (0)р3+74.268.3(0)р3

*Рекомендовано до друку Навчально-методичною радою
Луганського національного університету імені Тараса Шевченка
(протокол № 6 від 5 лютого 2014 року)*

© Бровко О. О., Галич О. А., Лапко О. А., Філоненко Н. М., 2014

© ДЗ “ЛНУ імені Тараса Шевченка”, 2014

Зміст

Пояснювальна записка	4
Програма державної атестації випускників за освітньо-кваліфікаційним рівнем “спеціаліст”	8
Розділ I. Історико-літературний компонент комплексного екзамену. Зарубіжна література (Ланко О. А.) ..	23
1.1. Методичні поради.....	23
1.2. Тестові завдання	25
1.2.1. Література античності.....	25
1.2.2. Література Середньовіччя й Відродження	44
1.2.3. Література XVII – XVIII ст.	66
1.2.4. Література XIX століття. Доба романтизму	84
1.2.5. Література XIX століття. Доба реалізму.....	101
1.2.6. Література кінця XIX – початку XX ст.	118
1.2.7. Література XX століття.	135
1.3. Рекомендована література до розділу I	154
Розділ II. Методичний компонент державної атестації майбутнього вчителя світової літератури (Філоненко Н. М.) ..	157
2.1. Методичні поради.....	157
2.2. Тестові завдання	158
2.3. Рекомендована література до розділу II.....	175
Розділ III. Компаративна складова підготовки випускника (Бровко О. О.)	178
3.1. Методичні поради.....	178
3.2. Тестові завдання	179
3.3. Рекомендована література до розділу III.....	201
Розділ IV. Теоретико-літературна складова фахової підготовки філолога (Галич О. А.)	203
4.1. Методичні поради.....	203
4.2. Тестові завдання	203
4.3. Рекомендована література до розділу IV	244

ПОЯСНОВАЛЬНА ЗАПИСКА

Літературознавча підготовка філологів у вищій школі здійснюється відповідно до двох концептуальних засад: по-перше, ідеться про національну ідентичність українського письменства; по-друге, наголошується на інтеграції духовних і інтелектуальних цінностей світової та вітчизняної культури.

Відповідно до вимог Державних галузевих стандартів, освітньо-професійних програм підготовки вчителів української мови і літератури та зарубіжної літератури основною метою літературознавчої підготовки є формування у студентів уявлення про цілісність літературного процесу, літературного розвитку, мистецького простору й картини світу в цілому, що відображено засобами художнього слова. У Постанові Кабінету Міністрів України “Про затвердження Державного стандарту базової і повної загальної середньої освіти” від 23 листопада 2011 р. № 1392 зазначено: “Освітня галузь складається з мовного і літературного компонентів. До мовного компонента належать українська мова, мови національних меншин (мова навчання і мова вивчення), іноземні мови, а до літературного – українська література, світова література і літератури національних меншин. Кожен із компонентів містить кілька наскрізних змістових ліній. Складовими літературного компонента є емоційно-ціннісна, літературознавча, загальнокультурна і компаративна лінії.

Системно оцінити якісний рівень науково-теоретичної і практичної підготовки випускників освітньо-кваліфікаційного рівня “Спеціаліст” дає змогу комплексний кваліфікаційний екзамен. Державний екзамен проводиться як комплексна перевірка знань студентів з навчальних дисциплін, передбачених навчальним планом.

Програма комплексного державного екзамену включає всі необхідні знання, уміння, навички, компетенції, передбачені освітньо-кваліфікаційною характеристикою, відображає всі основні питання фахівця цього напрямку підготовки (спеціальності), незалежно від періоду їх здобуття.

Важливим чинником набуття знань студентами спеціальності “Українська мова і література” є предмети літературознавчого та соціально-гуманітарного циклів, зокрема,

зарубіжна література й методика їх викладання в загальноосвітньому навчальному закладі, яким у програмі вищої освіти відведено провідну роль.

Майбутній учитель-словесник повинен знати:

- основні питання класичного й сучасного літературознавства;
- основи історії світової літератури;
- основи теорії літератури;
- наукові методи літературознавчих досліджень;
- наукові школи та напрями літературознавчих досліджень;
- особливості викладання світової літератури в школі.

Фахівець повинен уміти:

- володіти концепціями в галузі гуманітарних і суспільних наук;
- аналізувати явища художньої літератури з позицій сучасного літературознавства, використовуючи основні літературознавчі категорії;
- залучати знання історико-культурного та літературного контексту в процесі викладання в різних типах навчальних закладів;
- користуватися методологією гуманітарних і суспільних наук у різних сферах практичної та науково-дослідницької роботи;
- здійснювати порівняння літературних творів, їх компонентів, явищ і фактів, що належать до різних літератур, встановлення зв'язків між українською, світовою літературою і літературами національних меншин, розгляд традиційних тем, сюжетів, мотивів, образів у різних літературах, зіставлення оригінальних творів і україномовних перекладів літературних творів;
- бути спроможним самостійно опанувати нові знання, критично оцінювати набутий досвід із позиції останніх досягнень філологічної й педагогічної наук та соціальної практики.

Програма державного іспиту охоплює історію зарубіжної літератури від античності до сьогодення; основні положення теоретико-літературних курсів, які дають змогу усвідомити стадіальність літературно-мистецького розвитку та поглибити навички аналізу художнього твору; компаративну лінію

літературної освіти як одну з домінант фахової підготовки випускника; зміст шкільного курсу зарубіжної літератури та методики його викладання. Окрім того, програма комплексного кваліфікаційного екзамену складена з урахуванням умінь і навичок, набутих студентами випускного курсу під час виробничої педагогічної практики.

Запропонований посібник допоможе студентам підготуватися до підсумкової атестації за освітньо-кваліфікаційним рівнем “Спеціаліст”, а також знадобиться при підготовці до модульних контрольних робіт із таких дисциплін як “Історія зарубіжної літератури”, “Вступ до літературознавства”, “Теорія літератури”, “Основи компаративістики та аналіз художнього твору”, “Порівняльне літературознавство”, “Шкільний курс зарубіжної літератур та методика його викладання”.

Навчально-методичний посібник призначений для організації самостійної роботи, підготовки до державної атестації студентів спеціальностей “Українська мова і література”, “Українська мова і література. Мова і література (англійська)” і адресований майбутнім спеціалістам-філологам, які отримують кваліфікацію вчителя зарубіжної літератури.

Матеріал цього навчально-методичного видання відібрано й укладено згідно з вимогами до підготовки філологів за ОКР “Спеціаліст”. Зміст завдань охоплює такі рівні структурування матеріалу: 1) від історії античної літератури до новітнього світового літературно-мистецького розвитку; 2) проблеми шкільного вивчення світової літератури та методики його викладання; 3) компаративний аспект вивчення літератури; 4) теоретико-літературна складова підготовки філолога.

Підготовлені колективом авторів матеріали допоможуть випускникам обміркувати складні та неоднозначні питання історії зарубіжної літератури та методики її викладання, виробити осмислене їх тлумачення, систематизувати набуті знання та підготуватися до державного комплексного кваліфікаційного екзамену.

Тестові завдання різних типів дають змогу студентам-випускникам удосконалити навички систематизації фактів літературної рефлексії і спрямовані на адаптацію отриманих фундаментальних знань у конкретних навчально-пошукових

ситуаціях. Комплекс текстів створено в межах чинної програми й орієнтовано на об'єктивне оцінювання знань студентів.

Тестові завдання класифіковано за трьома критеріями: за ступенем складності; за типом умінь і навичок, рівень сформованості яких перевіряється відповідно до вимог освітньо-кваліфікаційної характеристики випускника; за формою питання та способом надання відповіді.

Зокрема, завдання першого рівня складності – це тести, які мають варіанти відповідей і вимагають обрати один правильний. Завдання другого рівня передбачають зіставлення, пошук відповідності між чинниками, тоді як завдання третього рівня спрямовані на перевірку вміння користуватися методологією гуманітарних наук, залучати знання історико-культурного та літературного контексту, аналізувати явища художньої літератури з позицій сучасного літературознавства, використовуючи основні літературознавчі категорії.

За формою питання та способом надання відповіді автори посібника пропонують такі типи тестів:

- 1) Істина / Хибність (Так / Ні);
- 2) Множинний вибір – Єдина відповідь;
- 3) Множинний вибір – Множинна відповідь;
- 4) “Заповніть бланк”;
- 5) Завдання на відповідність;
- 6) Завдання на виключення.

Застосування завдань різного типу і ступеня складності дає можливість виявити, на якому рівні самостійної пізнавальної діяльності – репродуктивному, перетворюючому, творчо-пошуковому чи дослідницькому – перебуває студент і над удосконаленням яких умінь йому ще необхідно попрацювати.

ПРОГРАМА ДЕРЖАВНОЇ АТЕСТАЦІЇ ВИПУСКНИКІВ ЗА ОСВІТНЬО-КВАЛІФІКАЦІЙНИМ РІВНЕМ “СПЕЦІАЛІСТ”

ІСТОРИКО-ЛІТЕРАТУРНИЙ КОМПОНЕНТ КОМПЛЕКСНОГО ЕКЗАМЕНУ

Зарубіжна література

Література античності

Давньогрецька література. Періодизація її розвитку.

Давньогрецька міфологія. Міфи про олімпійських богів. Міфи про героїв (про Геракла, Персея, Тесея). Основні цикли давньогрецьких міфів (центральні події та персонажі).

“Гомерівське питання”. Поєми Гомера “Іліада” та “Одіссея”. Міфологічна основа. Особливості сюжету й композиції. Образи центральних персонажів. Своєрідність художніх засобів. Особливості поетичної техніки.

Дидактичний епос Гесіода. Поєма “Роботи і дні”. Основний зміст і композиція.

Художні особливості байок Езопа.

Давньогрецька лірика. Її розподіл на декламаційну та мелічну. Жанровий склад. Основні мотиви та жанри творчості Тиртея, Архілоха, Сапфо, Анакреонта. “Анакреонтична поезія”.

Давньогрецький театр. Основні джерела давньогрецької трагедії. Особливості організації театральних вистав. Структура давньогрецької трагедії. Своєрідність давньогрецької комедії класичного періоду. Есхіл як засновник жанру трагедії. П’єса “Прометей закутий”. Розквіт жанру давньогрецької трагедії у творчості Софокла. Трагедія “Цар Едіп”. Новаторство Евріпіда. Трагедія “Медея”. Творчість Арістофана – “батька комедії”. Комедія “Жаби”.

Римська література. Основні етапи її розвитку.

Філософська поєма Лукреція “Про природу речей”.

“Енеїда” Вергілія. Історія створення, ідейний зміст, сюжет, образи центральних персонажів, основні художні засоби. Поєма Вергілія та епос Гомера.

Тема поєта і поезії у творах Горація. Ода “До

Мельпомени”. “Послання до Пізонів” – віршований трактат про поетичне мистецтво.

Художні особливості поеми “Метаморфози” Овідія.

Художня своєрідність роману Апулея “Метаморфози, або Золотий осел”.

Література Середньовіччя та Відродження

Література Середньовіччя.

Героїчний епос Раннього Середньовіччя. Кельтський епос. Саги Уладського циклу. Образ Кухуліна. Англосаксонська поема “Беовульф” (сюжет, образ Беовульфа, засоби образності). Давньоскандинавська література: “Старша Едда” (міфологічні та героїчні пісні), поезія скальдів, “Молодша Едда” Сноррі Стурлусона, саги.

Героїчний епос Зрілого Середньовіччя. Основні цикли французького героїчного епосу. “Пісня про Роланда” (історична основа, характер трансформації життєвого матеріалу, втілення патріотичної ідеї, образи головних дійових осіб). Іспанський героїчний епос. “Пісня про Сіда” (прототип центрального персонажа, сюжет твору, особливості оповіді). Німецький героїчний епос. “Пісня про Нібелунгів” (історична основа, основний зміст, образи центральних персонажів).

Лицарська (куртуазна) література. Поезія трубадурів. Її жанри (канцона, сирвентес, тенсона, балада, серена, альба). Особливості зображення любовного почуття. Лицарська лірика в Німеччині (міннезанг). Лицарські романи. Основні цикли. Бретонський цикл. “Трістан і Ізольда”.

Миська література. Фабліо та шванки. Тваринний епос. “Роман про Лиса” (“Роман про Ренара”). Джерела середньовічного театру. Основні жанри середньовічної драматургії (містерія, міракль, мораліте, фарс, соті).

Поезія вагантів. Її тематика.

Література доби Відродження.

Література італійського Ренесансу. Поема Данте “Божественна комедія” (особливості композиції, символіка чисел, багатоплановість художнього змісту). Збірка Ф. Петрарки “Канцоньєре” (композиція, жанровий склад, тематика, образ Лаури, ліричний герой). Збірка новел “Декамерон” Дж. Боккаччо (композиція, тематика та ідейний зміст новел).

Відродження в Німеччині та Нідерландах (“Листи темних людей”, “Корабель дурнів” С. Бранта, “Похвальне слово Глупоті” Еразма Роттердамського, народні книги).

Французька література доби Ренесансу. Роман Ф. Рабле “Гаргантюа і Пантагрюель” (джерела сюжету, ідейний зміст).

Особливості іспанської літератури епохи Відродження. Розвиток жанру шахрайського роману. Роман “Дон Кіхот” М. Сервантеса як пародія на лицарські романи. Образи центральних персонажів. Драматургія Лопе де Веги. Народно-героїчна драма “Фуенте Овехуна” (сутність конфлікту, образи дійових осіб). “Собака на сні” – комедія “плаща і шпаги”.

Відродження в англійській літературі. Трагедія В. Шекспіра “Гамлет” (сутність конфлікту, особливості сюжету, образи персонажів). Центральні теми й образи сонетів В. Шекспіра.

Література XVII- XVIII ст.

Література XVII століття. Основні художні напрями. Особливості естетики бароко. Національні варіанти бароко (гонгоризм, маринізм, преціозна літератур, метафізична поезія). Класицизм як художній напрям в літературі XVII століття.

Література бароко. Драматургія П. Кальдерона, жанрово-тематичні групи п’єс. Драма “Життя – це сон” (фабула, особливості композиції, еволюція Сехізмундо, мотив життя-сну). Поема Дж. Мільтона “Втрачений рай” (особливості осмислення біблійної історії, моральні проблеми у творі, образи поеми, барокова поетика твору).

Література класицизму. “Поетичне мистецтво” М. Буало як узагальнення художнього досвіду класицистів. Художні особливості байок Ж. Лафонтена. Трагедія П. Корнеля “Сід” (своєрідність жанру, джерело сюжету, особливості конфлікту, головні дійові особи). Трагедія Ж. Расіна “Андромаха” (джерело сюжету, образ Андромахи). “Висока комедія” Ж.-Б. Мольєра. Комедія “Тартюф” (сюжет, образ центрального персонажа). Комедія “Міщанин-шляхтич” (історія створення, особливості композиції, система образів, своєрідність конфлікту).

Література доби Просвітництва в Англії. Основні мотиви поезії Р. Бернса. Роман Д. Дефо “Робінзон Крузо” (джерело сюжету, особливості композиції, ідейний зміст). Роман Дж. Свіфта

“Мандри Гуллівера” – сатира на сучасне авторові англійське суспільство. Композиція твору.

Французька література доби Просвітництва. “Простак” Вольтера як філософська повість. Своєрідність жанру, конфлікт твору. Трилогія П.-О. Бомарше про Фігаро. Комедія “Весілля Фігаро” (особливості конфлікту, образ Фігаро).

Німецька література XVIII століття. Рух “штюрмерів”. Внесок Ф. Шіллера та Й.-В. Гете у розвиток жанру балади. Драматургія Ф. Шіллера. “Міщанська трагедія” “Підступність і кохання” (особливості жанру, конфлікт, образи Фердинанда і Луїзи). Драма “Вільгельм Телль” (джерело сюжету, образ центрального персонажа). Трагедія Й.-В. Гете “Фауст” (джерело сюжету, особливості жанру, композиція, філософський зміст).

Література XIX століття. Доба романтизму

Романтизм як художній напрям в літературі XIX століття. Течії в літературі романтизму.

Романтизм у Німеччині. Творчість Е.Т.А. Гофмана. Концепція “двосвітовості”. Повість-казка “Малюк Цахес” (протиставлення філістерів та ентузіастів, особливості сюжету, основний конфлікт, образ Цахеса).

Своєрідність романтизму в англійській літературі. Поети “озерної школи” (В. Вордсворт, С.Т. Колрідж, Р. Сауті).

Внесок В. Скотта у розвиток жанру історичного роману. Художня своєрідність роману “Айвенго” (зображення історичної епохи, особливості сюжету, образи центральних персонажів).

Поема Дж. Байрона “Паломництво Чайльд Гарольда” (жанрова своєрідність, образ ліричного героя, особливості художньої структури). Особливості “східних поем”. Поема “Гяур” (особливості сюжету й композиції, центральний персонаж як “байронічний” герой). Українська тема в поезії Дж. Байрона. Поема “Мазепа” (основа сюжету, своєрідність композиції, образ українського гетьмана).

Своєрідність літератури романтизму у Франції. Літературна спадщина Жорж Санд. Роман “Консуело” (новаторство у змалюванні образу жінки, тема митця й мистецтва, відображення подій чеської історії).

Творчість В. Гюго. Роман “Собор Паризької Богоматері” (відображення колориту епохи, центральні персонажі роману,

образ собору, роль антитези в системі художніх засобів).

Американський романтизм. Творчість Д.Ф. Купера. Роман “Звіробій” з пенталогії про Шкіряну Панчошу. Едгар По як засновник детективного жанру. Жанрові різновиди його новел.

А. Міцкевич як засновник романтизму в польській літературі. Поема “Конрад Валленрод” (відображення історичних подій, образ романтичного героя). Провідні мотиви й образ ліричного героя “Кримських сонетів”.

Література ХІХ століття. Доба реалізму

Реалізм як художній напрям в літературі ХІХ століття.

Реалізм у французькій літературі.

Провідні теми творчості Ф. Стендаля. Роман “Червоне і чорне”. Особливості жанру, характер конфлікту, образ центрального персонажа.

“Людська комедія” Оноре де Бальзака. Задум та історія її створення. Структура, склад, принципи зв'язку між творами циклу. Зміст назви. Повість “Тобсек” (своєрідність композиції, особливості зображення центрального персонажа). Роман “Батько Горіо” (композиція твору, основні сюжетні лінії та проблеми, образи головних дійових осіб).

Творчість П. Меріме. Українська тема у його доробку. Новели “Кармен”, “Матео Фальконе”, “Етруська ваза”, “Таманго” (проблематика, композиція, образи персонажів). Поєднання романтичних і реалістичних рис.

“Об'єктивний стиль” (“об'єктивне письмо”) Г. Флобера. Роман “Пані Боварі”. Особливості сюжету й композиції твору, образи персонажів, сутність конфлікту Емми Боварі з середовищем.

Англійський реалістичний роман.

Роман Ч. Діккенса “Пригоди Олівера Твіста”. Жанрові особливості, центральна тема, образ центрального персонажа.

Роман Ш. Бронте “Джен Ейр”. Проблематика твору. Образ героїні. Новаторство письменниці у змалюванні жіночого характеру.

“Ярмарок суєти” В. Теккерея – “роман без героя”. Особливості композиції та авторської оцінки персонажів. Образ Ярмарку суєти. Сюжетні лінії роману. Образи Ребекки Шарп та Емілії Седлі. Образ автора на сторінках твору.

Російська реалістична проза.

Роман Ф. Достоевського “Злочин і кара”. Проблема морального вибору; “теорія” Раскольнікова та її розвінчання; утвердження християнських цінностей.

Роман-епопея Л. Толстого “Війна і мир”. Жанрові та композиційні особливості. Система образів твору. Духовні шукання героїв (образи Андрія Болконського і П’єра Безухова); Наташа Ростова як ідеал “природної жінки”; княжна Марія Болконська як утілення духовного аристократизму. Роман Л. Толстого “Анна Кареніна”. Образ героїні. Сюжетні лінії.

Збірка В. Вітмена “Листя трави”. Історія створення. Композиція. Центральна тема, тематика циклів. Образ ліричного героя. Новаторство В. Вітмена.

Місце творчості Ш. Бодлера у розвитку європейської поезії. Новаторство митця. Збірка “Квіти зла”. Зміст назви. Особливості композиції. Центральні теми поетичних циклів. Урбаністичні мотиви у збірці. Тема краси, митця і мистецтва.

Література кінця XIX – початку XX ст.

Основні тенденції літературного процесу на межі XIX–XX ст. Вплив філософських вчень на розвиток літератури. Декаданс. Натуралізм як літературний напрям. Модернізм в літературі зламу XIX–XX ст. Імпресіонізм. Символізм. Неоромантизм. Експресіонізм. Авангардистські тенденції в літературі початку XX ст. Футуризм. Сюрреалізм.

Творчі пошуки прозаїків кінця XIX – початку XX ст.

Е. Золя – теоретик натуралізму. Цикл романів “Ругон-Маккари” (задум, художнє завдання, провідні теми). Роман „Жерміналь” (проблематика, символічний зміст назви, образ центрального персонажа).

Новелістика Гі де Мопассана. Роль Г. Флобера у творчій біографії письменника. Особливості композиції, образи персонажів новели “Пампушка”; прийом парадокса у творі. “Любий друг” Гі де Мопассана як “роман кар’єри”.

Роман-памфлет Анатолія Франса “Острів пінгвінів”.

Повість Р. Роллана “Кола Брюньйон”. Щоденникова форма оповіді, образ центрального персонажа. “Жан-Крістоф” Р. Роллана як “роман-ріка” (“роман-потік”).

“Будденброки” Т. Манна – “прихований під маскою родинної хроніки соціально-критичний роман” (Т. Манн). Тема

митця і мистецтва у новелі Т. Манна “Смерть у Венеції”.

Роман К. Гамсуна “Пан”. Міфологічні образи та пантеїстичні мотиви у творі. Образ центрального персонажа. Тема любові-страждання.

Роман Т. Драйзера “Сестра Керрі”. Реалістичне зображення американського суспільства.

Творчість Джека Лондона. Протиставлення людини і природи як одна з основних тем “Північних оповідань”. Роман “Мартін Іден” Джека Лондона (образ центрального персонажа, його еволюція, індивідуалізм героя; зображення конфлікту митця і суспільства).

Естетизм О. Вайльда. Роман “Портрет Доріана Грея”. Передмова до роману як естетична програма письменника. Центральні персонажі (Доріан Грей, Безіл Голуорд, Генрі Уоттон). Символічне значення образу портрета.

“Нова драма” як вектор розвитку європейської драматургії межі ХІХ–ХХ ст. Становлення “нової драми”. Її основні риси.

Г. Ібсен як основоположник “нової драми”. П'єса “Ляльковий дім”. Проблематика, сутність конфлікту. Риси “нової драми” у творі.

Неоромантичні тенденції у драматургії Г. Гауптмана (“Затонулий дзвін”). Філософське переосмислення казково-міфологічних мотивів та образів.

Новаторство Б. Шоу. Осмислення естетики “нової драми” у праці “Квінтесенція ібсенізму”. П'єса “Пігмаліон” як зразок “нової драми”. Парадокс і дискусія у творі.

Символістський театр М. Метерлінка. П'єса “Синій птах”. Особливості сюжету, специфіка жанру. Образи дійових осіб. Символіка образів, ідейний зміст.

Новаторство А. Чехова. П'єса “Вишневий сад”.

Модерністські й авангардистські тенденції в поезії кінця ХІХ – початку ХХ ст.

Символізм у французькій поезії. Художня своєрідність поезії П. Верлена. Вірш “Поетичне мистецтво” як естетична програма поета. Художні експерименти А. Рембо, поезія “яснобачення” (“Голосівки”, “П'яний корабель” та ін.). С. Малларме – поет-символіст і теоретик напрямку.

Поетичне новаторство Г. Аполлінера, синтез словесних і

графічних засобів зображення у віршах-каліграмах.

Поезія Р.-М. Рільке. Образ Орфея. Р.-М. Рільке та Україна.

Російська поезія зламу ХІХ–ХХ ст. “Срібний вік”. Модерністські тенденції (символізм, акмеїзм). Творчість О. Блока, А. Ахматової. Російський футуризм. Поетичне новаторство В. Маяковського.

Література ХХ століття

Основні тенденції розвитку літератури ХХ століття.

Модернізм в літературі ХХ століття. “Суб’єктивна епопея” М. Пруста “У пошуках утраченого часу” “Потік свідомості” як прийом зображення внутрішнього світу людини у романі Дж. Джойса “Улісс”. Твір Дж. Джойса та епос Гомера. Новела Ф. Кафки “Перевтілення” – зразок модерністської прози (особливості сюжету, перевтілення Грегора Замзи як метафора людської самотності й відчуженості у ворожому світі). Новаторський характер поеми Т.С. Еліота “Безплідна земля”. Фрагментарність й асоціативність композиції. Елементи античних, біблійних, середньовічних та інших міфів. Символічність образів. Сміслові доміанти поеми.

Життя і творчість А. де Сент-Екзюпері. Філософська казка “Маленький принц”. Образи-символи. Протиставлення двох систем цінностей як основа ідейного змісту казки.

Роман М. Булгакова “Майстер і Маргарита”. Особливості композиції. Сюжетні лінії. Система образів твору. Проблематика роману.

Антиутопія в літературі ХХ століття (Є. Замятін, О. Хакслі, Дж. Оруелл). Викриття антигуманної сутності тоталітаризму, зображення конфлікту особистості з тоталітарною системою в романах “Ми” Є. Замятіна і “1984” Дж. Оруелла.

Література “втраченого покоління”. Романи Е.-М. Ремарка “На західному фронті без змін”, “Три товариші” (образи центральних персонажів, особливості композиції). Відображення трагедії “втраченої генерації” в романі Е. Хемінгуея “Прощай, зброе!”.

Повість Е. Хемінгуея “Старий і море”. Образ рибалки Сантьяго. Лейтмотиви твору. Філософсько-символічний підтекст повісті.

Екзистенціалізм у літературі ХХ століття. Роман А. Камю

“Чума”. Фабула, історичний підтекст, абстрактно-символічний зміст. Центральні персонажі (Ріє, Тарру, Панлю, Коттар, Гран, Рамбер). Особливості композиції, образ оповідача. Художнє потрактування ідей екзистенціалізму у п’єсі “Мухи” Ж.-П. Сартра. Риси літератури екзистенціалізму в романі Кобо Абе “Жінка в пісках”.

Поезія Ф.-Г. Лорки. Елементи фольклорної традиції (“Поєма про канте хондо”, “Циганський романсеро”).

Західноєвропейська драматургія ХХ століття. “Епічний театр” Б. Брехта. П’єса-пересторога “Матінка Кураж та її діти”. Ідейний зміст, ознаки “епічного театру” у творі, сутність конфлікту, образи центральних дійових осіб. “Театр абсурду” (Е. Йонеско, С. Беккет). П’єса Ф. Дюрренматта “Гостина старої дами” (жанрова своєрідність, проблематика).

Жанрові різновиди роману в літературі другої половини ХХ століття. “Над прірвою в житті” Дж. Селінджера – роман-ініціація, роман-сповідь. Образ центрального персонажа. Особливості композиції. Риси політичного детективу в романі Г. Гріна “Тихий американець”. Філософсько-психологічне осмислення теми мистецтва, творчої особистості в романі А. Мердок “Чорний принц”. “Володар мух” В. Голдінга як роман-притча та “антиробінзонада”. Центральні персонажі (Саймон, Роха, Джек, Ральф) та образи-символи твору.

“Магічний реалізм” у літературі другої половини ХХ століття. Роман Г.Г. Маркеса “Сто років самотності” (жанрова специфіка, особливості сюжету, притчевість твору).

Особливості літератури постмодернізму. Роман П. Зюскінда “Парфумер” як зразок постмодерністської прози. Роман У. Еко “Ім’я троянди” (особливості жанру та композиції, інтертекстуальне поле, образ бібліотеки-лабіринту). “Хозарський словник” М. Павича (структура тексту, персонажі і часові площини твору, гра з читачем).

МЕТОДИЧНИЙ КОМПОНЕНТ ДЕРЖАВНОЇ АТЕСТАЦІЇ МАЙБУТНЬОГО ВЧИТЕЛЯ СВІТОВОЇ ЛІТЕРАТУРИ

Зміст і структура основних нормативних документів для вчителя світової літератури й інтегрованого курсу “Література”:

Державний стандарт базової і повної загальної середньої освіти (постанова Кабінету Міністрів України від 23.11.2011 р. № 1392); Концепція літературної освіти (наказ МОН України № 58 від 26.01.2011 р.);

Світова література. 5–9 кл. Програма для загальноосвітніх навчальних закладів (за новим Державним стандартом базової і повної загальної середньої освіти);

Література (російська та світова). 5–9 кл. Програма для загальноосвітніх навчальних закладів із навчанням російською мовою (за новим Державним стандартом базової і повної загальної середньої освіти);

Світова література. 10–11 класи. Програма для профільного навчання учнів загальноосвітніх навчальних закладів. (Рівень стандарту; профільний рівень, академічний);

Методичні рекомендації МОН України щодо організації навчально-виховного процесу;

Світова література. Програма зовнішнього незалежного оцінювання 2014 року.

Специфіка методики викладання зарубіжної літератури.

Планування та організації роботи словесника. Методи і прийоми вивчення світової літератури в школі. Типологія уроків світової літератури. Вивчення біографії письменника. Шкільний аналіз художніх творів різних родів і жанрів на уроках світової літератури. Теоретико-літературні поняття в шкільному курсі літератури. Уроки розвитку мовлення в системі літературної освіти. Позакласна робота зі світової літератури. Зовнішнє незалежне оцінювання зі світової літератури.

КОМПАРАТИВНА СКЛАДОВА ПІДГОТОВКИ ВИПУСКНИКА

Предмет порівняльного літературознавства. Взаємодія з суміжними галузями.

Розвиток порівняльних студій. Передісторія літературознавчої компаративістики. Компаративні зацікавлення Івана Франка. Міфологічна школа. Теорія міграції сюжетів. Мандрівні сюжети. Антропологічна теорія.

Генетико-контактний підхід до вивчення літератури. Внутрішні контакти: категорія впливу. Різновиди зовнішніх контактів. Рецепція – це синтетична форма генетично-контактних зв'язків, яка полягає у сприйманні ідей, мотивів, образів, сюжетів із творів інших письменників та літератур і їхньому творчому переосмисленні в національному письменстві чи творчості митця.

Порівняльна поетика як галузь літературознавства. Вічна тематика, культурно-історична тематика, авторська. Категорії “архетип”, “міфологема”, “мотив”, “топос”, “концепт”. Традиційні “вічні” сюжети та образи.

Принципи дослідження міжлітературних зв'язків. Міжлітературна взаємодія – творчий процес, змістом якого є міжлітературні контакти – зв'язки між літературами, а наслідком – збагачення і розвиток національних літератур.

Переклад як форма літературних узаємин; відтворення тексту іншою мовою, перекодування його з мови оригіналу на мову сприймача. Перекладацькі школи в Україні. Поняття буквального перекладу, підрядника, вільного перекладу, художнього перекладу, переспіву. Адаптація – пристосування літературного твору до потреб іншого адресата чи виду мистецтва, перекодування з однієї знакової системи в іншу під час інсценізації чи екранізації.

Типологічні спільності в розвитку літератур. Типологія – метод наукового пізнання, в основі якого – роз'єднання систем об'єктів та їх групування за допомогою узагальненої, ідеалізованої моделі або типу. Типологія літературних епох Д. Чижевського. Типологія літературних жанрів і стилів. Дискусії довкола Бароко, Премодерну, Модерну, Постмодерну. Зіставлення – пізнавальна аналітична дія, що полягає у

співвіднесенні предметів з метою виявити різноманітні відношення між ними – не лише подібність, а й різнорідність і відмінність.

Особливості сучасних порівняльних досліджень. Міждисциплінарні підходи до літератури та її контекстів. Мультикультуралізм як складне міждисциплінарне явище.

Концепція інтертекстуальності в сучасному літературознавстві. Інтертекстуальність як різні види міжтекстової взаємодії; аспект структурної самоорганізації твору; методологія дослідження; ознака постмодернізму. Форми і різновиди інтертекстуальних відношень: алюзія, ремінісценція, стилізація, пародія, травестія, пастиш, цитата, колаж, текст у тексті, метатекст, гіпертекст.

Імагологія як міждисциплінарна, що вивчає образи народів у літературній рецепції інших етносів і регіонів. Поняття етнообразу. Предмет імагології – образи / іміджі інших народів та іноземців, які створюються в певній національній (або регіональній) свідомості.

Інтермедіальність – особливий тип внутрішніх текстових зв'язків у художньому творі, заснований на взаємозв'язках мови різних видів мистецтв (літератури, живопису, музики, кіномистецтва тощо). Предмет інтермедіальних студій – міжмистецька взаємодія.

ТЕОРЕТИКО-ЛІТЕРАТУРНА СКЛАДОВА ПІДГОТОВКИ ФІЛОЛОГА

Літературознавство – одна з двох філологічних дисциплін. Основні та допоміжні літературознавчі дисципліни. Теорія літератури. Історія літератури. Літературна критика. Історіографія літературна. Бібліографія літературна. Текстологія. Палеографія. Взаємозв'язки літературознавчих дисциплін. Літературознавство та лінгвістика. Літературознавство та історія. Літературознавство та мистецтвознавство. Літературознавство та фольклористика. Літературознавство та інші наукові дисципліни.

Методологія літературознавства. Аналіз та інтерпретація художнього твору. Загальне поняття про аналіз. Різновиди аналізу художнього твору. Поняття про інтерпретацію.

Історія зарубіжного літературознавства. Літературознавство античності та середніх віків. Аристотель. Платон. Гораций. Се Хе. Анандавардхан. Августин Блаженний. Фома Аквінський.

Літературознавство відродження та класицизму: Данте. Боккаччо. Валла. Буало.

Основні напрями зарубіжного літературознавства XIX століття. Міфологічна школа. Біографічний метод. Культурно-історична школа. Компаративізм.

Основні напрями зарубіжного літературознавства XX століття. Інтуїтивізм. Фрейдизм. Структуралізм. Екзистенціалізм. Постструктуралізм. Деконструктивізм. Фемінізм. Постколоніальна критика.

Історія українського літературознавства. Зародження та розвиток українського літературознавства (XI-XVIII ст.). “Слово о полку Ігоревім”. І. Вишенський. І. Княгиницький. Є. Славинецький. Л. Зизаній. М. Смотрицький. Ф. Прокопович. М. Довгалевський. Г. Сковорода.

Українське літературознавство і естетика в перші десятиріччя XIX століття. І. Рижський. Є. Філомафітський. А. Гевлич. Г. Квітка-Основ'яненко. Розвиток українського літературознавства в середині XIX ст. М. Костомаров. Т. Шевченко. П. Куліш. Етнографічно-побутова школа.

Українське літературознавство XX століття. С. Єфремов.

М. Грушевський. Літературна дискусія 20-х років. О. Білецький.

Література та життя. Художня література та інші види мистецтв. Термін “література”. Художня література та інші види мистецтв. Предмет художньої літератури. Функції художньої літератури. Художня література і журналістика. Документалістика. Мережева література.

Літературно-художній образ. Поняття про літературно-художній образ. Специфіка літературно-художнього образу. Особливості художнього мислення письменника. Структура та класифікація літературно-художніх образів.

Літературний твір. Зміст і форма. Тема. Ідея. Сюжет і композиція. Сюжет і фабула. Компоненти сюжету. Типи сюжетів. Поняття про композицію. Мова художнього твору. Лексичні засоби. Тропи. Фігури поетичного синтаксису. Фонічні засоби. Віршування. Поняття про поезію та прозу. Античне віршування. Силабічна система віршування. Силабо-тонічне віршування. Тонічне віршування. Строфіка. Сталі строфічні форми. Зорова поезія.

Роди і жанри літератури. Загальне поняття про роди та жанри. Метажанр. Генезис і родові ознаки епосу. Характеристика епічних жанрів. Епопея. Роман. Повість. Новаела. Оповідання. Есе (Есей). Нарис.

Характеристика ліричних жанрів. Генезис і родові ознаки лірики. Проблеми класифікації типів ліричних творів. Поділ лірики на жанри. Епіталама. Панегірик. Дифірамб. Пеан. Мадригал. Епітафія. Канцона. Станси. Ода. Елегія. Думка. Гімн. Послання. Пісня. Романс. Ліричний портрет. Псалом. Молитва. Медитація. Сонет.

Драма і драматичні жанри. Загальне поняття про драму. Трагедія. Комедія. Драма як жанр. Мелодрама. Трагікомедія. Водевіль. Фарс. Ліро-епос та інші міждродові, метажанрові та суміжні утворення. Балада. Дума. Билина. Байка. Буколіка. Пастораль. Ідилія. Еклога. Співомовка. Гумореска. Поема. Мемуари. Щоденник. Літературний портрет. Художня біографія. Ремейк.

Напрями, течії, школи. Літературний процес. Традиції і новаторство. Внутрішні і зовнішні фактори розвитку. Літературний розвиток. Напрямок, течія, угруповання, школа як

наукові поняття. Бароко. Рококо. Класицизм. Сентименталізм. Романтизм. Реалізм. Натуралізм. Модернізм. Імпресіонізм. Неоромантизм. Символізм. Імажинізм. Футуризм. Експресіонізм. Акмеїзм. Авангардизм. Дадаїзм. Сюрреалізм. Соціалістичний реалізм. Постмодернізм.

Основні літературознавчі поняття

Тема, ідея, фабула, сюжет (у тому числі “мандрівний сюжет”), композиція, художній образ (у тому числі “вічний” (традиційний) образ), ліричний герой, мотив, символ, портрет, художня деталь, інтер’єр, пейзаж, комічне (в літературі), гумор, іронія, сарказм, сатира, алегорія, контраст, міф, міфологія, міфотворчість, фольклор, роди літератури (епос, лірика, драма), літературний процес, літературний напрям, літературна течія, прислів’я, приказка, байка, білина, езопова мова, казка (фольклорна і літературна), балада (фольклорна і літературна), хоку, оповідання, новела, повість, детектив, героїчний епос, епічна поема, ода, газела, рубаї, бейт, притча, роман (у тому числі історичний, роман у віршах, психологічний, соціально-психологічний, філософський, інтелектуальний, роман-міф, роман-парабола, роман-щоденник та ін.), поема, трагедія, комедія, драма (як жанр, у тому числі народна драма), антиутопія, антитеза, епітет (у тому числі постійний епітет), метафора, анафора, епіфора, гекзаметр, терцина, сонет, онсгінська строфа, верлібр, бароко (як літературний напрям), класицизм (як літературний напрям, у тому числі просвітницький класицизм), сентименталізм (як літературний напрям), романтизм (як літературний напрям), реалізм (як літературний напрям, у тому числі просвітницький реалізм, класичний реалізм), натуралізм (як літературний напрям), байронічний герой, психологізм, декаданс, модернізм, імпресіонізм, символізм, неоромантизм, експресіонізм, акмеїзм, футуризм, кубізм, сюрреалізм, екзистенціалізм, сугестія, натуралізм, естетизм, соціально-психологічна проза, інтелектуальна проза, парадокс, авангардизм, “нова драма”, епічна драма, зовнішня і внутрішня дія, магічний реалізм, постмодернізм, гротеск, алюзія, ремінісценція, потік свідомості, інтертекстуальність, оригінал, переклад, національний колорит, індивідуальний стиль письменника.

**РОЗДІЛ I. ІСТОРИКО-ЛІТЕРАТУРНИЙ КОМПОНЕНТ
КОМПЛЕКСНОГО ЕКЗАМЕНУ.
ЗАРУБІЖНА ЛІТЕРАТУРА
(Ланко О. А.)**

Методичні поради

Мета вивчення курсу історії зарубіжної літератури полягає в ознайомленні з найвагомішими здобутками зарубіжної літератури від античності до початку XXI століття, у формуванні уявлення про особливості розвитку національних літератур від давнини до сучасності.

Завданням цього навчального курсу є аналіз творчості найвідоміших зарубіжних письменників; засвоєння теоретичних знань щодо формування літературних жанрів, еволюції художньої форми; розвиток вміння аналізувати художній твір, обґрунтовувати свою думку з приводу прочитаного; удосконалення навичок самостійної роботи з художнім текстом та навчальною літературою.

Завдання державної атестації із зарубіжної літератури передбачають певний рівень сформованості професійних компетенцій, а саме: у результаті вивчення навчальної дисципліни студент-випускник повинен знати

- основні етапи розвитку зарубіжної літератури від античності до початку XXI століття;
 - найважливіші відомості про видатних письменників;
 - зміст і художні особливості творів, що є найвищими мистецькими досягненнями різних національних літератур від давнини до сучасності;
 - основні напрями і течії зарубіжної літератури.
- Фахівець повинен вміти
- усвідомлювати специфіку мистецького мислення й сутність творчих пошуків зарубіжних письменників;
 - розрізняти й характеризувати напрями й течії в літературі;
 - аналізувати літературні твори з урахуванням культурно-мистецького контексту епохи.

Підготовку до комплексного екзамену із зарубіжної

літератури слід розпочинати з уважного ознайомлення з програмою державної атестації, що дозволить усвідомити, на які саме аспекти тієї чи іншої теми слід звернути увагу, які саме факти літературно-мистецького життя й художні особливості вивчених творів необхідно згадати.

Наступним етапом підготовки має стати повторення навчального матеріалу за рекомендованими джерелами (серед них насамперед підручники й навчальні посібники, формат яких передбачає компактний та доступний для сприйняття виклад матеріалу) з урахуванням змісту програми державної атестації. Теми, які не увійшли до підручників і навчальних посібників (а це передусім питання за творчістю російських письменників) слід опрацювати, звернувшись до рекомендованих статей вітчизняних дослідників зарубіжної літератури у науково-методичних періодичних виданнях.

Виконання пропонованих тестових завдань повинно бути завершальним етапом самостійної роботи студента-випускника щодо підготовки до державної атестації. Тести стосуються як загальних закономірностей літературного процесу, фактів, пов'язаних із розвитком різних національних літератур, так і формально-змістових особливостей окремих художніх творів (факти, пов'язані з історією написання творів, особливості композиції, сюжету, системи образів, жанру, образів центральних персонажів тощо).

Тестові завдання

Література античності

Завдання з однією правильною відповіддю (“Множинний вибір – Єдина відповідь”)

1. Яким був головний подвиг Тесея?
 - а) викрав золоте руно;
 - б) подолав Немейського лева;
 - в) переміг Мінотавра;
 - г) подолав Горгону Медузу.

2. Який персонаж давньогрецької міфології був покровителем мистецтв, наук, медицини, захисником пастухів, охоронцем худоби?
 - а) Аполлон;
 - б) Арес;
 - в) Діоніс;
 - г) Гермес.

3. За міфологічними уявленнями греків, олімпійські боги були наділені
 - а) потворністю і безсмертям;
 - б) надзвичайною вродою і безсмертям;
 - в) зооморфністю (схожістю на тварин) і безсмертям;
 - г) міксантропічністю (поєднанням рис людини і тварин) і безсмертям.

4. За міфологічними уявленнями давніх греків, боги жили
 - а) на небесах;
 - б) у палаці на дні моря;
 - в) в Асгарді;
 - г) на горі Олімп (найвищій горі у Греції).

5. Німфи – це
 - а) персонажі давньогрецької міфології, дрібні божества, які населяли моря, річки, ліси, озера та втілювали сили і явища

природи;

б) персонажі давньогрецької міфології, сторуки потвори або однооки велетні;

в) персонажі скандинавської міфології, доньки Одіна, які відносять душі полеглих воїнів до Валгалли;

г) персонажі римської міфології, душі померлих предків, які охороняли родину й дімівку.

6. Міфологічною основою поеми Гомера “Іліада” є

а) Фіванський цикл міфів;

б) цикл міфів про аргонавтів;

в) міфи про Тесея;

г) Троянський цикл міфів.

7. Назвіть героїв Гомерового епосу.

а) Ахілл, Гектор, Пенелопа, Андромаха;

б) Едіп, Антігона, Тіресій, Лай;

в) Еней, Дідона, Анхіс, Турн;

г) Зіґфрід, Крїмхільда, Гунтер, Етцель.

8. Які епізоди Троянського циклу міфів зображені в “Іліаді” Гомера?

а) події всього циклу міфів – від весілля Фетіди й Пелея до повернення ахейців додому;

б) події десятирічної троянської війни – від початку облоги Трої до її падіння;

в) події десятого року облоги Трої (приблизно 50 днів) – починаючи з “гніву Ахілла” і завершуючи сценою похорону Гектора;

г) події десятого року облоги Трої – від похорону Гектора до спорудження дерев’яного коня.

9. Який герой Гомерового епосу наділений практичним розумом, хитрістю, винахідливістю, кмітливістю?

а) Езоп;

б) Гектор;

в) Медея;

г) Одісей.

10. Який герой поеми Гомера “Одіссея”, позбавивши кіклопа Поліфема єдиного ока, зазнав гніву Посейдона?

- а) Пенелопа;
- б) Одіссей;
- в) Телемах;
- г) Гермес.

11. Якого персонажа Гомерового епосу характеризують епітети “велемудрий”, “невпинний в трудах і лукавстві”, “хитромудрий”?

- а) Агамемнона;
- б) Пріама;
- в) Одіссея;
- г) Гектора.

12. Яка героїня Гомерової поеми постійно виступає покровителькою Одіссея, допомагає йому повернутися додому?

- а) Афіна;
- б) Каліпсо;
- в) Афродіта;
- г) Кірка.

13. Який персонаж “Іліади” Гомера схарактеризований у фрагменті: “Змальовуючи образ цього троянського героя, Гомер наділяє його деякими рисами, притаманними як Ахіллу, так і іншим воїнам. Він наймогутніший серед троянців, у бою – хоробрий, жорстокий і нещадний до ахейців. Гомер підкреслює його побожність. <...> Проте найхарактерніша його риса полягає у безмежній вірності обов’язку, переконанні у справедливості його мети на землі – захисті Трої. Цьому високому завданню підпорядковані дії та помисли героя. <...> Під час прощання з Андромахою він постає не тільки як полум’яний патріот, а і як ніжний, турботливий чоловік і батько”?

- а) Паріс;
- б) Пріам;
- в) Менелай;
- г) Гектор.

14. Яким віршовим розміром написані поеми Гомера “Іліада” й “Одіссея”?

- а) гекзаметром;
- б) пентаметром;
- в) ямбом;
- г) амфібрахієм.

15. Який твір є зразком давньогрецького дидактичного епосу?

- а) “Одіссея” Гомера;
- б) “Метаморфози” Овідія;
- в) “Роботи і дні” Гесіода;
- г) “Про природу речей” Лукреція.

16. Поема Гесіода “Роботи і дні” написана у формі

- а) порад і повчань, адресованих молодшому братові Персу;
- б) збірки віршованих оповідань про перевтілення, в основі яких міфологічні сюжети;
- в) хвалебних монологів-звернень до олімпійських богів;
- г) монологів героїнь різних міфів.

17. У якому творі подається огляд сільськогосподарських робіт, які слід виконувати в різні сезони року?

- а) “Про природу речей” Лукреція;
- б) “Метаморфози” Овідія;
- в) “Метаморфози” Апулея;
- г) “Роботи і дні” Гесіода.

18. Становлення жанру байки пов’язують із творчістю

- а) Езопа;
- б) Гомера;
- в) Сапфо;
- г) Вергілія.

19. Давньогрецька лірика поділяється на

- а) традиційну та модерну;
- б) гомерівську та анакреонтичну;
- в) філософську й любовну;
- г) декламаційну і пісенну.

20. Який давньогрецький поет створює образ ідеального воїна, що вважає за вище щастя вмерти в бою за вітчизну?

- а) Езоп;
- б) Горацій;
- в) Тіртеї;
- г) Анакреонт.

21. Як творець ямбічної лірики, автор сатиричних віршів відомий

- а) Архілох;
- б) Сапфо;
- в) Езоп;
- г) Анакреонт.

22. Давньогрецький філософ Платон назвав “десятою музою”

- а) німфу Каліпсо;
- б) єгипетську царицю Клеопатру;
- в) поетесу Сапфо;
- г) богиню Деметру.

23. У чийх віршах кохання зображене як глибоке почуття, драматичне переживання, що водночас несе в собі і радість, і сердечні муки, невгамовне бажання кохати й чітке розуміння, що жадане почуття неодмінно принесе новий біль і страждання?

- а) Анакреонта;
- б) Сапфо;
- в) Тіртея;
- г) Езопа.

24. Ліричний герой якого давньогрецького лірика схарактеризований у фрагменті: “Кохання поета різко відрізняється від щирого, болісного, а то й несамовитого кохання Сапфо, яке цілком поглинає всі інші почуття. Воно у нього не залишає навіть сліду в душі, його любовні насолоди несерйозні, швидкоплинні й скоріше нагадують легковажний флірт. Це кохання настільки поверхове, що навіть любовні невдачі аж ніяк не засмучують поета, і він лише весело та іронічно сміється”?

- а) Овідія;

- б) Анакреонта;
- в) Ф. Петрарки;
- г) Тіртея.

25. Кохання, вино, бенкети, веселоші – це тематика поезії

- а) Сапфо;
- б) Архілоха;
- в) Тіртея;
- г) Анакреонта.

26. “Анакреонтична лірика” – це поезія, яка

- а) має глибокий філософський зміст;
- б) розкриває патріотичні почуття;
- в) маючи різноманітний зміст, об’єднує твори що складаються з гекзаметра і пентаметра;
- г) розробляє вузьке коло тем: кохання, вино, бенкети, веселоші.

27. Основу сюжетів давньогрецьких трагедій (за поодинокими винятками) становлять

- а) реальні історичні події;
- б) міфи;
- в) реальні життєві історії;
- г) народні казки.

28. Скене – це частина давньогрецького театру,

- а) місця для глядачів, розташовані на схилі пагорба;
- б) спочатку розташований за орхестрою намет, пізніше – дерев’яна, а потім кам’яна споруда, куди заходили актори, щоб змінити маски;
- в) круглий або підковоподібний майданчик, на якому розміщувався хор;
- г) круглий або підковоподібний майданчик, на якому розміщувалися музиканти.

29. Яка частина відсутня у структурі давньогрецької комедії (на відміну від трагедії)?

- а) парод;
- б) епісодії;

- в) комос;
- г) ексо́д.

30. Словесний поєдинок двох головних дійових осіб у давньогрецькій комедії класичного періоду має назву

- а) агон;
- б) комос;
- в) ексо́д;
- г) дифірамб.

31. Засновником трагедії як драматичного жанру вважають

- а) Софокла;
- б) Есхіла;
- в) Евріпіда;
- г) Гесіода.

32. Трагедія “Прометей закутий” Есхіла побудована як низка діалогів Прометей, прикутого до скелі, з такими дійовими особами:

- а) хор Океанід, Океан, Іо, Гермес;
- б) Діоніс, Геракл, Аїд, Евріпід;
- в) Едіп, Іокаста, Антігона, Тіресій;
- г) Ясон, Медея, Егей, Креонт.

33. Якою сценою завершується трагедія “Прометей закутий” Есхіла?

- а) прилітає Зевсів орел і починає шматувати тіло Прометей;
- б) з’являється Геракл, вбиває орла і звільняє Прометей;
- в) Прометей разом зі скелею, до якої прикутий, падає в безодню;
- г) Гермес приносить від Зевса звістку про звільнення Прометей.

34. Ім’я якого персонажа давньогрецької трагедії пропущено у фрагменті: “У діалозі з Океанідами та Іо непорушна воля титана виявляється ще яскравіше. Він кидає обвинувачення Зевсу в його чорній невдячності – адже лише ... був єдиним з усіх титанів, хто допоміг Зевсові в боротьбі з Кроном. <...> Ніякі моління жалісливих Океанід, умовляння бога Океана замиритися з Зевсом не можуть вплинути на героя, і він відкидає їх. Його надихає

розуміння того грандіозного значення, що мав його подвиг для культурної еволюції роду людського. У монолозі ..., яким він відповідає ридаючим Океанідам, Есхіл розгортає величну панораму цивілізаторської місії цього бога-героя”?

- а) Едіп;
- б) Ясон;
- в) Геракл;
- г) Прометей.

35. В основі сюжету трагедії “Цар Едіп” Софокла

- а) Фіванський цикл міфів;
- б) цикл міфів про аргонавтів;
- в) Троянський цикл міфів;
- г) міфи про Персея.

36. Про якого персонажа давньогрецької трагедії сказано: “У долі ... відбувся найстрашніший поворот, що міг статися в житті людини. <...> На особистому жорстокому досвіді герой переконується, що неспроможний боротися з Долею. <...> У кінці ... поставав як огидний злочинець, але він не викликав у глядачів негативної реакції. Справді, він був батьковбивцею, вступив у кровозмісний шлюб з матір’ю. Але ж він нічого про це не знав, а коли почув пророцтво, то робив усе, щоб уникнути його. <...> І тому глядачі вважали його невинним і саме через це відчували не огиду, а глибоке співчуття до його страждань. Їхню думку і відбиває хор”?

- а) про Ясона (“Медея” Евріпіда);
- б) про Едіпа (“Цар Едіп” Софокла);
- в) про Енея (“Енеїда” Вергілія);
- г) про Пріама (“Іліада” Гомера).

37. Реформатором традиції давньогрецької трагедії виступив

- а) Есхіл;
- б) Софокл;
- в) Евріпід;
- г) Арістофан.

38. В основі сюжету трагедії “Медея” Евріпіда

- а) Фіванський цикл міфів;
- б) цикл міфів про аргонавтів;
- в) Троянський цикл міфів;
- г) міфи про Тесея.

39. Яка героїня давньогрецької трагедії переживає конфлікт між прагненням помститися зрадливому чоловікові, вбивши власних синів, та материнськими почуттями?

- а) Елена;
- б) Пенелопа;
- в) Медея;
- г) Андромаха.

40. Яка героїня давньогрецької літератури схарактеризована у фрагменті: "...Вона злочинна "варварка", хоч це й не заважає їй протестувати проти соціально нерівного й приниженого становища жінки взагалі. <...> В трагедії вона постає звичайною скривдженою жінкою. Це напрочуд цілісна натура, що словна віддається своїм пристрастям. Нестямне кохання до Ясона, що не вщухає понад десять років і заради якого вона йде на злочин, змінюється не менш бурхливою ненавистю, що також штовхає героїню на злочин. Для неї образа в коханні є проявом найганебнішої зневаги, а вона дуже горда жінка, цього вона не прощає"?

- а) Медея з однойменної трагедії Евріпіда;
- б) Іокаста ("Цар Едіп" Софокла);
- в) Дідона ("Енеїда" Вергілія);
- г) Елена ("Іліада" Гомера).

41. Який давньогрецький поет вперше увів у трагедію психологічний конфлікт?

- а) Гомер;
- б) Софокл;
- в) Овідій;
- г) Евріпід.

42. "Батьком комедії" називають

- а) Арістофана;

- б) Гомера;
- в) Вергілія;
- г) Софокла.

43. Кульмінацією комедії Арістофана “Жаби” є словесний двобій

- а) Есхіла та Евріпіда;
- б) Гомера та Вергілія;
- в) Сапфо й Анакреонта;
- г) Данте й Боккаччо.

44. Дискусія про мистецтво та його роль у суспільстві розгортається у творі

- а) “Іліада” Гомера;
- б) “Прометей закутий” Есхіла;
- в) “Жаби” Арістофана;
- г) “Енеїда” Вергілія.

45. Про який твір йдеться у фрагменті: “Твір чітко поділяється на дві частини. У першій, суто розважальній, розповідається про подорож до підземного царства Аїда покровителя театрального мистецтва бога Діоніса разом з його рабом Ксантієм. <...> Після парабаси починається головна частина комедії. <...> На сцену виходять Есхіл та Евріпід у супроводі Діоніса і продовжують гарячу суперечку. Між ними починається агон, суддею якого Аїд призначає Діоніса”?

- а) “Метаморфози” Апулея;
- б) “До Пізонів” Горація;
- в) “Про природу речей” Лукреція;
- г) “Жаби” Арістофана.

46. Який римський письменник є одним із центральних персонажів “Божественної комедії” Данте?

- а) Вергіль;
- б) Горацій;
- в) Овідій;
- г) Лукрецій.

47. Як національний героїчний епос давніх римлян постала поема

- а) “Енеїда” Вергілія;
- б) “Пісня про Роланда”;
- в) “Іліада” Гомера;
- г) “Божественна комедія” Данте.

48. Численні художні паралелі з поемами Гомера наявні у творі

- а) “Енеїда” Вергілія;
- б) “Роботи й дні” Гесіода;
- в) “Про природу речей” Лукреція;
- г) “Метаморфози” Овідія.

49. Автор якого твору одне з головних завдань убачав у звеличенні Октавіана Августа і Римської імперії?

- а) Апулей у романі “Метаморфози”;
- б) Лукрецій у поемі “Про природу речей”;
- в) Вергілій в “Енеїді”;
- г) Гесіод в поемі “Роботи й дні”.

50. Який предмет озброєння центрального персонажа докладно описують Гомер у поемі “Іліада” та Вергілій, наслідуючи цього грецького автора, в поемі “Енеїда”?

- а) панцир;
- б) шолом;
- в) спис;
- г) щит.

51. Що зображено на щиті Енея, героя поеми Вергілія?

- а) події римської історії;
- б) мирні побутові картини з життя селян і ремісників;
- в) епізоди Троянської війни;
- г) сцени з життя олімпійських богів.

52. Яким віршовим розміром написана поема “Енеїда” Вергілія?

- а) гекзаметром;
- б) пентаметром;
- в) ямбом;
- г) амфібрахієм.

53. Характеристика якого героя подається у фрагменті: “Головний герой поеми сконцентрував у собі всі доблесті епохи, як їх розумів автор, – побожність, високу мораль, милосердя, сміливість, розсудливість, розвинене почуття обов’язку і честі. <...> Автор показує його глибоко благочестивою людиною, до нього подібні й усі троянці. <...> ...зразок пасивного героя, оскільки більшість його дій зумовлені наказами богів. Утеча з Трої, з обіймів Дідони, вперті довгорічні шукання Італії, прибуття до царя Латина свідчать про перетворення героя на слухняного виконавця вищої волі”?

- а) Гектора з “Іліади” Гомера;
- б) Прометея з трагедії Есхіла;
- в) Енея з поеми Вергілія;
- г) Едіпа з трагедії Софокла.

54. Характеристика якої героїні подається у фрагменті: “З усіх жіночих образів, створених римськими письменниками, образ карфагенської цариці найглибший і найтрагічніший. В оповіді про долю нещасної жінки – вольової, сильної і по-справжньому героїчної натури, яку не зламали ні братня зрада, ні вбивство ним її чоловіка Сіхея, ні вигнання і яка в заснованому нею Карфагені зустріла іншого вигнанця і палко покохала його, – автор продемонстрував надзвичайну майстерність”?

- а) Медеї з однойменної трагедії Евріпіда;
- б) Андромахи з Гомерової “Іліади”;
- в) Іокасти (“Цар Едіп” Софокла);
- г) Дідони (“Енеїда” Вергілія).

55. Яка поезія послужила зразком для вірша “Пам’ятник” О. Пушкіна?

- а) “До Мельпомени” (“Пам’ятник”) Горация;
- б) “Сивина вкриває скроні” Анакреонта;
- в) “Про природу речей” Лукреція;
- г) “Гімн до Афродіти” Сапфо.

56. Питанням літературної творчості присвячено

- а) послання “До Пізонів” Горация;
- б) поему “Про природу речей” Лукреція;

- в) поему “Роботи й дні” Гесіода;
- г) роман “Метаморфози” Апулея.

57. Який твір є філософською поемою, де викладено вчення Епікура?

- а) “Роботи й дні” Гесіода;
- б) “До Пізонів” Горация;
- в) “Метаморфози” Овідія;
- г) “Про природу речей” Лукреція.

Завдання з кількома правильними відповідями
(“Множинний вибір – множинна відповідь”)

58. Укажіть періоди розвитку давньогрецької літератури.

- а) архаїчний;
- б) крито-мікенський;
- в) класичний;
- г) афінський;
- г) елліністичний;
- д) візантійський;
- е) період римського панування.

59. Укажіть персонажів давньогрецької міфології, які належать до числа олімпійських богів.

- а) Одін;
- б) Сізіф;
- в) Бальдр;
- г) Аполлон;
- г) Зевс;
- д) Деметра;
- е) Афіна.

60. Укажіть, які подвиги здійснив Геракл.

- а) знищив Лернейську гідру;
- б) очистив Авгієві стайні;
- в) вполював Ерімантського вепра;
- г) викрав Геріонових корів;
- г) подолав Гренделя;

д) вбив дракона і, омившись його кров'ю, став невразливим;
е) здобув пояс цариці амазонок Іпполіти.

61. Укажіть основні цикли давньогрецьких міфів.

- а) Архаїчний;
- б) Бретонський;
- в) Візантійський;
- г) Троянський;
- г) цикл міфів про аргонавтів;
- д) Фіванський;
- е) Елліністичний.

62. Укажіть персонажів Троянського циклу міфів.

- а) Ахілл;
- б) Беовульф;
- в) Паріс;
- г) Гектор;
- г) Ясон;
- д) Агамемнон;
- е) Едіп.

63. Укажіть жанри давньогрецької лірики.

- а) сколії;
- б) дифірамби;
- в) сонети;
- г) трени (френи);
- г) канцони;
- д) елегії;
- е) епіталами.

64. Укажіть найголовніші джерела давньогрецької трагедії.

- а) театралізовані елементи християнського богослужіння;
- б) культу єгипетських богів;
- в) дидактичний епос;
- г) народні свята на честь бога Діоніса (діонісії);
- г) народні свята на честь богині Деметри (елевсінські містерії);
- д) культ героїв;
- е) культ померлих, зокрема трени.

Завдання на істинність / хибність тверджень (Так / Ні)

65. Чи є правильним твердження: “Гомерівське питання” – це дискусія про особистість Гомера (біографію, часи життя тощо) та авторство поем “Іліада” та “Одіссея”?

66. Чи є правильним твердження: “Події “Одіссеї” Гомера зображуються в хронологічній послідовності, тоді як в “Іліаді” вона порушується: з розповіді центрального персонажа дізнаємося про його попередні пригоди”?

67. Чи є правильним твердження: “Байки Езопа мають вигляд невеликих віршованих оповідань”?

68. Чи є правильним твердження: “У поемі “Роботи і дні” Гесіод поетизує сільськогосподарську працю”?

69. Чи є правильним твердження: “Театральні вистави у Давній Греції відбувались у формі змагань драматургів”?

70. Чи є правильним твердження: “Акторами в давньогрецькому театрі могли бути лише чоловіки, які виконували і жіночі ролі”?

71. Чи є правильним твердження: “Давньогрецькі актори не використовували маски, але взували котурни – спеціальне взуття, що збільшувало зріст”?

72. Чи є правильним твердження: “Трагедія Есхіла “Прометей закутий” входила до трилогії про Прометея, повний текст якої зберігся до нашого часу”?

73. Чи є правильним твердження: “Назви давньогрецьким комедіям часто давалися відповідно до персонажів, з яких складався хор”?

74. Чи є правильним твердження: “Спочатку Вергілій виклав зміст “Енеїди” з усіма подробицями прозою, потім – у віршах”?

75. Чи є правильним твердження: “Метаморфози” Апулея – це збірка поетичних оповідей про чудесні перетворення, створених на основі міфологічних сюжетів”?

76. Чи є правильним твердження: “Метаморфози” Овідія – це роман про пригоди юнака Луція, перетвореного на осла”?

77. Чи є правильним твердження: “У романі Апулея “Метаморфози” розповідь ведеться від першої особи”?

Завдання на відповідність

Знайдіть відповідність.

78.

А. Гефест	1. Син Зевса, Бог вина й виноградарства
Б. Гермес	2. Брат Зевса, володар морів та океанів, покровитель мореплавства й конярства
В. Посейдон	3. Син Зевса, бог вогню і ковальства, покровитель ремісників
Г. Діоніс	4. Син Зевса, вісник богів, покровитель мандрівників, купців, торгівців.

79.

А. Артеміда	1. Дружина Зевса, богиня родинного щастя, подружнього кохання
Б. Афродіта	2. Дочка Зевса, богиня мудрості, військових наук, справедливості
В. Гера	3. Сестра Аполлона, богиня полювання, природи, рослин та звірів, покровителька мисливців
Г. Афіна	4. Богиня кохання і вроди, покровителька закоханих

80.

А. Едіп	1. Герой давньогрецьких міфів, який здійснив 12 славетних подвигів
Б. Геракл	2. Центральний персонаж Фіванського циклу

- міфів, якого спіткала трагічна доля
- В. Ясон 3. Герой давньогрецьких міфів, який переміг Горгону Медузу та, знищивши морське чудовисько, врятував красуню Анромеду
- Г. Персей 4. Герой давньогрецьких міфів, який здійснив подорож до берегів Колхіди за золотим руном

81.

- А. Андромаха 1. Героїня “Одіссеї” Гомера, вірна дружина царя Ітаки
- Б. Медея 2. Героїня Гомерового епосу, дружина спартанського царя Менелая, викрадена троянським царевичем Парісом
- В. Елена 3. Героїня циклу міфів про аргонавтів, дочка царя Колхіди, яка допомогла Ясонові викрасти золоте руно
- Г. Пенелопа 4. Героїня “Іліади” Гомера, дружина захисника Трої Гектора

82.

- А. Агамемнон 1. Персонаж “Іліади” Гомера, цар Аргоса, який очолював ахейське військо
- Б. Ахілл 2. Наймогутніший ахейський воїн; залишив поле битви через образ, завдану Агамемноном
- В. Гектор 3. Друг Ахілла, який з’явився на полі битви в обладунках та зі зброєю Ахілла; загинув від руки наймогутнішого захисника Трої
- Г. Патрокл 4. Син Троянського царя Пріама, який загинув у двобої з наймогутнішим ахейським героєм

83.

- А. Алкіной 1. Син Одіссея, який на початку поеми Гомера вирушає на пошуки батька
- Б. Поліфем 2. Циклоп, що був осліплений Одіссеєм
- В. Евмей 3. Вірний раб Одіссея, свинопас, в оселі якого зустрілися батько з сином
- Г. Телемах 4. Цар феаків, який гостинно прийняв Одіссея

та допоміг йому повернутися на Ітаку

84.

А. Каліпсо	1. Героїня Гомерової “Одіссеї”, вірна дружина царя Ітаки
Б. Пенелопа	2. Дочка царя Алкіноя, яка зустріла Одіссея на березі острова феаків
В. Навсікая	3. Німфа, закохана в Одіссея; сім років затримувала його на острові Огігія
Г. Кірка	4. Чаклунка, яка перетворила супутників Одіссея на свиней

85.

А. Елегії	1. Застольні пісні
Б. Сколії	2. Поховальні пісні
В. Трени (френи)	3. Вірші різноманітної тематики, що складаються з гекзаметра та пентаметра
Г. Епіталами	4. Весільні гімни

86.

А. Елегійна лірика	1. Ліричні твори, які виконувались колективно і відображали колективні почуття
Б. Ямбічна лірика	2. Ліричні твори, які виконувались сольо і відображали індивідуальні почуття
В. Монодичний мелос	3. Вірші різноманітного змісту, в яких гекзаметр чергувався з пентаметром
Г. Хоровий мелос	4. Вірші жартівливого чи сатиричного змісту, у яких використовувалась двоскладова стопа

87.

А. Парод	1. Діалогічна частина давньогрецької трагедії, яка чергувалась з партіями хору
Б. Епісодій	2. Частина давньогрецької трагедії, перша пісня хору, під яку він займав своє місце на оркестрі
В. Комос	3. Виконувана акторами і хором речитативна

Г. Ексо́д пісня-плач, у якій оплакували персонажів трагедії
4. Заключна пісня хору, під яку він виходив з оркестри

88.

А. Іо	1. “Іліада” Гомера
Б. Андромаха	2. “Цар Едіп” Софокла
В. Іокаста	3. “Медея” Евріпіда
Г. Медея	4. “Прометей закутий” Есхіла

89.

А. Юнона	1. Мати Енея, яка захищає сина та допомагає йому під час подорожі
Б. Дідона	2. Розгнівана на троянців богиня, яка переслідує Енея
В. Венера	3. Вішунка, у супроводі якої Еней спускається до підземного царства
Г. Сивіла	4. Цариця Карфагена, закохана в Енея; після його відплиття вкорочує собі віку

90.

А. Анхіс	1. Друг Енея, який гине від руки царя рутулів
Б. Турн	2. Цар рутулів, який веде війну з троянцями; гине під час двобою з Енеєм
В. Паллант	3. Енеїв батько, який помирає під час подорожі до Італії
Г. Латин	4. Лаврентійський цар, що прихильно приймає троянців і навіть готовий видати за Енея свою дочку Лавінію

Література Середньовіччя та Відродження

Завдання з однією правильною відповіддю (“Множинний вибір – Єдина відповідь”)

1. Саги Уладського циклу належать до

- а) німецького епосу;
- б) французького епосу;
- в) ірландського (кельтського) епосу;
- г) іспанського епосу.

2. Центральним персонажем саг Уладського циклу є

- а) Кухулін;
- б) Беовульф;
- в) Роланд;
- г) Сід.

3. Ім'я якого персонажа героїчного епосу середньовіччя пропущено у фрагменті: “Героїзація та ідеалізація образу ... досягається прийомами архаїчного епосу (фантастична гіперболізація, казково-міфологічні риси тощо). ... зображений як людина, яку сама природа виділила серед інших: сім зіниць було у королівських очах його, по сім пальців на кожній руці та нозі. Особливо прекрасним здавався одноплемінникам ... у стані бойового запалу. Від люті він дивно роздувався, над головою його з'являлись блискавки. Одне око западало в нього вглиб голови так, що чапля не могла би його дістати, а друге викочувалося назовні, мов казан, в якому варять теля”?

- а) Зігфрид;
- б) Беовульф;
- в) Кухулін;
- г) Роланд.

4. Беовульф, герой англосаксонської поеми, загинув

- а) у двобої з чудовиськом Гренделем;
- б) у бою зі своїм побратимом Фердіадом;
- в) у бою з сарацинами в Ронсевальському межигір'ї;

г) від отруйного зуба дракона, якого він переміг.

5. Сага – це жанр

- а) давньоскандинавської літератури;
- б) середньовічної літератури латинською мовою;
- в) французького героїчного епосу;
- г) поезії трубадурів.

6. Скальд – це

- а) жанр давньоскандинавської літератури;
- б) жанр лірики трубадурів;
- в) поет-співець при дворі скандинавського правителя;
- г) середньовічний провансальський поет, виконавець власних творів, у яких здебільшого оспівувалось куртуазне кохання.

7. За змістом пісні “Старшої Едди” поділяють на

- а) поетичні і прозові;
- б) міфологічні та героїчні;
- в) історичні та героїчні;
- г) міфологічні та сатиричні.

8. Героїчні пісні “Старшої Едди” сюжетно пов’язані з твором

- а) “Пісня про Сіда”;
- б) “Пісня про Роланда”;
- в) “Беовульф”;
- г) “Пісня про Нібелунгів”.

9. До якого циклу французького героїчного епосу належить “Пісня про Роланда”?

- а) феодального;
- б) бретонського;
- в) троянського;
- г) королівського.

10. Історичною основою сюжету “Пісні про Роланда” є

- а) сутичка ар’єргарду війська Карла Великого з басками в Ронсевальському межигір’ї Піренеїв під час невдалого походу в Іспанію у 778 р.;

- б) знищення гуннами держави бургундів на Рейні у 437 р., загибель короля Гундікарія з усім королівським родом;
- в) відкриття Ісландії норвезькими вікінгами близько 870 р., її освоєння, а також подорожі до Гренландії та Північної Америки;
- г) участь Родріго Діаса де Бівара в реконквісті, звільнення Валенсії від маврів.

11. За сюжетом “Пісні про Роланда”, ар’єргард війська Карла Великого протистоїть у Ронсевальській ущелині

- а) війську королеви Медб;
- б) баскам;
- в) сотисячному війську сарацинів;
- г) війську гуннів, очолюваному Етцелем.

12. За сюжетом “Пісні про Роланда”, похід Карла Великого в Іспанію завершується

- а) нападом басків на ар’єргард війська франків у Ронсевальській ущелині;
- б) перемогою Карла Великого, який помстився за напад у Ронсевальській ущелині, та хрещенням ста тисяч сарацинів;
- в) перемогою Карла Великого, якому вдалося помститися баскам за напад у Ронсевальській ущелині;
- г) розгромом не лише загону Роланда, а й усього війська франків.

13. Зрадник Ганелон, персонаж твору французького героїчного епосу, протиставлений

- а) лицарю Роланду;
- б) герою реконквісти Сіду;
- в) королевичу Зіґфриду;
- г) царю Ітаки Одіссею.

14. У якому творі прототипом центрального персонажа є національний герой Іспанії, видатний діяч реконквісти Руй (Родріго) Діас де Бівар?

- а) “Пісня про Нібелунгів”;
- б) “Пісня про Сіда”;
- в) “Пісня про Роланда”;
- г) “Трістан і Ізольда”.

15. Історичною основою сюжету “Пісні про Сіда” є

- а) події іспанської Реконквісти;
- б) загибель королівства Бургундів, знищеного гуннами;
- в) війна Карла Великого з сарацинами;
- г) бій у Ронсевальському межигір'ї 778 року.

16. Який персонаж героїчного епосу Середньовіччя за військову доблесть отримав ім'я Кампеадор?

- а) Зіґфрид;
- б) Беовульф;
- в) Карл Великий;
- г) Руй (Родріґо) Діас де Бівар (Сід).

17. Яка поема героїчного епосу Середньовіччя дійшла до нас у неповному вигляді (загублено початок)?

- а) “Роман про Ренара”;
- б) “Трістан і Ізольда”;
- в) “Пісня про Сіда”;
- г) “Пісня про Нібелунґів”.

18. Сюжет якої поеми, на відміну від інших творів героїчного епосу Середньовіччя, дуже близький до історичної основи?

- а) “Пісня про Сіда”;
- б) “Пісня про Роланда”;
- в) “Пісня про Нібелунґів”.
- г) “Роман про Ренара”.

19. Який персонаж героїчного епосу Середньовіччя зображений не лише як доблесний воїн та вірний васал, але й як турботливий чоловік і батько?

- а) Беовульф;
- б) Роланд;
- в) Сід;
- г) Трістан.

20. Назвіть центральних персонажів “Пісні про Нібелунґів”.

- а) Зіґфрид, Крїмхільда, Гунтер, Брїонхільда;

- б) Роланд, Ганелон, Олів'єр, Марсілій;
- в) Альфонс, Сід, Хімена, інфанти де Карріон;
- г) Артур, Ланселот, Мерлін, Генієвра.

21. Яка героїня “Пісні про Нібелунгів” є ісландською королевою-богатиркою?

- а) Крїмхільда;
- б) Брюнхільда;
- в) Хімена;
- г) Ізольда.

22. Яка історична особа є прототипом Зіґфрида у “Пісні про Нібелунгів”?

- а) правитель гуннів Аттіла;
- б) герой реконкїсти Руй (Родріґо) Діас де Бівар;
- в) король франків Карл Великий;
- г) Зіґфрид – героїзований казковий персонаж.

23. Який правитель зображений під ім'ям Етцеля у “Пісні про Нібелунгів”?

- а) правитель гуннів Аттіла;
- б) герой реконкїсти Руй (Родріґо) Діас де Бівар, правитель Валенсії;
- в) король франків Карл Великий;
- г) Гундікарій, правитель бургундського королівства, знищеного гуннами.

24. Нібелунгами у найвідомішій поемі німецького героїчного епосу названо

- а) спочатку казкових істот – охоронців скарбу Зіґфрида, потім бургундів;
- б) спочатку казкових істот – охоронців скарбу Зіґфрида, потім гуннів;
- в) спочатку казкових істот – охоронців скарбу Зіґфрида, потім сарацинів, які протистоять війську франків;
- г) спочатку казкових істот – охоронців скарбу Зіґфрида, потім військо короля франків Карла Великого.

25. Поезія трубадурів виникла

- а) в Андалусії (Іспанія);
- б) у Флоренції (Італія);
- в) у Провансі (Франція);
- г) у Баварії (Німеччина) .

26. Кохання як піднесене прекрасне почуття є центральною темою

- а) лірики трубадурів;
- б) фаблію та шванків;
- в) міраклів та мораліте;
- г) поезії вагантів.

27. Німецька лицарська лірика дістала назву

- а) лірика трубадурів;
- б) міннезанг;
- в) поезія вагантів;
- г) поезія скальдів.

28. Найвідомішим куртуазним романом епохи Середньовіччя є

- а) “Гаргантюа і Пантагрюель” Ф. Рабле;
- б) “Трістан і Ізольда”;
- в) “Памела” С. Річардсона;
- г) “Декамерон” Дж. Боккаччо.

29. Укажіть одне з головних джерел сюжетів лицарських романів.

- а) ісландські саги;
- б) кельтський (бретонський) фольклор;
- в) театралізовані елементи богослужіння;
- г) народні обрядові дійства.

30. До якого циклу лицарських романів належить “Трістан і Ізольда”?

- а) бретонського;
- б) античного;
- в) візантійського;
- г) троянського.

31. Латинською мовою складали свої поезії

- а) скальди;
- б) трубадури;
- в) міннезінгери;
- г) ваганти.

32. Земна пристрасть, земні радощі, веселощі й розваги, критичне зображення духівництва, уславлення високопоставлених осіб у творах, написаних, як правило, на замовлення, – це тематика

- а) лірики трубадурів;
- б) бретонських ле;
- в) поезії вагантів;
- г) поезії скальдів.

33. Сюжетним стрижнем “Роману про Ренара” є

- а) війна франків із сарацинами;
- б) пригоди мандрівного лицаря, який шукає святий Грааль;
- в) ворожнеча між лисом і вовком;
- г) події реконквісти.

34. Назвіть жанри середньовічного театру

- а) фарс, міраклъ, мораліте;
- б) канцона, альба, балада;
- в) ямб, елегія, епіталама;
- г) ода, гімн, дифірамб.

35. Укажіть одне з головних джерел середньовічного театру.

- а) діонісії;
- б) театралізовані елементи християнського богослужіння;
- в) ісландські саги;
- г) міннезанг.

36. Чку назву пропущено у фрагменті: “Згідно з нормами середньовічної поетики, Данте назвав свій найвідоміший твір ..., оскільки до цього жанру відносили твори із сумним початком та щасливим фіналом”?

- а) “Драма”;
- б) “Елегія”;
- в) “Епопея”;

г) “Комедія”.

37. Ознаки якого жанру, поширеного в релігійній літературі середніх віків, має “Божественна комедія” Данте?

- а) видіння – твору, у якому розповідається про уявну подорож потойбічним світом;
- б) життя – сказання про мучеників за віру;
- в) мораліте – п’єси морально-дидактичного змісту, у якій діють алегоричні персонажі;
- г) міракля – п’єси, в основі сюжету якої лежать легенди про Діву Марію та святих.

38. Центральний персонаж якого твору “заблукав у темному лісі й уже знемагав під тягарем пристрастей і пороків, які з’являлися в образах пантери, лева і вовчиці. На допомогу йому прийшов Вергілій. Він показав поетові дорогу з лісу, повів за собою через пекло і чистилище”?

- а) “Канцоньєре” Ф. Петрарки;
- б) “Божественної комедії” Данте;
- в) “Енеїди” Вергілія;
- г) “Роману про Ренара”.

39. Хто супроводжує поета, героя “Божественної комедії” Данте, у раю?

- а) Діва Марія;
- б) апостол Петро;
- в) Вергілій;
- г) Беатріче.

40. Яку строфу використовує Данте в “Божественній комедії”?

- а) катрен;
- б) сонет;
- в) терцину;
- г) дистих.

41. Про який твір йдеться у фрагменті: “Священний, магічний смисл вкладався в числа 3, 7, 9, 10 та ін. Такі числа нерідко становили основу композиції художніх творів. У поемі ... вони

визначають і будову Всесвіту, і композицію. Так, поема поділяється на три частини (кантики) – “Пекло”, “Чистилище” і “Рай”. Кожна частина має 33 пісні, а вся поема, у такий спосіб, разом із вступом, складається із 100 пісень. Форма вірша поеми також визначається числом 3”?

- а) “Канцоньєре” Ф. Петрарки;
- б) “Божественну комедію” Данте;
- в) “Енеїду” Вергілія;
- г) “Втрачений рай” Дж. Мільтона.

42. Автор якого твору “не міг задовольнитися світом абстрактних ідей. Він прагнув втілити їх у конкретні образи, надати всьому абстрактному реальних форм. У потойбічному світі живе Італія його доби. У царство мертвих він переніс живих людей з їх radoщами і хвилюваннями. Його святі й грішники думають і говорять про земне життя, батьківщину, справу, якій вони служили, про родину, друзів і ворогів, вони мають політичні переконання. Гібелін Фаріната і в пеклі, в палаючій могилі залишається стійким і гордим, сповненим ненависті до політичних ворогів, його хвилює доля живих односторонців, переслідуваних гвельфами. <...> Поетові властиві співчутливе ставлення до живих людських пристрастей, людяність, непримиренність до жорстокості. Характерна, наприклад, його розповідь про зустріч у пеклі з Франческою да Ріміні”?

- а) “Канцоньєре” Ф. Петрарки;
- б) “Божественна комедія” Данте;
- в) “Енеїда” Вергілія;
- г) “Втрачений рай” Дж. Мільтона.

43. “Канцоньєре” Ф. Петрарки – це

- а) збірка зі ста новел, об’єднаних оповіддю-обрамунням;
- б) поетична збірка, що складається з двох частин: “На життя мадонни Лаури”, “На смерть мадонни Лаури”;
- в) поема зі ста пісень, поділена на три частини: “Пекло”, “Чистилище”, “Рай”;
- г) роман з двох книг.

44. Ф. Петрарка у збірці “Канцоньєре” оспівує кохання до

- а) Лаури;
- б) Беатріче;
- в) Ф'яметти;
- г) “смаглявої леді”.

45. Більша частина творів у збірці “Канцоньєре” Ф. Петрарки є

- а) баладами;
- б) одами;
- в) епіталамами;
- г) сонетами.

46. Яка героїня літератури італійського Ренесансу схарактеризована у фрагменті: “Хоча ... безмірно ідеалізується, згідно з попередньою традицією, вона постає вже як жива жінка, з реальними, земними рисами. Уяву поета найбільше хвилює її зовнішній вигляд, її краса. Все це вносить в кохання поета відтінок чуттєвості”?

- а) Беатріче з твору Данте “Нове життя”;
- б) “смаглява леді” – героїня сонетів В. Шекспіра;
- в) Офелія з трагедії В. Шекспіра “Гамлет”;
- г) Лаура – героїня збірки Ф. Петрарки “Канцоньєре”.

47. Внутрішній конфлікт ліричного героя яких творів схарактеризовано у фрагменті: “Поет страждає від непорозуміння між розумом і почуттям, ідеальним платонізмом і чуттєвим коханням; земне існування здається йому суєтним, і водночас він усвідомлює неможливість подолати реальні земні пристрасті”?

- а) поезії Сапфо;
- б) лірики Анакреонта;
- в) любовної лірики Ф. Петрарки;
- г) поезій Данте, присвячених коханням до Беатріче.

48. Остаточне становлення новели як жанру пов'язане передусім із твором

- а) Данте “Нове життя”;
- б) “Роман про Лиса”;
- в) Дж. Боккаччо “Декамерон”;
- г) “Пісня про Сіда”.

49. Скільки новел входить у “Декамерон” Дж. Боккаччо?

- а) 100;
- б) 70;
- в) 50;
- г) 30.

50. Оповідь-обрамування у “Декамероні” Дж. Боккаччо починається з

- а) опису лісу, у якому заблукав центральний персонаж, наляканий трьома дикими звірами – пантерою, левом і вовчицею;
- б) розповіді про сварку центрального персонажа з королем Кастилії;
- в) опису Хеорота, який був побудований королем данців для своїх воїнів;
- г) опису епідемії чуми, яка охопила Флоренцію.

51. За сюжетом “Декамерона” Дж. Боккаччо, новели розповідають

- а) англійські паломники під час подорожі до Сантьяго-де-Компостела;
- б) молоді флорентійки та флорентійці, які, рятуючись від епідемії, залишили зачумлене місто;
- в) французькі дворяни, що затримались у дорозі через негоду;
- г) арабські купці, які їдуть з караваном через пустелю.

52. У якому творі літератури Ренесансу автор “кохання інтерпретував як пристрасть чуттєву, здорову, радісну і благородну. Любовна тема розгортається в новелах у різних аспектах, часто пов’язується з важливими соціальними питаннями. У багатьох новелах письменник-гуманіст <...> прославляє любов як велике природне почуття, що руйнує станіві упередження. Наприклад, гуманістичним засудженням станових упереджень пройнята перша новела четвертого дня, де розповідається про любов Гісмонди, доньки князя, і Гвіскардо, слуги”?

- а) Дж. Боккаччо у “Декамероні”;
- б) Данте у “Божественній комедії”;
- в) Ф. Рабле у романі “Гаргантюа і Пантагрюель”;

г) М. Сервантес у романі “Дон Кіхот”.

53. В історію світової літератури нідерландський гуманіст Еразм Роттердамський увійшов як автор твору

- а) “Похвальне слово Глупоті”;
- б) “Корабель дурнів”;
- в) “Пісня про Роланда”;
- г) “Роман про Ренара”.

54. Основний зміст роману “Таргантюа і Пантагрюель” Ф. Рабле становить

- а) сатиричні замальовки, що зображують різні моральні і соціальні пороки, втілені в образах дурнів, які відпливають на кораблі у країну глупоти;
- б) хвалебний монолог богині глупоти Морії, виголошений на свою честь;
- в) комічна розповідь про народження, виховання, оточення й пригоди двох велетнів;
- г) різноманітні за тематикою новели, які розповідають десятеро оповідачів, що, рятуючись від чуми, залишили Флоренцію.

55. Шахрайський (пікареский) роман виник

- а) в іспанській літературі доби Відродження;
- б) в англійській літературі Ренесансу;
- в) у французькій міській літературі Середньовіччя;
- г) у давньогрецькій літературі.

56. Своєрідною пародією на лицарський роман є твір

- а) М. Сервантеса “Дон Кіхот”;
- б) Апулея “Метаморфози, або Золотий осел”;
- в) Дж. Боккаччо “Декамерон”;
- г) “Трістан і Ізольда”.

57. Назва п'єси Лопе де Веги “Фуенте Овехуна” – це

- а) ім'я головної героїні;
- б) ім'я героя;
- в) назва села, у якому розгортаються події;
- г) титул командора Гомеса де Гусмана.

58. Яку відповідь дають селяни під час суду у п'єсі Лопе де Веги “Фуенте Овехуна”?

- а) командора вбило все село;
- б) він сам вкоротив собі віку;
- в) командора вбили португальці;
- г) звинувачують Лавренсію у його смерті.

59. Персонажі якого твору схарактеризовані у фрагменті: “Узагальнюючий образ народу не затіняє яскравой індивідуальності народних персонажів. Дуже виразно в драмі змальовані образи Лавренсії, Фрондосо, Менго, Естевана, Паскуели та ін. Фрондосо непримиренний у ставленні до всіляких прояві зла й несправедливості, відважний і мужній, людина гарячої вдачі, вірний і стійкий у своїх почуттях. Менго – людина розсудлива, твереза, мужня <...> ніколи не втрачає присутності духу, має розвинуте почуття гумору і здатний жартувати навіть у найдраматичніші моменти. Але найбільше з маси селян виділяється Лавренсія – живий, яскравий образ розумної, вродливої, дотепної сільської дівчини з високо розвиненим почуттям незалежності, честі й гідності”?

- а) “Пісні про Сіда”;
- б) “Декамерона” Дж. Боккаччо;
- в) роману “Дон Кіхот” М. Сервантеса;
- г) драми Лопе де Веги “Фуенте Овехуна”.

60. Найвизначнішими зразками трагедії доби Відродження є твори

- а) В. Шекспіра;
- б) М. Сервантеса;
- в) Лопе де Веги;
- г) Данте.

61. У трагедії “Гамлет” В. Шекспір скористався сюжетом середньовічної легенди про Амлета, відомої у різних літературних обробках, вперше наведеної у

- а) “Історії данців” Саксона Граматика;
- б) “Молодшій Едді” Сноррі Стурлусона;
- в) ісландських сагах;

г) “Декамероні” Дж. Боккаччо.

62. Події трагедії В. Шекспіра “Гамлет” відбуваються

- а) в Англії;
- б) у Данії;
- в) у Давньому Римі;
- г) в Італії.

63. Ім'я якого персонажа пропущено у фрагменті: “Принц ..., студент Віттенберзького університету, щойно повернувся до датського двору в Ельсінор у зв'язку з раптовою смертю короля. Батька він не лише любив, а й глибоко шанував, тому втрату його переносить дуже тяжко. Болісні переживання посилюються вчинком матері, королеви Гертруди, яка, не встигнувши “стоптати черевиків”, що в них ішла за гробом чоловіка, поквапилась стати під вінець з братом короля Клавдієм, котрий тепер сідає на трон. <...> Проте ... чекає набагато страшніший удар: принц дізнається, що батька отруїв Клавдій”?

- а) Роланд;
- б) Гамлет;
- в) Фауст;
- г) Зіґфрід.

64. Який персонаж розкриває Гамлету таємницю смерті його батька?

- а) Клавдій, брат батька;
- б) привид короля;
- в) придворний Полоній;
- г) Лаерт, брат Офелії.

65. В образі якої героїні трагедії “Гамлет” В. Шекспір змалював чисту й беззахисну людину, що не може протистояти злу, божеволіє гине?

- а) Гертруди;
- б) Лаури;
- в) Джульєтти;
- г) Офелії.

66. Героїня яких творів схарактеризована у фрагменті: “Кохана поета – жінка не ідеальної краси. <...> Однак поет кохає саме таку, не ідеальну, а земну, для нього вона найвродливіша з усіх жінок. Любовна пристрасть поета нездоланна, проте болісна. “Смаглява леді”, легковажна й нешира, мучить його непостійністю і примхливістю. <...> Але кохання цілком оволоділо ним, і кожна мить уваги коханої і взаємності сповнює його щастям”?

- а) поезії Анакреонта;
- б) ліричних поезій Данте;
- в) любовної лірики Ф. Петрарки;
- г) сонетів В. Шекспіра.

Завдання з кількома правильними відповідями
(“Множинний вибір – множинна відповідь”)

67. Давньоскандинавська література складається з

- а) еддичної поезії (пісень “Едди”);
- б) поезії трубадурів;
- в) поезії вагантів;
- г) поезії скальдів;
- г) фабліо та шванків;
- д) тваринного епосу;
- е) саг – прозового епосу.

68. Укажіть персонажів скандинавської міфології.

- а) Один;
- б) валькірії;
- в) Тор;
- г) Локі;
- г) Бальдр;
- д) Арес;
- е) Нептун.

69. Укажіть твори, які належать до героїчного епосу доби Середньовіччя.

- а) “Пісня про Сіда”;
- б) “Роман про Ренара”;
- в) “Пісня про Роланда”;

- г) “Історія данців” Саксона Граматика;
- г) “Пісня про Нібелунгів”;
- д) “Роман про Трою”;
- е) “Беовульф”.

70. Укажіть жанри лірики трубадурів.

- а) канціона;
- б) міраклъ;
- в) видіння;
- г) альба;
- г) серена;
- д) тенсона;
- е) сирвентес.

71. Укажіть основні цикли лицарських романів.

- а) античний;
- б) троянський;
- в) фіванський;
- г) бретонський;
- г) візантійський;
- д) прованський;
- е) римський.

72. Які твори входять до складу бретонського циклу лицарських романів.

- а) бретонські ле;
- б) фабліо та шванки;
- в) романи про Трістана та Ізольду;
- г) соті;
- г) артурівські романи;
- д) міраклі;
- е) романи про святий Грааль.

73. Укажіть риси, властиві лицарським романам.

- а) реалістичне відтворення дійсності;
- б) елементи фантастики: фантастичні пригоди й персонажі (феї, чаклуни, велетні та ін.), чарівні речі;
- в) тема поклоніння Бахусу (богу вина у Давньому Римі) як протест

- проти аскетизму, відмови від насолод життя;
- г) уславлення простої людини, її кмітливості, дотепності, розуму, вміння постояти за себе;
 - г) типовий персонаж – мандрівний лицар, який іде на подвиги та пригоди заради слави, морального вдосконалення та на честь своєї дами;
 - д) тема піднесеного кохання, якій належить значне місце у творі;
 - е) широке використання засобів гумору й сатири.

74. Укажіть жанри середньовічного театру.

- а) містерія;
- б) канцона;
- в) тенсона;
- г) мораліте;
- г) міраклъ;
- д) фарс;
- е) соті.

75. Творчість яких митців репрезентує літературу Ренесансу?

- а) Дж. Боккаччо;
- б) В. Шекспіра;
- в) Ф. Петрарки;
- г) Ф. Рабле;
- г) Лопе де Веги;
- д) С. Бранта;
- е) М. Сервантеса.

76. Укажіть особливості літератури Відродження.

- а) пристрасний інтерес до реального світу, осмислення зображуваного крізь призму гуманістичного світогляду;
- б) розквіт героїчного епосу;
- в) поетизація людини, людина в усій повноті духовного й фізичного розвитку, складності й суперечливості характеру як головний об'єкт зображення;
- г) реабілітація чуттєвого начала, показ гармонії чуттєвого і духовного в людині;
- г) звернення до традицій літератури античності, народної творчості, використання художніх надбань літератури

Середньовіччя;

- д) формування течії ренесансного реалізму, яка найповніше втілила характерні риси Відродження;
- е) виникнення жанру байки.

77. Укажіть риси, властиві “комедіям плаща і шпаги” Лопе де Веги.

- а) розповідь від 1-ї особи;
- б) зосередження уваги не на розкритті характерів, а на розвитку дії (комедія інтриги);
- в) зображення життя та побуту іспанських дворян;
- г) дійові особи – алегоричні персонажі;
- г) образ слуги грасіосо – носія комічного начала, який допомагає закоханим;
- д) побутові комедії на тему кохання;
- е) оптимізм, віра у можливість щастя, успіху людини, яка сміливо відстоює свої почуття.

Завдання на істинність / хибність тверджень (Так / Ні)

78. Чи є правильним твердження: “Молодша Едда” Сноррі Стурлусона мала би стати посібником для молодих поетів і відродити мистецтво скальдів”?

79. Чи є правильним твердження: “Прототипом Роланда у творі французького середньовічного епосу є герой реконквісти Родріго Діас де Бівар”?

80. Чи є правильним твердження: “Важливе місце у “Пісні про Роланда” посідає родинно-побутова тематика”?

81. Чи є правильним твердження: “У “Пісні про Сіда” присутні гумористичні інтонації”?

82. Чи є правильним твердження: “Історичною основою “Пісні про Сіда” є сутичка у Ронсевальській ущелині Піренеїв”?

83. Чи є правильним твердження: “У “Пісні про Сіда”, на відміну

від інших творів героїчного епосу Середньовіччя, відхилення від історичних фактів є незначним”?

84. Чи є правильним твердження: “У “Пісні про Нібелунгів” важливе місце належить мотиву помсти й родинних чвар”?

85. Чи є правильним твердження: “Творцем артурівських романів є Кретьєн де Труа”?

86. Чи є правильним твердження: “Фабліо та шванки – це невеликі оповідання комічного або сатиричного змісту, що були найбільш поширеним жанром міської літератури”?

87. Чи є правильним твердження: “Найвизначнішим твором середньовічного тваринного епосу є “Роман про Ренара” (“Роман про Лиса”)”?

88. Чи є правильним твердження: “Канцоньєре” Ф. Петрарки містить не лише любовну лірику, а й вірші на теми політичні та морально-етичні, вірші, у яких оспівується природа, передаються філософські й естетичні роздуми”?

89. Чи є правильним твердження: “У “Декамероні” Дж. Боккаччо десятеро оповідачів (сім жінок і троє юнаків) упродовж семи днів розповідають новели – кожен щодня по одній”?

90. Чи є правильним твердження: “Ульріх фон Гуттен вважається одним з авторів “Листів темних людей” – сатиричного твору німецької гуманістичної літератури, виданого анонімно”?

91. Чи є правильним твердження: “Найвідомішим у спадщині німецького письменника доби Відродження С. Бранта є сатирико-дидактичний твір під назвою “Похвальне слово Глупоті”?

92. Чи є правильним твердження: “Легенда про Фауста стала основою сюжету однієї з народних книг, що були поширені у XV–XVI ст.”?

93. Чи є правильним твердження: “Персонаж роману М. Сервантеса Санчо Панса багатьма рисами свого характеру становить протилежність Дон Кіхоту”?

Завдання на відповідність

Знайдіть відповідність.

94.

А. Давньоскандинавська література	1. Поезія трубадурів, міннезанг
Б. Міська література	2. Поезія скальдів, саги
В. Лицарська література	3. Тваринний епос, фабліо і шванки
Г. Середньовічний театр	4. Містерії, міраклі, фарси

95.

А. Скальди	1. Німеччина
Б. Жонглери	2. Скандинавія
В. Шпільмани	3. Іспанія
Г. Хуглари	4. Франція

96.

А. Роланд	1. Герой англосаксонської поеми, богатир із племені геатів; подолав Гренделя, його матір та дракона
Б. Беовульф	2. Герой французького епосу, лицар, який очолював арґергард війська Карла Великого; загинув у битві з сарацинами у Ронсевальському межигір’ї
В. Кухулін	3. Герой німецького епосу, королевич із Нідерландів, який допоміг бургундському королю у сватанні до Брюнхільди, але згодом був підступно вбитий його васалом
Г. Зіґфрид	4. Герой ірландського (кельтського) епосу, син бога світла та ремесла Луга та сестри короля уладів; захищаючи свою країну від ворогів на чолі з королевою Медб, переміг свого

побратима Фердіада

97.

А. “Пісня про Сіда”	1. Карл Великий, Марсілій, Олів’єр, Ганелон
Б. “Пісня про Роланда”	2. Гунтер, Хаген, Етцель, Крїмхільда
В. “Пісня про Нібелунгів”	3. Грендель, Унферт, Віглаф, Хродгар
Г. “Беовульф”	4. Інфанти де Карріон, Кампеадор, Хїмена

98.

А. Беовульф	1. Чудовисько, яке з’являлось у Хеороті й нападало на дружинників данського короля
Б. Грендель	2. Богатир із племені геатів; подолав Гренделя, його матір та дракона
В. Хродгар	3. Данський король, який побудував для своїх дружинників Хеорот (“Оленьчу палату”)
Г. Віглаф	4. Зброносець правителя геатів, який допоміг йому перемогти дракона

99.

А. Роланд	1. Сарацинський цар, правитель Сарагоси
Б. Ганелон	2. Друг Роланда, який під час битви тричі прохає його покликати на допомогу Карла
В. Олів’єр	3. Лицар, який очолював ар’єргард війська Карла Великого; загинув у битві з сарацинами у Ронсевальському межигір’ї
Г. Марсілій	4. Вітчим Роланда, який укладає зрадницьку угоду з сарацинським царем

100.

А. Зіґфрїд	1. Бургундський король, який вдається до обману, щоб одружитися з Брїонхільдою
Б. Гунтер	2. Вірний васал бургундського короля, вбивця чоловіка Крїмхільди
В. Хаген	3. Королевич із Нїдерландів, який допоміг

бургундському королю у сватанні до Брюнхільди, але згодом був підступно вбитий його васалом; його вдова жорстоко помстилась за смерть чоловіка

Г. Етцель 4. Правитель гуннів, дружиною якого стає овдовіла Крїмхільда, плекаючи надію помститися вбивцям чоловіка

101.

А. Ф. Петрарка	1. Франція
Б. Лопе де Вега	2. Нідерланди
В. Ф. Рабле	3. Іспанія
Г. Еразм Роттердамський	4. Італія

102.

А. “Божественна комедія” Данте	1. Гїсмонда і Гвіскардо
Б. “Декамерон” Дж. Боккаччо	2. Дїана і Теодоро
В. “Собака на сїні” Лопе де Веги	3. Офелія і Гамлет
Г. “Гамлет” В. Шекспїра	4. Франческа і Паоло

103.

А. Лудовїко	1. Один із центральних персонажів комедїї Лопе де Веги “Собака на сїні”, секретар графїні де Бельфлор, у якого вона закохана
Б. Теодоро	2. Маркїз, який прагне одружитися з Дїаною де Бельфлор
В. Трїстан	3. Граф, який визнає Теодоро своїм сином, що був викрадений у дитинствї
Г. Рїкардо	4. Слуга Теодоро, який розголошує вигадку про його аристократичне походження

104.

А. Фердинанд	1. Командор ордену Калатрави, проти тиранїї якого бунтують селяни Фуенте Овехуни
Б. Гомес де Гусман	2. Іспанський король

- В. Естеван 3. Юнак, закоханий у Лавренсію; захищаючи її, підняв зброю на командора
- Г. Фрондосо 4. Місцевий алькальд, батько Лавренсії, ображений командором

105.

- А. Клавдій 1. Братовбивця, який посів данський трон після смерті батька Гамлета
- Б. Полоній 2. Брат Офелії, який прагне помститися Гамлету за смерть батька; завдає принцу смертельної рани отруєною зброєю
- В. Лаерт 3. Придворний данського короля, який втягує в інтриги проти Гамлета свою дочку Офелію
- Г. Горацио 4. Друг Гамлета, якому принц довіряє усі таємниці

Література XVII– XVIII ст.

Завдання з однією правильною відповіддю
(“Множинний вибір – Єдина відповідь”)

1. Термін “бароко” найімовірніше походить від португальського вислову, що означає
- а) “надреалізм”;
 - б) “занепад”;
 - в) “перлина неправильної форми”;
 - г) “передова охорона”.
2. Творчість П. Кальдерона належить до літературного напрямку
- а) класицизм;
 - б) сентименталізм;
 - в) романтизм;
 - г) бароко.
3. Укажіть жанрово-тематичні групи п’єс П. Кальдерона.
- а) драми-феєрії; “драми честі”; фарси;

- б) комедії; драматичні поеми; морально-філософські, релігійні драми;
- в) міраклі; “драми честі”; морально-філософські, релігійні драми;
- г) комедії; “драми честі”; морально-філософські, релігійні драми.

4. Який твір втілює естетичні принципи бароко?

- а) драма П. Кальдерона “Життя – це сон”;
- б) поема “Божественна комедія” Данте;
- в) поема “Енеїда” Вергілія;
- г) комедія “Міщанин-шляхтич” Ж.-Б. Мольєра.

5. У якому з творів події відбуваються в Полонії (Польщі)?

- а) “Тартюф” Ж.-Б. Мольєра;
- б) “Собака на сні” Лопе де Веги;
- в) “Життя – це сон” П. Кальдерона;
- г) “Андромаха” Ж. Расіна.

6. Персонаж якого твору, повіривши астрологічному пророцтву, ув'язнив власного сина?

- а) “Втрачений рай” Д. Мільтона;
- б) “Андромаха” Ж. Расіна;
- в) “Життя – це сон” П. Кальдерона;
- г) “Сід” П. Корнеля.

7. Несподіваний поворот у розвитку подій якої п'єси окреслено у фрагменті: “Дізнавшись про те, що у короля Базіліо є законний син, але королівську корону має успадкувати не він, а запрошений із чужоземної Московії принц Астольфо, народ підіймається проти свого короля зі зброєю в руках. Звільненому з його темниці Сехізмундо пропонують очолити це повстання”?

- а) “Втрачений рай” Д. Мільтона;
- б) “Розбійники” Ф. Шіллера;
- в) “Життя – це сон” П. Кальдерона;
- г) “Сід” П. Корнеля.

8. Підсумок духовної еволюції героя якої п'єси окреслено у фрагменті: “У боротьбі проти короля Сехізмундо перемагає, але на цей раз свій гнів обертає на милість і прощає не тільки батька, а

й своїх безпосередніх тюремників і московського принца Астольфо, який намагався зайняти його місце на батьківському троні. Таким чином, Сехізмундо повністю підпорядковує свої розбурхані пристрасті вимогам розуму та державній волі і з тирана перетворюється на ідеального правителя”?

- а) “Життя – це сон” П. Кальдерона;
- б) “Мандри Гуллівера” Дж. Свіфта;
- в) “Севільський цирульник” П.-О. Бомарше;
- г) “Сід” П. Корнеля.

9. Який твір є бароковою поемою?

- а) “Життя – це сон” П. Кальдерона;
- б) “Божественна комедія” Данте;
- в) “Втрачений рай” Д. Мільтона;
- г) “Розбійники” Ф. Шіллера.

10. Центральною подією поеми “Втрачений рай” Д. Мільтона є

- а) угода між дияволом і вченим-чорнокнижником;
- б) Страшний Суд;
- в) сорокарічні мандри євреїв на чолі з Мойсеєм;
- г) гріхопадіння Адама та Єви.

11. Про який твір йдеться у фрагменті: “Домінантою поеми є колізія рівнозначних мотивів. Автор розкриває боротьбу мотивів у душі Адама і Єви. За своїм моральним змістом ці мотиви рівнозначні і характеризують вищу людську сутність: відданість і вдячність (у даному випадку – Богові, який створив людей) та розум і кохання; проте вони приходять у трагічне зіткнення між собою”?

- а) “Життя – це сон” П. Кальдерона;
- б) “Божественна комедія” Данте;
- в) “Втрачений рай” Д. Мільтона;
- г) “Фауст” Й.-В. Гете.

12. Дискусія між французькими літераторами про те, чи можна зіставляти античних і сучасних поетів і на чию користь буде таке порівняння, увійшла в історію літератури під назвою

- а) “Суперечка про давніх і нових”;

- б) “Літературна дискусія”;
- в) “Суперечка про греків і римлян”;
- г) “Дискусія про Гомера та Вергілія”.

13. Справжнім поетичним кодексом класицизму, у якому сформульовані естетичні принципи цього напрямку, є

- а) “Лаокоон” Г. Лессінга;
- б) “Поетика” Арістотеля;
- в) “Мистецтво поетичне” Н. Буало;
- г) “Поетичне мистецтво” П. Верлена.

14. Який французький письменник започаткував суперечку про “давніх” і “нових”, прочитавши на засіданні Французької Академії свою нову поему?

- а) П. Корнель;
- б) Ш. Перро;
- в) Д. Мільтон;
- г) П. Кальдерон.

15. Жан де Лафонтен здобув загальноєвропейську славу завдяки

- а) поемам;
- б) байкам;
- в) сонетам;
- г) новелам.

16. Який літературний напрям репрезентують трагедії П. Корнеля?

- а) класицизм;
- б) бароко;
- в) сентименталізм;
- г) романтизм.

17. Який твір втілює естетичні принципи класицизму?

- а) драма П. Кальдерона “Життя – це сон”;
- б) трагедія Ж. Расіна “Андромаха”;
- в) драма Г. Ібсена “Ляльковий будинок”;
- г) роман В. Гюго “Собор Паризької Богоматері”.

18. Навколо якої п’єси розгорнулася полеміка, що була

підсумована негативним відгуком Французької Академії?

- а) “Життя – це сон” П. Кальдерона;
- б) “Міщанин-шляхтич” Ж.-Б. Мольєра;
- в) “Сід” П. Корнеля;
- г) “Підступність і кохання” Ф. Шіллера.

19. У якому з творів центральною дійовою особою є персонаж іспанського середньовічного епосу, чийм прототипом був герой реконкісти Родріго Діас де Бівар?

- а) “Фуенте Овехуна” Лопе де Веги;
- б) “Життя – це сон” П. Кальдерона;
- в) “Сід” П. Корнеля;
- г) “Андромаха” Ж. Расіна.

20. Який епізод біографії легендарного Сіда показаний у п’єсі П. Корнеля?

- а) молодість Сіда, історія його кохання до Хімени;
- б) непорозуміння з королем та вигнання з Кастилії;
- в) звільнення Валенсії від маврів та примирення з кастильським королем;
- г) історія невдалого заміжжя доньок Сіда, його боротьба за честь сім’ї.

21. В основі сюжету п’єси “Сід” П. Корнеля

- а) античний сюжет;
- б) біблійний сюжет;
- в) п’єса іспанського драматурга Гільєна де Кастро “Юність Сіда”;
- г) твір іспанського героїчного епосу “Пісня про Сіда”.

22. В основі сюжету трагедії Ж. Расіна “Андромаха”

- а) давньогрецький міф про дружину троянського воїна Гектора, яка стає полонянкою Пірра, сина Ахіллеса;
- б) давньогрецький міф про дружину спартанського царя Менелая, викрадену троянцем Парісом;
- в) середньовічний сюжет про дружину короля Марка, яка кохає лицаря Трістана;
- г) сюжет середньовічного епосу про дружину нідерландського королевича Зігфрида, яка мстить за його вбивство.

23. Ж.-Б. Мольєр працював у жанрі

- а) байки;
- б) притчі;
- в) комедії;
- г) трагедії.

24. Укажіть рису, не властиву “високій комедії” Мольєра.

- а) утілення барокової концепції людського життя як “шляху лиха”, уявлень про обмежені можливості і слабкості людини;
- б) не лише розважальна, але й виховна функція;
- в) чіткий розподіл персонажів на позитивних і негативних;
- г) антитеза “нерозумної пристрасті” і розуму як основа конфлікту; розум, здоровий глузд як основний критерій оцінки.

25. Укажіть ім'я персонажа комедії Ж.-Б. Мольєра “Тартюф” – лицеміра, що ввійшов у довіру до Оргона, домагався прихильності його дружини, привласнив собі його дім і статок, однак був викритий та заарештований за королівським наказом.

- а) Журден;
- б) Фігаро;
- в) Дорант;
- г) Тартюф.

26. Людовіку XIV не сподобалась поведінка турецьких послів, і він наказав Ж.-Б. Мольєру написати п'єсу, де б висміювались турки. Так з'явилась комедія

- а) “Тартюф”;
- б) “Весілля Фігаро”;
- в) “Собака на сні”;
- г) “Міщанин-шляхтич”.

27. Про який твір йдеться у фрагменті: “Основною темою комедії є зображення прагнення пана Журдена потрапити у вище товариство, стати шляхетним дворянином. Для цього він і вчиться, наймає вчителів, у всьому намагається бути схожим на дворян – і в одязі, і у звичках, і в манерах. Сміх викликає <...> ганебне плазування, лакейське приниження Журдена перед придворними

званнями і титулами, кумедне намагання досягти аристократичного положення в суспільстві”?

- а) “Тартюф” Ж.-Б. Мольєра;
- б) “Весілля Фігаро” П.-О. Бомарше;
- в) “Севільський цирульник” П.-О. Бомарше;
- г) “Міщанин-шляхтич” Ж.-Б. Мольєра.

28. Центральним явищем духовного життя XVIII ст. був

- а) рух Реформації;
- б) гуманістичний рух доби Відродження;
- в) Ренесанс;
- г) рух Просвітництва.

29. Ідеї Просвітництва дістали художнє втілення у творах

- а) Дж. Байрона, А. Міцкевича, Е.Т.А. Гофмана;
- б) В. Шекспіра, М. Сервантеса, Дж. Боккаччо;
- в) Д. Дефо, Дж. Свіфта, Вольтєра;
- г) М. Метерлінка, П. Верлена, А. Рембо.

30. Якому літературному напрямку дав назву роман Л. Стерна, англійського письменника XVIII ст.?

- а) сентименталізм;
- б) романтизм;
- в) класицизм;
- г) реалізм.

31. Кохання та дружба, людина і природа, “чесна бідність”, соціальна нерівність – основні теми, які у своїх віршах порушував

- а) Ф. Петрарка;
- б) Р. Бернс;
- в) Ш. Бодлер;
- г) П. Корнель.

32. Які поезії належать Р. Бернсу?

- а) “Осіння пісня”, “Голосівки”, “П’яний корабель”, “Поетичне мистецтво”;
- б) “Альбатрос”, “Гімн красі”, “Відповідності”, “Паризький сон”;
- в) “Пісня про себе”, “Чую, співає Америка”, “До Штатів”, “Листя

трави”;

г) “Чесна бідність”, “Джон Ячмінь” “Моє серце в верховині”, “Веселі жебраки”.

33. Який письменник започаткував роман-робінзонаду?

а) Дж. Свіфт;

б) Кретъєн де Труа;

в) Вольтер;

г) Д. Дефо.

34. В основі сюжету роману Д. Дефо “Робінзон Крузо”

а) епізод давньогрецького циклу міфів про подорож аргонавтів;

б) епізод середньовічного лицарського роману;

в) реальна історія моряка Олександра Селькірка;

г) сюжет шахрайського роману XVII ст.

35. Роман Д. Дефо “Робінзон Крузо” написаний від імені

а) ченця Адсона з Мелькського монастиря;

б) П’ятниці;

в) самого героя;

г) сина Робінзона Крузо.

36. Якою є повна назва роману Д. Дефо?

а) “Життя й надзвичайні та дивовижні пригоди Лемюєля Гуллівера, спершу лікаря, а потім капітана кількох кораблів, що прожив 4 роки на острові ліліпутів поблизу американського узбережжя, неподалік від гирла великої річки Оріноко, опинившись на березі після аварії корабля, під час якої загинув весь екіпаж, крім нього, з додатком розповіді про не менш дивовижний спосіб, яким його врешті-решт визволили пірати. Писано ним самим”;

б) “Життя й надзвичайні та дивовижні пригоди Робінзона Крузо, моряка з Йорка, що прожив 28 років у цілковитій самотності на безлюдному острові поблизу американського узбережжя, неподалік від гирла великої річки Оріноко, опинившись на березі після аварії корабля, під час якої загинув весь екіпаж, крім нього, з додатком розповіді про не менш дивовижний спосіб, яким його врешті-решт визволили пірати. Писано ним самим”;

- а) велетні;
- б) мешканці Блефуску;
- в) безсмертні, які живуть серед мешканців Лагнегу;
- г) розумні коні.

41. До філософських повістей Вольтера належить твір

- а) “Острів пінгвінів”;
- б) “Севільський цирульник”;
- в) “Простак”;
- г) “Фауст”.

42. Центральним персонажем якого твору є індіанець з племені гуронів, який за збігом обставин опиняється у Франції?

- а) “Звіробій” Д.Ф. Купера;
- б) “Робінзон Крузо” Д. Дефо;
- в) “Простак” Вольтера;
- г) “Вільгельм Телль” Ф. Шіллера.

43. Цикл п’єс П.-О. Бомарше про Фігаро є

- а) дилогією;
- б) трилогією;
- в) тетралогією;
- г) пенталогією.

44. Конфлікт у комедії П.-О. Бомарше “Весілля Фігаро” розгортається через

- а) незгоду Бартоло на шлюб своєї вихованки Розіни з графом Альмавівою;
- б) закоханість Фігаро у дружину графа Альмавіви;
- в) прагнення графа Альмавіви зробити наречену Фігаро Сюзанну своєю коханкою;
- г) кохання Сюзанни, нареченої Фігаро, до графа Альмавіви.

45. Про який твір йдеться у фрагменті: “Це весела і яскрава комедія, побудована на безперервному чергуванні комічних положень та майстерно закручених інтриг. Усі закохані одне в одного і одне проти одного інтриguють. Тема кохання займає в новій п’єсі значне місце, але все ж не головне, як це було в

“Севільському цирюльнику”. <...> Сам автор у передмові писав: “Без гострих положень, безупинно спричинюваних соціальною нерівністю, неможливо досягнути на сцені ані високої патетики, ані глибинної моралі, ані істинного і благодійного комізму”?

- а) “Весілля Фігаро” П.-О. Бомарше;
- б) “Сід” П. Корнеля;
- в) “Собака на сні” Лопе де Веги;
- г) “Міщанин-шляхтич” Ж.-Б. Мольєра.

46. Рух німецьких штюрмерів, що є літературною течію сентименталізму, отримав назву

- а) “Буря й натиск”;
- б) “Озерна школа”;
- в) “Парнас”;
- г) Гейдельберзький гурток.

47. Які балади належать Ф. Шіллеру?

- а) “Світязь”, “Світязянка”, “Пані Твардовська”;
- б) “Рукавичка”, “Івікові журавлі”, “Рицар Тогенбург”;
- в) “Лілея”, “Русалка”, “Тополя”;
- г) “Вільшаний король”, “Коринфська наречена”, “Рибалка”.

48. Яким є авторське жанрове визначення п’єси Ф. Шіллера “Підступність і кохання”?

- а) трагікомедія;
- б) міщанська трагедія;
- в) трагедія;
- г) історична повість.

49. У п’єсі Ф. Шіллера “Підступність і кохання” розгортається трагічна історія піднесеного кохання

- а) Родріго і Хімени;
- б) Гектора й Андрوماхи;
- в) Фердинанда та Луїзи;
- г) Гісмонди і Гвіскардо.

50. В основі сюжету якої п’єси Ф. Шіллера – легенда про швейцарського народного героя?

- а) “Сід”;
- б) “Підступність і кохання”;
- в) “Конрад Валленрод”;
- г) “Вільгельм Телль”.

51. Основою сюжету якого твору стала легендарна біографія доктора-чорнокнижника XVI ст.?

- а) “Фауст” Й.-В. Гете;
- б) “Малюк Цахес” Е.Т.А. Гофмана;
- в) “Собор Паризької Богоматері” В. Гюго;
- г) “Айвенго” В. Скотта.

52. Яким є підзаголовок твору Й.-В. Гете “Фауст”, що окреслює авторське визначення його жанру?

- а) трагікомедія;
- б) міщанська трагедія;
- в) трагедія;
- г) драматична поема.

53. Назву якого твору пропущено у фрагменті: “За авторським визначенням, ... створений у жанрі трагедії. Проте в цілому твір не розрахований на сценічне втілення. У ... поєднуються епос, лірика, драма. За багатьма жанровими ознаками він близький до драматичної поеми. У “Пролозі на небі” виникає зав’язка трагедії. У парі, на яке пішли Мефістофель із самим Господом, йдеться про людину, про її гідність, муки і радощі, про задоволення і розчарування. У ... автор з самого початку підкреслює найважливіші властивості людської натури: невдоволення досягнутим і прагнення до ідеалу”?

- а) “Життя – це сон” П. Кальдерона;
- б) “Втрачений рай” Дж. Мільтона;
- в) “Божественна комедія” Данте;
- г) “Фауст” Й.-В. Гете.

Завдання з кількома правильними відповідями
(“Множинний вибір – множинна відповідь”)

54. Укажіть художні напрями в літературі XVII ст.

- а) сентименталізм;
- б) модернізм;
- в) авангардизм;
- г) реалізм;
- ґ) романтизм;
- д) класицизм;
- е) бароко.

55. Укажіть риси літератури бароко.

- а) трагічна напруженість, трагічне світосприйняття, песимізм;
- б) перенесення уваги на підсвідомість;
- в) аналітичність і життєподібність у зображенні дійсності;
- г) декоративність, нагромадження художніх засобів, екстравагантна примхливість, несподівані ефекти;
- ґ) інакомовність (символічність, алегоричність);
- д) поєднання різнорідних, непоєднуваних елементів, несумісних начал;
- е) правдоподібне зображення життєвих явищ на основі типізації.

56. Укажіть риси літератури класицизму.

- а) чіткий розподіл за жанрами;
- б) екстравагантна примхливість, несподівані ефекти;
- в) декоративність, нагромадження художніх засобів;
- г) раціоналізм, логічність;
- ґ) чітка регламентація творчої діяльності, нормативність мистецтва (зокрема правило “трьох єдностей”);
- д) орієнтація на античну літературу й мистецтво як на взірць;
- е) правдоподібне зображення життєвих явищ на основі типізації.

57. Укажіть риси літератури XVIII століття.

- а) формування нового художнього напрямку – сентименталізму;
- б) домінування прозових жанрів (“століття прози”);
- в) розвиток публіцистики;
- г) тісніша, ніж раніше, взаємодія національних літератур, результатом чого стало формування світової літератури;
- ґ) співіснування та взаємодія романтизму й реалізму;
- д) тенденція синтезу модерністських та реалістичних художніх прийомів;

е) художнє втілення ренесансних ідей.

58. Укажіть риси літератури сентименталізму.

- а) зображення звичайної, простої людини;
- б) культ почуття, посилений інтерес до внутрішнього світу людини;
- в) ідеалізація дійсності;
- г) особлива увага до зображення природи;
- г) прагнення розчулити читача;
- д) орієнтація на античну літературу й мистецтво як на взірць;
- е) декоративність, нагромадження художніх засобів, екстравагантна примхливість, несподівані ефекти.

59. Які твори письменників XVIII століття були адаптовані для сприймання дітьми, увійшли до дитячої літератури?

- а) “Малюк Цахес” Е.Т.А. Гофмана;
- б) “Весілля Фігаро” П.-О. Бомарше;
- в) “Синій птах” М. Метерлінка;
- г) “Мандри Гуллівера” Дж. Свіфта;
- г) “Маленький принц” А. де Сент-Екзюпері;
- д) “Робінзон Крузо” Д. Дефо;
- е) “Фауст” Й.-В. Гете.

60. Укажіть п'єси П.-О. Бомарше, об'єднані образом спритного слуги Фігаро.

- а) “Севільський цирульник”;
- б) “Розбійники”;
- в) “Підступність і кохання”;
- г) “Весілля Фігаро”;
- г) “Тартюф”;
- д) “Простак”;
- е) “Злочинна мати”.

Завдання на істинність / хибність тверджень (Так / Ні)

61. Чи є правильним твердження: “Сехізмундо, центральний персонаж п'єси П. Кальдерона “Життя – це сон”, проходить два етапи духовної еволюції”?

62. Чи є правильним твердження: “На третьому етапі духовної еволюції Сехізмундо, центральний персонаж п’єси П. Кальдерона “Життя – це сон”, знову ув’язнений і знову повернений до вежі, зображується в процесі внутрішнього боріння; підпорядкувавши розбурхані пристрасті розуму, він стає ідеальним правителем”?

63. Чи є правильним твердження: “Поема Д. Мільтона “Втрачений рай” відповідає вимогам класицистичної естетики”?

64. Чи є правильним твердження: “Літературно-критична дискусія, що розгорнулася після появи п’єси П. Корнеля “Сід” (“битва з приводу “Сіда”), завершилась схвальним відгуком Французької Академії”?

65. Чи є правильним твердження: “П’єсу “Сід” П. Корнель назвав трагікомедією”?

66. Чи є правильним твердження: “П’єса “Сід” П. Корнеля має щасливу розв’язку”?

67. Чи є правильним твердження: “У філософській повісті Вольтера “Простак” розкривається конфлікт “природної людини”, якою є центральний персонаж, індіанець-гурон, та французького суспільства”?

68. Чи є правильним твердження: “П’єса П.-О. Бомарше “Злочинна мати, або Другий Гартюф” є третьою, заключною частиною трилогії про Фігаро”?

69. Чи є правильним твердження: “У баладі “Рукавичка” Ф. Шіллер використав сюжет із середньовічної хроніки”?

70. Чи є правильним твердження: “У п’єсі “Вільгельм Телль” Ф. Шіллер зображує визвольну боротьбу австрійців за свою національну єдність проти чужоземних загарбників”?

71. Чи є правильним твердження: “У баладі “Вільшаний король”

Й.-В. Гете протиставляє два начала: здоровий глузд, раціоналізм та уяву, почуття”?

Завдання на відповідність

Знайдіть відповідність.

72.

А. Маринізм	1. Франція
Б. Преціозна література	2. Англія
В. Метафізична поезія	3. Іспанія
Г. Гонгоризм	4. Італія

73.

А. Сехізмундо	1. “Собака на сні” Лопе де Веги
Б. Теодоро	2. “Міщанин-шляхтич” Ж.-Б. Мольєра
В. Журден	3. “Сід” П. Корнеля
Г. Родріго	4. “Життя – це сон” П. Кальдерона

74.

А. “Фуенте овехуна” Лопе де Веги	1. “Висока комедія”
Б. “Тартюф” Ж.-Б. Мольєра	2. “Комедія плаща і шпаги”
В. “Собака на сні” Лопе де Веги	3. Морально-філософська, релігійна драма
Г. “Життя – це сон” П. Кальдерона	4. Героїко-історична (народно-героїчна) драма

75.

А. Сехізмундо	1. Син польського короля, згідно з пророцтвом, у майбутньому – страшний тиран; ув’язнений, за наказом батька; під час випробування в ролі принца-спадкоємця демонструє найгірші якості; у фіналі п’єси усе ж здобуває владу, але стає не тираном, а ідеальним правителем
Б. Базіліо	2. Польський король, який, повіривши у пророцтво, ув’язнив свого сина, а згодом

влаштував йому випробування в ролі принца-спадкоємця

В. Клотальдо
Г. Астольфо

3. Вихователь і тюремник Сехізмундо
4. Принц із чужоземної Московії, який, за задумом Базіліо, має успадкувати польську корону

76.

А. Родріго

1. Дочка кастильського короля, закохана в Родріго; переживає конфлікт між почуттям і обов'язком, який наказує їй зробити своїм обранцем лише рівного за походженням.

В. Хімена

2. Кастильський дворянин, який, захищаючи честь свого батька, вбиває батька коханої; перемігши маврів, дістає ім'я Сід

В. Уррака

3. Кастильський гранд, який образив дона Дієго; загинув від руки його сина під час двоюбою честі

Г. Гормас

4. Дочка графа Гормаса, яка кохає Родріго, проте вимагає його покарання за вбивство батька.

77.

А. Журден

1. Аристократка, прихильність якої прагне завоювати граф Дорант

В. Пані Журден

2. Представник третього стану, буржуа, охоплений прагненням стати дворянином

В. Дорант

3. Розумна, практична жінка, наділена почуттям власної гідності; намагається протиставити здоровий глузд манії свого чоловіка

Г. Дорімена

4. Людина шляхетного походження, водночас – авантюрист і шахрай, який живе за рахунок довірливого буржуа, використовуючи його прагнення наблизитись до аристократичного кола

78.

А. Протистояння Ліліпутією та Блефуску

1. Протистояння двох політичних партій в Англії –

- торі і вігів.
- Б. Боротьба між тремексенами (прихильниками високих підборів) та слемексенами (прихильниками низьких підборів)
- В. Наступник трону імператора Ліліпутії, який мав один із підборів вищий за другий і через це трохи шкандибав
- Г. Суперечка про те, з якого кінця розбивати яйце – з тупого чи гострого
2. Боротьба між католиками та протестантами
3. Принц Уельський, майбутній король Георг II, який виказував прихильність до обох партій
4. Відносини між Англією та Францією

79.

- А. Фігаро
- Б. Альмавіва
- В. Розіна
- Г. Сюзанна
1. Графиня, яка прагне провчити свого чоловіка, що має намір зрадити їй
2. Покоївка графині, яку граф хоче зробити своєю коханкою
3. Граф, який хоче звабити наречену свого слуги
4. Спритний слуга, який наважується протистояти графові, захищаючи свою гідність

80.

- А. Маргарита
- Б. Луїза Міллер
- В. Сент-Ів
- Г. Хімена
1. “Простак” Вольтера
2. “Фауст” Й.-В. Гете
3. “Підступність і кохання” Ф. Шіллера
4. “Сід” П. Корнеля

Література XIX століття. Доба романтизму

Завдання з однією правильною відповіддю (“Множинний вибір – Єдина відповідь”)

1. Поява ліро-епічної поеми пов'язана з творчістю
 - а) класицистів;
 - б) реалістів;
 - в) романтиків;
 - г) експресіоністів.
2. У творах якого письменника протиставлення реально-побутового й уявно-фантастичного світів пов'язане з поділом персонажів на філістерів та ентузіастів?
 - а) В. Скотта;
 - б) А. Міцкевича;
 - в) Е.Т.А. Гофмана;
 - г) В. Гюго.
3. Який персонаж повісті-казки Е.Т.А. Гофмана “Малюк Цахес” належить до філістерів?
 - а) Бальтазар;
 - б) Мош Терпін;
 - в) Проспер Альпанус;
 - г) Розабельверде.
4. Автор якого твору вдається до “введення романтичних фантазмагорій у світ повсякденної дійсності”?
 - а) В. Гюго у романі “Собор Паризької Богоматері”;
 - б) Д.Ф. Купер у романі “Звіробій”;
 - в) Е.Т.А. Гофман у повісті “Малюк Цахес”;
 - г) В. Скотт у романі “Айвенго”.
5. Який герой повісті-казки Е.Т.А. Гофмана “Малюк Цахес” позбавляє Цахеса магічного дару феї?
 - а) Мош Терпін;
 - б) Розабельверде;

- в) Кандіда;
- г) Бальтазар.

6. У повісті-казці Е.Т.А. Гофмана “Малюк Цахес” “загадковий феномен, завдяки якому одні люди можуть відчужувати в інших людей їхню працю й таланти і ставати в їхній свідомості не тими, ким вони є насправді”, втілено в образі

- а) чарівної книги Проспера Альпануса;
- б) вогненно-блискучих волосинок, якими фея наділила Цахеса;
- в) намиста, подарованого феєю Кандіди;
- г) золотого гребінця Розабельверде.

7. Який твір “повністю складається з образів-гротесків, гротескних ситуацій і є узагальненим образом німецької дійсності. Гротескне є карликове князівство Керепес, в якому розігрується дія, гротескні князі Пафнутій і Барсануф, їхній двір і бюрократія, гротескна політика Просвіти, яка була запроваджена князівським декретом”?

- а) “Малюк Цахес” Е.Т.А. Гофмана;
- б) “Айвенго” В. Скотта;
- в) “Звіробій” Д.Ф. Купера;
- г) “Паломництво Чайльд Гарольда” Дж. Байрона.

8. У якому творі основний конфлікт становить протистояння митця-ентузіаста, який бачить і цінує прекрасне, живе і творить за законами вищої духовності, і філістера, який втратив ціннісні орієнтири, живе за законами практицизму? Які персонажі беруть участь у цьому протистоянні?

- а) Бальтазар і Цахес із повісті-казки “Малюк Цахес” Е.Т.А. Гофмана;
- б) Есмеральда і Клод Фролло з роману В. Гюго “Собор Паризької Богоматері”;
- в) Пілігрим і Мірза з “Кримських сонетів” А. Міцкевича;
- г) Натті Бампо і Гаррі Непосида з роману “Звіробій” Д.Ф. Купера.

9. Ім'я якого персонажа повісті-казки “Малюк Цахес” Е.Т.А. Гофмана пропущено у фрагменті: “Без завершення університетського курсу ... призначається чиновником з важливих

доручень і робить блискучу кар'єру, стає першим міністром у князя Барсануфа. Інший чиновник складає розумні доповіді, а заслуга приписується Заїжджий скрипаль-віртуоз дає чудовий концерт, а аплодисменти дістаються Поет Бальтазар читає гарні вірші, а всі захоплюються талантом ... ”?

- а) Фльор-де-Ліс;
- б) Мош Терпін;
- в) Розабельверде;
- г) Цахес.

10. Поет Бальтазар, один із центральних персонажів повісті-казки “Малюк Цахес” Е.Т.А. Гофмана, закоханий у вродливу, але дещо легковажну дівчину на ім'я

- а) Есмеральда;
- б) Джудіт;
- в) Кандіда;
- г) Ровена.

11. Засновником жанру історичного роману вважається

- а) В. Скотт;
- б) Е.Т.А. Гофман;
- в) Е. По;
- г) А. Міцкевич.

12. Події роману В. Скотта “Айвенго” відбуваються

- а) у Шотландії XVIII ст.;
- б) у Палестині, у період хрестових походів;
- в) в Англії XII ст.;
- г) у Франції XII ст.

13. Персонажів якого твору схарактеризовано у фрагменті: “Персонаж, чия історія об'єднує різні епізоди роману, за чийм іменем книгу названо, найменш цікавий. Він досить умовна постать-зв'язка. В його пригодах найбільше приваблює читача не розповідь про кохання до шляхетної і цнотливої леді Ровени, <...> а його романтична закоханість у красуню-єврейку Ревекку, <...> дівчину із сильними почуттями, відверту і горду всупереч своєму принизливому становищу. Особливо колоритні постаті людей з

народу, з нижчих суспільних верств – пастух Гурт, блазень Вамба або вільний стрілець Локслі (чиїм прообразом став легендарний Робін Гуд), найвиразніші з художнього боку, найбільш самобутні й психологічно переконливі”?

- а) “Звіробій” Д.Ф. Купера;
- б) “Конрад Валленрод” А. Міцкевича;
- в) “Айвенго” В. Скотта;
- г) “Консуело” Жорж Санд.

14. Образ якого героя відповідає характеристиці: наділений мужністю, хоробрістю; перемагає на полі бою і в турнірах; віддано служить королю Річарду, патріот своєї країни; вірний законам лицарства, поспішає на допомогу ображеним; чесний і безкомпромісний; здатний палко і віддано кохати?

- а) Феб де Шатопер з роману В. Гюго “Собор Паризької Богоматері”;
- б) Айвенго з однойменного роману В. Скотта;
- в) Бальтазар з повісті-казки “Малюк Цахес” Е.Т.А. Гофмана;
- г) Звіробій з однойменного роману Д.Ф. Купера.

15. Про якого персонажа роману “Айвенго” В. Скотта йдеться у фрагменті: “Він єдиний, хто зглянувся на старого єврейського купця Ісака, поступився йому місцем біля вогню. Він викликає на бій лицаря-храмовника, нездоланного Буагільбера; рятує Ісака від пограбування та смерті, перемагає в кількох поєдинках на турнірі лицарів-гамплієрів; рятує від страти звинувачену в чаклунстві Ревекку; протягом усього твору не відступає від принципів лицарської честі”?

- а) Річард Лев’яче Серце;
- б) Локслі;
- в) Феб де Шатопер;
- г) Айвенго.

16. Жанр ліро-епічної поеми найбільш продуктивно розвинувся у творчості

- а) Дж. Байрона, А. Міцкевича, М. Лермонтова;
- б) Г. Ібсена, Б. Шоу, А. Чехова;
- в) Дж. Джойса, М. Пруста, Ф. Кафки;

г) У. Еко, П. Зюскінда, М. Павича.

17. “Байронічним” героєм слід назвати центрального персонажа твору

- а) “Паломництво Чайльд Гарольда”;
- б) “Сентиментальна подорож по Франції та Італії”;
- в) “Фауст”;
- г) “Портрет Доріана Грея”.

18. Герой якої поеми Дж. Байрона схарактеризований у фрагменті: “Герой поеми, чий враження і почуття, спостереження і роздуми, спогади і пригоди складають її зміст, – молодий аристократ, глибоко розчарований у суспільстві, від якого тікає в інші краї, там шукає незайманої природи, щирих і чистих людей, неспотворене буржуазною цивілізацією життя, гармонійну красу. Він схильний до саморефлексії, скоріше замріяний меланхолік, ніж активний учасник навколишнього життя. Байрон сам вказував, що багато віддав своєму героєві з власної біографії і духовного досвіду. Але це ліричний герой, не ідентичний в усьому своєму авторові, він окрема і відмінна особистість, хоча і схожа зі своїм творцем типологічно”?

- а) “Конрад Валленрод”;
- б) “Паломництво Чайльд Гарольда”;
- в) “Гяур”;
- г) “Мазепа”.

19. Картини життя та роздуми про величне минуле якої країни подаються в поемі Дж. Байрона “Паломництво Чайльд Гарольда”?

- а) Єгипту;
- б) України;
- в) Норвегії;
- г) Греції.

20. Про який твір йдеться у фрагменті: “Інтерес для англійських та зарубіжних читачів складав не лише головний герой, його почуття і думки, висловлені з величезною ліричною силою і сугестією, а й картини життя тих країв, у яких побував молодий мандрівник. Він не учасник подій, що відбуваються у спустошеній

наполеонівським нашествям Іспанії або поневоленій Османською імперією колись прекрасній і героїчній Греції. Він лише їх спостерігає, але спостерігає уважно і пильно, висловлюючи разом з автором своє захоплення героїчним іспанським народом... Або роздумує про величне минуле Греції, <...> і сумує про її жалюгідне сьогодення”?

- а) “Айвенго” В. Скотта;
- б) “Гяур” Дж. Байрона;
- в) “Консуело” Жорж Санд;
- г) “Паломництво Чайльд Гарольда” Дж. Байрона.

21. Образ “байронічного” героя започатковано

- а) образом Конрада Валленрода;
- б) образом Мазепи;
- в) образом Чайльд Гарольда;
- г) образом Гяура.

22. Композиційні особливості яких творів висвітлюються у фрагменті: “У шести ліро-епічних поемах <...> є певний сюжет, оповідається, часто уривчато і з недомовками, історія, дія якої відбувається або на Близькому Сході, або на Півдні Європи, здебільшого в Греції. <...> Оповідь у поемах будується не лінійно у хронологічному й логічному порядку, а найчастіше складається з окремих епізодів найдраматичнішого характеру, спеціально перемішаних у примхливий спосіб так, що пізніші події згадуються перед більш ранніми. Це робить сюжет напруженішим, драматичнішим. Непрояснені, випущені моменти лишають простір для читацьких домислів”?

- а) пенталогія про Шкіряну Панчохоу Д.Ф. Купера;
- б) “Кримські сонети” А. Міцкевича;
- в) “східні поеми” Дж. Байрона;
- г) вірші поетів англійської “озерної школи”.

23. Образи центральних персонажів яких творів окреслені у фрагменті: “Вони бунтівники, що повстали проти людей і Бога, носії ідеї нічим не обмеженої індивідуальної свободи, які заради неї руйнують на своєму шляху чужі долі, розбивають серця тих, хто їх любить, порушують суспільні закони і моральні норми.

<...> Вони приносять іншим лише страждання, але трагічно страждають і самі. Їхня зовнішність романтично прегарна – бліде обличчя, палаючі очі, розвіяні чорні кучері, зморшки на чолі – свідчення пережитих мук, пристрастей і похмурих дум. Насправді, це варіації одного людського типу, одного характеру”?

- а) пенталогія про Шкіряну Панчохоу Д.Ф. Купера;
- б) “Кримські сонети” А. Міцкевича;
- в) “східні поеми” Дж. Байрона;
- г) вірші поетів англійської “озерної школи”.

24. Сюжет якого твору, що має підзаголовок “Фрагмент турецької повісті”, передано в уривку: “Ще нічого не відаючи про основні події, читач дізнається про важкий сум Гассана за улюбленою Лейлою – зірницею його гарему <...> бачить руїни колись розкішного і затишного палацу Гассана і дізнається, що молодий власник загинув у бою. <...> Лише поступово фрагменти складаються у цілісну історію. Стає зрозумілим, що заздрісний Гассан убив Лейлу, а її труп було кинуте в море. Гяур на чолі загону напав на воїнів Гассана, вбив свого ворога, а потім сховався від людей і світу в монастирі. Він не спілкується з ченцями, не молиться у церкві, і вони вважають його жакливим грішником, що не розкається. Лише перед смертю колишній християнин сповідується перед святим отцем <...> і розповідає про всю безмежність свого кохання до Лейли, чия загибель позбавила його бажання жити, про помсту над Гассаном, яка не заспокоїла його серця”?

- а) “Гяур” Дж. Байрона;
- б) “Консуело” Жорж Санд;
- в) “Малюк Цахес” Е.Т.А. Гофмана;
- г) “Кримські сонети” А. Міцкевича.

25. Центральним персонажем якої поеми Дж. Байрона є історична особистість?

- а) “Конрад Валленрод”;
- б) “Паломництво Чайльд Гарольда”;
- в) “Гяур”;
- г) “Мазепа”.

26. Основною частиною поеми Дж. Байрона “Мазепа” є

- а) монолог шведського короля Карла XII про поразку під Полтавою;
- б) монолог гетьмана Мазепи про поразку під Полтавою;
- в) монолог-сповідь гетьмана Мазепи, у якому він розповідає епізод зі своєї юності – історію кохання до Терези;
- г) монолог-сповідь гетьмана Мазепи, у якому він замислюється про історичну долю України.

27. Справжнє ім’я Жорж Санд –

- а) Альберт-Володимир-Олександр-Аполлінарій Костровицький;
- б) Анрі-Марі Бейль;
- в) Аврора Дюпен;
- г) Анатоль-Франсуа Тібо.

28. Значне місце в романі Жорж Санд “Консуело” посідає

- а) тема митця і мистецтва;
- б) урбаністична тема;
- в) “східна” тема;
- г) тема морських подорожей.

29. У якому творі порушується слов’янська тема, відображаються події чеської історії (гуситські війни)?

- а) “Кримські сонети” А. Міцкевича;
- б) “Мазепа” Дж. Байрона;
- в) “Айвенго” В. Скотта;
- г) “Консуело” Жорж Санд.

30. У якому творі тема митця й мистецтва дістає таке потрактування: “Героїня роману <...> наближена до автора, вона є втіленням його ідеалу митця і водночас здійснювачем його естетичної програми. <...> В ній живе дух демократичного мистецтва, хоча їй доводиться обертатися в середовищі аристократії і професійних музикантів. Вона зберігає любов до простого народу й народної музики, під час мандрів з молодим Гайдном вона співає селянам та ремісникам, і <...> почувалася вона при цьому краще, ніж тоді, коли виступала перед вишуканою публікою. Її мистецтво – мистецтво для всіх”?

- а) “Консуело” Жорж Санд;
- б) “Кримські сонети” А. Міцкевича;
- в) “Малюк Цахес” Е.Т.А. Гофмана;
- г) “Паломництво Чайльд Гарольда” Дж. Байрона.

31. Який письменник, за словами Гі де Мопассана, представляє у Франції весь романтизм?

- а) Жорж Санд;
- б) Г. Флобер;
- в) Е. Золя;
- г) В. Гюго.

32. Одним із маніфестів романтизму є

- а) передмова до драми “Кромвель” В. Гюго;
- б) “Мистецтво поезії” Н. Буало;
- в) “Ляпас громадському смаку”;
- г) “Лаокоон” Г. Е. Лессінга.

33. Дія роману В. Гюго “Собор Паризької Богоматері” відбувається в

- а) XVIII ст.;
- б) XII ст.;
- в) XV ст.;
- г) XIX ст.

34. Духовне пробудження Квазімодо, персонажа роману В. Гюго “Собор Паризької Богоматері” починається

- а) зі страти Есмеральди;
- б) з першої зустрічі із Клодом Фролло;
- в) з моменту, коли йому, прив’язаному до ганебного стовпа, скривджена ним Есмеральда підносить воду;
- г) з моменту, коли його обрали “папою блазнів”.

35. Який художній прийом використовує В. Гюго, зображуючи Квазімодо?

- а) іронію;
- б) метонімію;
- в) контраст;

г) літоту.

36. Собор Паризької Богоматері в однойменному романі В. Гюго є

- а) образом-символом з передмови та післямови до твору;
- б) лише тлом зображуваних подій, не маючи інших художніх функцій;
- в) не тільки місцем дії твору, але і його ідейно-композиційним центром;
- г) алегоричним образом зі вступної частини “Перед завісою” та авторських відступів.

37. Яка героїня роману В. Гюго “Собор Паризької Богоматері” схарактеризована у фрагменті: образ “найменш історичний і найбільш ... абстрактно-романтичний. Це втілення краси й молодості, душевної чистоти й доброти, вона внутрішньо найменше пов’язана з тим середовищем, яке її оточує, і менше всього ним мотивована. Це ніби якась дивовижна перлина, що з’явилася серед бруду й потворності невідомо як і незнано звідки, і стає жертвою феодального правосуддя і церковного бузувірства”?

- а) Консуело;
- б) Есмеральда;
- в) мати Есмеральди, Пакетта Шантфлері;
- г) Фльор-де-Ліс.

38. Який персонаж роману В. Гюго “Собор Паризької Богоматері” переслідує Есмеральду і стає винуватцем її загибелі?

- а) Феб де Шатопер;
- б) Квазімодо;
- в) Клод Фролло;
- г) П’єр Гренгуар.

39. У якому творі відображення історичної епохи набуває такого характеру: “Роман наповнений розгорнутими масовими сценами й картинами народного життя середньовічного Парижа. Свято на честь прибуття фландрських послів, постановка містерії поета-невдахи Гренгуара, карнавальна процесія з “папою блазнів” на чолі, це гостре й проникливе відтворення середньовічної народної

сміхової культури, нарешті Двір чудес, соціальна клоака середньовічного Парижа, – всюди головним героєм виступає натовп, кожна нова картина знайомить нас з новою гранню тогочасного народного життя”?

- а) “Консуело” Жорж Санд;
- б) “Айвенго” В. Скотта;
- в) “Собор Паризької Богоматері” В. Гюго;
- г) “Паломництво Чайльд Гарольда” Дж. Байрона.

40. Ім’я якого персонажа роману “Собор Паризької Богоматері” В. Гюго пропущено у фрагменті: “Ще одним із центральних образів роману є ... , архідиякон Собору Паризької Богоматері. З одного боку, в ньому відображено процес вивільнення людської свідомості з-під влади церковно-аскетичної догми, що було однією з важливих тенденцій XV ст. Цей процес Гюго зображує в його складності й суперечливості: звільнившись від влади догми, свідомість героя залишається в полоні грубих забобонів, і дівчина, яку він так палко жадає, здається йому підісланою дияволом. <...> У змалюванні Гюго він і жертва, і кат водночас: жертва церковно-аскетичних догм, які скалічили його розум і спотворили почуття, кат щодо Есмеральди, яку він переслідує і губить”?

- а) Феба де Шатопера;
- б) Квазімодо;
- в) Клода Фролло;
- г) П’єра Гренгуара.

41. Який письменник стоїть біля витоків детективної літератури?

- а) Е. По;
- б) Е.Т.А. Гофман;
- в) А. Міцкевич;
- г) В. Скотт.

42. Яка група оповідань Е. По стала “першою ластівкою” детективного жанру?

- а) психологічні;
- б) містичні;
- в) науково-фантастичні;
- г) логічні.

43. Життя фронтіру є однією з основних тем творчості

- а) Д.Ф. Купера;
- б) А. Міцкевича;
- в) Е.Т.А. Гофмана;
- г) В. Скотта.

44. У якому романі Д.Ф. Купера зображено юність мисливця Натаніеля Бампо?

- а) “Звіробій”;
- б) “Останній з могікан”;
- в) “Слідопит”;
- г) “Піонери”.

45. Який персонаж об’єднує історією свого життя усі романи пенталогії про Шкіряну Панчоку Д.Ф. Купера?

- а) Чингачгук;
- б) Джудіт Хаттер;
- в) Вамба;
- г) Натті Бампо.

46. У поемі “Конрад Валленрод” А. Міцкевич звертається до

- а) історії Польщі XVIII – XIX ст.;
- б) історії Київської Русі;
- в) історії Литви часів протистояння лицарям-хрестоносцям;
- г) історії України козацької доби.

47. Один із провідних мотивів циклу віршів А. Міцкевича “Кримські сонети” – це

- а) нерозділене кохання;
- б) ностальгія, туга за Литвою – батьківщиною, яку був змушений залишити митець;
- в) роздуми про історичну долю Польщі;
- г) тема митця і мистецтва.

48. Ліричний герой “Кримських сонетів” А. Міцкевича проводить паралель між своєю долею вигнанця та долею

- а) гетьмана Мазепи;

- б) Данте;
- в) Марії Потоцької;
- г) Конрада Валленрода.

Завдання з кількома правильними відповідями
(“Множинний вибір – множинна відповідь”)

49. Укажіть течії романтизму.

- а) готична;
- б) “байронічна”;
- в) “вальтерскоттівська”;
- г) гротескно-фантастична;
- д) народно-фольклорна;
- е) слов’янська;
- є) європейська.

50. Укажіть персонажів повісті-казки “Малюк Цахес” Е.Т.А. Гофмана.

- а) Ровена;
- б) Есмеральда;
- в) Розабельверде;
- г) Кандіда;
- д) Проспер Альпанус;
- е) Мош Терпін;
- є) Бальгазар.

51. Які поети-романтики належали до “озерної школи”?

- а) Дж. Байрон;
- б) В. Вордсворт;
- в) Р. Сауті;
- г) С. Колрідж;
- д) А. Міцкевич;
- е) В. Гюго;
- є) Г. Гейне.

52. З якими різновидами романного жанру XVIII ст. пов’язана модель історичного роману, розроблена В. Скоттом?

- а) авантюрний;

- б) лицарський;
- в) роман виховання;
- г) готичний;
- г) роман-антиутопія;
- д) соціально-психологічний;
- е) роман у новелах.

53. Хто з митців є англійськими романтиками?

- а) Дж. Байрон;
- б) Е. По;
- в) Д.Ф. Купер;
- г) В. Скотт;
- г) В. Вордсворт;
- д) В. Теккерей;
- е) В. Гюго.

54. Образи яких персонажів роману “Собор Паризької Богоматері” В. Гюго побудовані на основі контрасту зовнішнього і внутрішнього, на основі різючої невідповідності зовнішності й внутрішнього світу?

- а) Квазімодо;
- б) Есмеральда;
- в) Клод Фролло;
- г) Хетті Хаттер;
- г) Цахес;
- д) П'єр Гренгуар;
- е) Феб де Шатопер.

55. Укажіть персонажів роману Д.Ф. Купера “Звіробій”.

- а) Чингачгук;
- б) Натті Бампо;
- в) Гаррі Непосида;
- г) Джудіт;
- г) Есмеральда;
- д) Гяур;
- е) Бальгазар.

Завдання на істинність / хибність тверджень (Так / Ні)

- 56.** Чи є правильним твердження: “Е.Т.А. Гофман був багатогранно обдарованою людиною, виявив талант письменника, композитора, скульптора”?
- 57.** Чи є правильним твердження: “Персонажі повісті-казки Е.Т.А. Гофмана “Малюк Цахес” поділяються на дві групи – філістерів та ентузіастів”?
- 58.** Чи є правильним твердження: “У романі “Айвенго” В. Скотта єврейка Ровена є досить типовим романтичним образом прекрасної дами, заради якої лицар здійснює свої подвиги, а образ леді Ревекки, яка через своє походження поставлена у принизливе становище, більш складний, це один із найяскравіших та найпривабливіших жіночих характерів у творчості В. Скотта”?
- 59.** Чи є правильним твердження: “В основу роману “Айвенго” покладено традиційне для творів В. Скотта переплетіння любовної та політичної інтриги”?
- 60.** Чи є правильним твердження: “У романі В. Скотта “Айвенго” зображена боротьба між англосаксонським населенням країни та норманськими лицарями на чолі з Седриком Саксонцем”?
- 61.** Чи є правильним твердження: “Поема Дж. Байрона “Паломництво Чайльд Гарольда” написана у формі ліро-епічного поетичного щоденника подорожі”?
- 62.** Чи є правильним твердження: “Однією з визначальних рис “східних поем” є фрагментарність розповіді”?
- 63.** Чи є правильним твердження: “У поемі Дж. Байрона “Мазепа” автор використовує прийом обрамлення, у якому подається монолог шведського короля Карла XII”?
- 64.** Чи є правильним твердження: “Новаторство Жорж Санд полягає у створенні образу жінки-бунтарки, романтичний бунт

осмислюється крізь призму проблеми емансипації жінок”?

65. Чи є правильним твердження: “В. Гюго у романі “Собор Паризької Богоматері” трактує XV ст. (час дії твору) як переломну епоху в історії Франції, епоху, коли закінчувалося Середньовіччя і країна стояла на порозі Відродження”?

66. Чи є правильним твердження: “Есмеральда, героїня роману В. Гюго покохала капітана королівських стрільців, красеня Клода Фролло, який врятував дівчину, коли її намагався викрасти Квазімодо за наказом свого господаря, архідиякона Феба де Шатопера, охопленого демонічною пристрастю до неї”?

67. Чи є правильним твердження: “Пенталогія Д.Ф. Купера про Шкіряну Панчоху складається з трьох романів, центральним персонажем яких є Натті Бампо”?

68. Чи є правильним твердження: “Ліричний герой “Кримських сонетів” А. Міцкевича сприймає Крим як прекрасну, але чужу країну”?

Завдання на відповідність

Знайдіть відповідність.

69.

А. Е.Т.А. Гофман
Б. Дж. Байрон
В. В. Гюго
Г. В. Вордсворт

1. Утопічна течія
2. Народно-фольклорна течія
3. “Байронічна” течія
4. Гротескно-фантастична течія

70.

А. Бальгазар
Б. Кандіда

1. Поет, закоханий в Кандіду, який позбавляє Цахеса магічного дару феї
2. Дочка Моша Терпіна, вродлива, досить звичайна, дещо легковажна дівчина, кохана Бальгазара, яка зазнала магічної дії золотих волосинок

- В. Проспер Альпанус 3. Добра фея, яка наділила Цахеса магічним даром привласнювати таланти й досягнення інших
- Г. Розабельверде 4. Чарівник, який допоміг подолати Цахеса

71.

- А. Есмеральда 1. Потворний горбань, дзвонар Собору Паризької Богоматері, вихований Клодом Фролло як вірний раб
- Б. Квазімодо 2. Капітан королівських стрільців, красень, у якого закохана Есмеральда, проте, він не здатний зрозуміти глибини почуттів дівчини
- В. Клод Фролло 3. Вулична танцюристка, дівчина-красуня, у дитинстві викрадена циганами
- Г. Феб де Шатопер 4. Архідиякон Собору Паризької Богоматері, вчений-богослов, який проймається пристрасстю до Есмеральди

72.

- А. Чорний Лицар 1. Донька єврейського купця, звинувачена у чаклунстві, але врятована Айвенго
- Б. Ревекка 2. Блазень Седрика Саксонця
- В. Вамба 3. Вільний стрілець, чиїм прообразом став легендарний Робін Гуд
- Г. Локслі 4. Король Англії Річард Лев'яче Серце

73.

- А. “Малюк Цахес” 1. Бальтазар, Кандіда, Проспер Альпанус, Розабельверде
- Е.Т.А. Гофмана
- Б. “Собор Паризької Богоматері” В. Гюго 2. Феб де Шатопер, Квазімодо, Клод Фролло, П'єр Гренгуар.
- В. “Айвенго” В. Скотта 3. Седрик Саксонець, Ровена, Річард Лев'яче Серце, Ревекка
- Г. “Звіробій” Д.Ф. Купера 4. Натті Бампо, Хетті, Джудіт, Чингачгук

74.

А. Звіробій	1. Дочка Плавучого Тома, красуня, “гостра на розум і на язик”, прихильність якої хоче завоювати Генрі Марч
Б. Гаррі Непосида	2. Мисливець Натті Бампо, вихований індіанцями
В. Хетті	3. Генрі Марч, типовий фронтірман, який часом виявляє жорстокість та несправедливість щодо індіанців
Г. Джудіт	4. Молодша дочка Плавучого Тома, “простодушне, наївне й довірливе створіння”

75.

А. “Малюк Цахес”
Е.Т.А. Гофмана	1. Ліси навколо озера
Мерехтливе Свічадо
Б. “Собор Паризької
Богоматері” В. Гюго	2. Середньовічний Париж
В. “Айвенго” В. Скотта	3. Середньовічна Англія
Г. “Звіробій” Д.Ф. Купера	4. Князівство Керепес

Література ХІХ століття. Доба реалізму

Завдання з однією правильною відповіддю (“Множинний вибір – Єдина відповідь”)

1. Визначальною рисою реалізму є

- а) декоративність, нагромадження художніх засобів;
- б) зображення дійсності на основі типізації життєвих явищ, її відтворення у типових узагальнених обставинах та ситуаціях;
- в) формотворчі експерименти;
- г) підпорядкування творчої діяльності певним правилам, наприклад правилу трьох єдностей.

2. Особливість зображення людського характеру у творах письменників-реалістів полягає у розкритті

- а) трагічного переживання неподоланої прірви між ідеалом та реальністю;
- б) складного зв'язку між характером людини та середовищем, історичними умовами, їх впливу на формування особистості;
- в) внутрішнього конфлікту між розумом і почуттями, духом і тілом, обов'язком і бажанням тощо;
- г) не лише соціальної, але й біологічної зумовленості людського характеру й поведінки.

3. Тема Італії є однією з наскрізних у творчості

- а) П. Меріме;
- б) Г. Флобера;
- в) Ш. Бодлера;
- г) Ф. Стендаля.

4. Який підзаголовок має роман Стендаля “Червоне і чорне”?

- а) “Провінційні звичаї”;
- б) “Роман без героя”;
- в) “Хроніка ХІХ століття”;
- г) “Історія одного вбивці”.

5. За жанровими ознаками твір Стендаля “Червоне і чорне” є

- а) історичним романом;
- б) соціально-психологічним романом з ознаками сімейної хроніки;
- в) соціально-психологічною повістю;
- г) соціально-психологічним романом, який має риси роману виховання.

6. Яку особистість Жульєн Сорель, центральний персонаж роману Стендаля “Червоне і чорне”, вважав своїм ідеалом?

- а) Наполеона;
- б) Байрона;
- в) Александра Македонського;
- г) Робесп'єра.

7. Тема Італії, італійського національного характеру, що є однією з провідних у творчості Стендаля, розкривається у творах

- а) “Червоне і чорне”, “Арманс”;

- б) “Ваніна Ваніні”, “Червоне і чорне”;
- в) “Червоне і чорне”, “Пармський монастир”;
- г) “Ваніна Ваніні”, “Пармський монастир”.

8. Хто з персонажів літератури французького реалізму, син ремісника, плебей від народження, мріючи, подібно до Наполеона, зробити блискучу кар’єру, вирішує стати священиком (адже в цьому бачить єдину можливість реалізувати своє честолюбне бажання), обирає шлях лицемірства?

- а) Ежен де Растіньяк;
- б) Жорж Дюруа;
- в) Жульєн Сорель;
- г) Шарль Боварі.

9. Який французький письменник відвідував Україну?

- а) П. Меріме;
- б) О. де Бальзак;
- в) Ш. Бронте;
- г) Ш. Бодлер.

10. Назва епопеї О. де Бальзака “Людська комедія” виникла за аналогією до

- а) п’єси В. Шекспіра “Комедія помилок”;
- б) комедії плаща і шпаги – різновиду комедії інтриги в іспанській літературі XVI– XVII ст.
- в) поеми Данте “Божественна комедія”;
- г) commedia dell’arte, або комедії масок, – різновиду італійського імпровізаційного театру доби Відродження.

11. Який твір став своєрідною віхою, що знаменувала створення епопеї “Людська комедія” (починаючи з цього твору, О. де Бальзак систематично вводить у нові твори персонажів з попередніх)?

- а) “Гобсек”;
- б) “Шагренева шкіра”;
- в) “Пармський монастир”;
- г) “Батько Горіо”.

12. У повісті “Гобсек” та романі “Батько Горіо” О. де Бальзака діє

“наскрізний” (спільний) персонаж

- а) Анастазі де Ресто;
- б) Матильда де Ла-Моль;
- в) Емма Боварі;
- г) Матильда де Курсі.

13. Які твори належать до “Людської комедії” О. де Бальзака?

- а) “Ваніна Ваніні”, “Пармський монастир”, “Пані Боварі”;
- б) “Гобсек”, “Батько Горіо”, “Шагренева шкіра”;
- в) “Кармен”, “Етрусська ваза”, “Таманго”;
- г) “Гобсек”, “Батько Горіо”, “Ярмарок суєти”.

14. Композиційний прийом обрамлення (“оповідання в оповіданні”) застосовано у творі

- а) “Джен Ейр” Ш. Бронте;
- б) “Червоне і чорне” Ф. Стендаля;
- в) “Гобсек” О. де Бальзака;
- г) “Ярмарок суєти” В. Теккерея.

15. Розповідь адвоката Дервіля у повісті “Гобсек” О. де Бальзака завершується

- а) картиною смерті Гобсека;
- б) описом весілля Ернеста де Ресто й Камілли;
- в) описом кімнати в будинку Гобсека, захащеної безліччю коштовних речей, різноманітним крамом, не проданим через жадібність лихваря, продуктами, які псуються;
- г) розповіддю про щасливе родинне життя Дервіля.

16. Чим завершується розвиток характеру центрального персонажа повісті О. де Бальзака “Гобсек”? Яким є підсумок його життя?

- а) характер Гобсека не змінюється;
- б) він божеволіє, остаточно деградує через згубний вплив влади грошей;
- в) йому вдається успішно протистояти владі золота;
- г) усвідомивши небезпеку деградації під впливом влади грошей, перестає бути лихварем.

17. У чиєму сприйнятті подається історія старого Горіо в романі О. де Бальзака “Батько Горіо”?

- а) Вотрена;
- б) віконтеси де Босеан;
- в) Ежена де Растіньяка;
- г) Горіо.

18. Експозицію роману О. де Бальзака “Батько Горіо” становить

- а) історія життя старого Горіо;
- б) розповідь про родину Ежена де Растіньяка;
- в) опис будинку Растіньяків;
- г) опис пансіону пані Воке.

19. Автором історичних праць, присвячених подіям української історії (доби козаччини) є

- а) П. Меріме;
- б) О. де Бальзак;
- в) Ч. Діккенс;
- г) Ш. Бодлер.

20. У творчості якого письменника реалізм поєднується з елементами романтизму?

- а) П. Меріме;
- б) Е. Золя;
- в) Ф. Шіллера;
- г) Ш. Бодлера.

21. Яку новелу П. Меріме слід віднести до новел з еліпсною (двоцентровою) композицією (“оповідання в оповіданні”)?

- а) “Кармен”;
- б) “Матео Фальконе”;
- в) “Етруська ваза”;
- г) “Таманго”.

22. У якій новелі розповідь ведеться від імені оповідача-мандрівника?

- а) “Кармен” П. Меріме;
- б) “Матео Фальконе” П. Меріме;

- в) “Червоне і чорне” Стендаля;
- г) “Пампушка” Гі де Мопассана.

23. “Місцевий колорит” Корсики розкрив

- а) П. Меріме у новелі “Матео Фальконе”;
- б) Ф. Стендаль у романі “Пармський монастир”;
- в) П. Меріме у новелі “Кармен”;
- г) Г. Флобер у романі “Пані Боварі”.

24. Новела П. Меріме “Кармен” завершується

- а) розповіддю Хосе про вбивство Кармен;
- б) трактатом, у якому подається докладна характеристика циганського народу;
- в) розповіддю про страту Хосе;
- г) пейзажем Андалусії.

25. У якій новелі П. Меріме звучать ідеї аболіціонізму (аболіціонізм – суспільний рух за скасування рабства чорношкірих)?

- а) “Кармен”;
- б) “Матео Фальконе”;
- в) “Етруська ваза”;
- г) “Таманго”.

26. В основі сюжету роману Г. Флобера “Пані Боварі”

- а) реальні події, пов’язані із судовою справою Антуана Берте;
- б) італійські хроніки XVI ст.;
- в) враження письменника від поїздки до Іспанії;
- г) реальні події – драма, що розгорнулася в родині лікаря Деламара (зрада й самогубство дружини).

27. Г. Флобер сформулював і втілював у творчій практиці принципи

- а) поезії “яснобачення”;
- б) “автоматичного письма”;
- в) “об’єктивного письма” (“об’єктивного стилю”);
- г) “нової драми”.

28. Сюжет якого твору схарактеризовано у фрагменті: “Сюжет ... на перший погляд надто простий: розповідається про невдалі стосунки, зруйноване подружнє життя Емми і Шарля. Незадоволена жінка обманює свого ненависного чоловіка, заводячи романи з різними коханцями. Викликані розбещеним життям фінансові витрати призводять до повного банкрутства родини. Але фінал цього звичного сюжету був надзвичайно страшним: боячись суспільного скандалу, героїня закінчує життя самогубством, отруївшись миш’яком”?

- а) “Ярмарок суєти” В. Теккерея;
- б) “Кармен” П. Меріме;
- в) “Пані Боварі” Г. Флобера;
- г) “Батько Горіо” О. де Бальзака.

29. У романі “Пані Боварі” Г. Флобера історія Емми подається в обрамленні історії життя

- а) Леона;
- б) Шарля Боварі;
- в) Родольфа Буланже;
- г) Джорджа Осборна.

30. Про який твір йдеться у фрагменті: роман “започаткував новий етап у творчості письменника і відкрив теми “історії молоді людини” і долі дитини у тогочасному суспільстві. <...> Твір ... продовжує традиції просвітницького роману, “роману великої дороги”, коли дія розгортається під час мандрівок героя. <...> Водночас це був перший соціальний роман письменника, в якому він відбив усі пороки і хвороби тогочасної Англії”?

- а) “Матео Фальконе” П. Меріме;
- б) “Пригоди Олівера Твіста” Ч. Діккенса;
- в) “Червоне і чорне” Стендаля;
- г) “Пані Боварі” Г. Флобера.

31. В основу образу якої героїні покладено прийом контрасту: наділена непоказною зовнішністю, вона має шляхетну добру душу, їй притаманні найкращі моральні якості?

- а) Есмеральда (“Собор Паризької Богоматері” В. Гюго);
- б) Емма Боварі (“Пані Боварі” Г. Флобера);

- в) Ребекка Шарп (“Ярмарок суети” В. Теккерей);
- г) Джен Ейр (“Джен Ейр” Ш. Бронте).

32. Про який твір йдеться у фрагменті: “У центрі роману – важка доля самотньої, тендітної і водночас рішучої, наділеної непохитною волею і розвиненим почуттям людської гідності жінки, яка стає гувернанткою в аристократичній родині”?

- а) “Джен Ейр” Ш. Бронте;
- б) “Пані Боварі” Г. Флобера;
- в) “Червоне і чорне” Стендаля;
- г) “Анна Кареніна” Л. Толстого.

33. Дитинство якої героїні описано у фрагменті: “Маленька і непоказна дівчинка не знала своїх батьків, вона жила, як наймичка, як тягар, у домі багатой, але бездушної жінки, яка мала власних, таких само, як вона, злих, владних і безсердечних дітей. ...Але диво, тендітна і дуже чутлива дівчинка, позбавлена хоча б крихти ласки і єдиного доброго слова, не збиралася мовчати, вона опиралася своїм “рабовласникам”. ...Із “гостинного” дому тітки Рід вона потрапила до Ловудської школи”?

- а) “Пригоди Олівера Твіста” Ч. Діккенса;
- б) “Джен Ейр” Ш. Бронте;
- в) “Ярмарок суети” В. Теккерей;
- г) “Пані Боварі” Г. Флобера.

34. Роман “Ярмарок суети” В. Теккерей має підзаголовок

- а) “Провінційні звичаї”;
- б) “Роман без героя”;
- в) “Хроніка XIX століття”;
- г) “Занепад однієї родини”.

35. Основним сюжетним лініями у романі “Ярмарок суети” В. Теккерей є історія життя

- а) Ежена де Растіньяка і старого Горіо;
- б) Матильди де Ла-Моль і Луїзи де Реналь;
- в) Емілії Седлі і Ребекки Шарп;
- г) Анастазі де Ресто і Дельфіни де Нуссінген.

36. В. Теккерей у романі “Ярмарок суети” зіставляє персонажів з

- а) акторами, які грають свої ролі;
- б) ляльками ярмаркового театру маріонеток;
- в) героями античних міфів;
- г) персонажами народних казок.

37. Який твір автор характеризує як “психологічну сповідь одного злочину” та зосереджує увагу в ньому на історії юнака, колишнього студента, який живе в умовах нестерпної бідності та, “піддавшись якимсь дивним незакінченим ідеям”, вирішує поліпшити своє становище і допомогти своїм рідним, позбавивши життя й обікравши стару лихварку?

- а) “Парфумер” П. Зюскінда;
- б) “Червоне і чорне” Стендаля;
- в) “Злочин і кара” Ф. Достоєвського;
- г) “Матео Фальконе” П. Меріме.

38. Центральна сюжетна лінія якого роману має детективну основу і значною мірою побудована як психологічний поєдинок злочинця і слідчого?

- а) “Пригоди Олівера Твіста” Ч. Діккенса;
- б) “Злочин і кара” Ф. Достоєвського;
- в) “Кармен” П. Меріме;
- г) “Пані Боварі” Г. Флобера.

39. У романі “Злочин і кара” Ф. Достоєвського історія центрального персонажа тісно переплітається з двома іншими сюжетними лініями:

- а) історією сім’ї Мармеладових і долею його сестри Дуні та їх матері;
- б) історіями життя Емілії Седлі і Ребекки Шарп;
- в) історією родини Ростових та долею його друга Безухова;
- г) історією Ежена де Растіньяка та долею старого Горіо.

40. Який персонаж характеризується у фрагменті: “...добра по натурі людина, яка гостро відчуває чужу біль і готова завжди допомогти іншому. ...віддає останні гроші біднішим від себе, з усіх сил намагається допомогти сім’ї Мармеладових. ...розуміє

несправедливість соціального устрою, тих суспільних відносин, які підпорядковані владі грошей... Людина здібна, талановита і горда, ... і сам буквально “пригнічений бідністю”. <...> Живучи в нетрях Петербурга, на самому соціальному дні, ... додумується до ідеї, що всі люди поділяються на дві категорії ...стверджує наявність двох моралей. <...> Ця теорія закладає підвалини злочину...”?

- а) Ежен де Растіньяк (“Батько Горіо” О. де Бальзака);
- б) Олівер Твіст (“Пригоди Олівера Твіста” Ч. Діккенса);
- в) Радіон Раскольніков (“Злочин і кара” Ф. Достоевського);
- г) П’єр Безухов (“Війна і мир”).

41. Ідейним антиподом Раскольнікова у романі “Злочин і кара” Ф. Достоевського є

- а) Платон Каратаєв;
- б) Соня Мармеладова;
- в) Альона Іванівна;
- г) Костянтин Левін.

42. Для розуміння соціальних витоків індивідуалістичного бунту Раскольнікова велике значення у романі Ф. Достоевського має образ

- а) Москви;
- б) російської провінції;
- в) Парижа;
- г) Петербурга.

43. Характеристика якої героїні роману “Злочин і кара” Ф. Достоевського подається у фрагменті: “Ця дівчина змушена була принести себе в жертву заради власної сім’ї, ...стати повією, але якщо Раскольніков переступив через інших для себе, то ... переступила через себе для інших. <...> Душа ... залишається чистою і нерозбещеною. Вона чітко усвідомлює межу між добром і злом... В душі ... живе міцна, непорушна опора – віра в Бога”?

- а) Елізабет Руссе;
- б) Дуні Раскольнікової;
- в) Соні Мармеладової;
- г) Луїзи де Реналь.

44. У романі “Анна Кареніна” Л. Толстого простежуються дві сюжетні та філософсько-психологічні лінії, “які міцно внутрішньо переплітаються, як у схожих, так і протилежних моментах”. Це

- а) лінія Анни і лінія Костянтина Левіна;
- б) лінія Анни і лінія Вронського;
- в) лінія Анни і лінія родини Болконських;
- г) лінія Анни і лінія сім’ї Ростових.

45. Який персонаж роману “Анна Кареніна” “є автобіографічним образом Л. Толстого (історія його стосунків з Кіті, вінчання, взаємини з родиною Щербацьких нагадують події життя автора)”?

- а) Олексій Каренін;
- б) Олексій Вронський;
- в) Костянтин Левін;
- г) Порфірій Петрович.

46. Роман “Війна і мир” Л. Толстого – це

- а) роман у новелах;
- б) роман-сповідь;
- в) роман-міф;
- г) роман-епопея.

47. Яка героїня роману “Війна і мир” Л. Толстого “надзвичайно релігійна, замкнена у собі, у неї майже немає близьких та друзів. Незважаючи на свій розум і освіченість, сердечність і багатий внутрішній світ, ...не сподівається на особисте щастя через непривабливу зовнішність. <...> Заради щастя інших ... готова пожертвувати власними інтересами. <...> Зрештою ... стає дружиною Миколи Ростова і повністю віддає себе сім’ї, чоловікові і дітям”?

- а) Наташа;
- б) Марія Болконська;
- в) Елен Безухова;
- г) Кіті Щербацька.

48. Характеристика якого персонажа роману “Війна і мир” Л. Толстого подається у фрагменті: “Перша велика духовна криза

на життєвому шляху ... це криза його честолюбивих мрій про “свій Тулон”, тобто про славу. Шукаючи слави ще під час першої російсько-французької військової кампанії, ... вступає до армії, ад’ютантом у штаб Кутузова. Він не шукає легкої кар’єри і нагород ... і постійно мріє про героїчний вчинок, який здійснює під час Аустерліцької битви. <...> Вражений кулею, ... лежить з прапором в руках посеред поля, його широко розкриті очі дивляться на небо... починає розуміти марноту і ілюзорність своїх честолюбивих прагнень у порівнянні з тим, що є справжнє, вічне і безкінечне життя”?

- а) П’єра Безухова;
- б) Андрія Болконського;
- в) Миколи Ростова;
- г) Олексія Вронського.

49. Який персонаж роману “Війна і мир” Л. Толстого у фіналі твору “одружений з Наташею Ростовою. У нього міцна і дружна сім’я, в якій виховується четверо дітей. ... займає активну громадянську позицію і різко висловлюється на адресу негативних процесів, які, на його думку, гальмують або й ведуть до прірви державну політику. У сміливих промовах ... відчутний авторський натяк на ймовірну участь цього героя у декабристському русі, який невдовзі пошириться серед дворянських кіл Росії”?

- а) П’єр Безухов;
- б) Андрій Болконський;
- в) Анатоль Курагін;
- г) Олексій Вронський.

50. Яка героїня епопеї “Війна і мир” Л. Толстого вперше “з’являється у романі ще дитиною, 13-літньою дівчинкою, яка викликає загальне захоплення і зачаровує усіх своїм жвавим характером. ... надзвичайно емоційна, музикальна, дуже гарно співає <...> ... відповідає на почуття Андрія Болконського, але не витримує року розлуки з ним і захоплюється Анатолем Курагіним, в силу чого потім морально страждає, кається і просить у помиряючого князя Андрія вибачення. <...> Справжній сенс свого життя вона знаходить у родинних турботах про власну сім’ю після того, як одружується у фіналі роману з П’єром Безуховим. Тепер

вона мати чотирьох дітей, яким віддає усю свою увагу і любов”?

- а) Наташа Ростова;
- б) Марія Болконська;
- в) Елен Безухова;
- г) Кіті Щербацька.

51. Якого поета називають пізнім романтиком та попередником символізму?

- а) Ш. Бодлера;
- б) В. Вітмена;
- в) П. Верлен;
- г) Т. С. Еліота.

52. Ш. Бодлер одним із перших в європейській поезії порушив

- а) тему драматичної долі митця у суспільстві;
- б) тему становища жінки в родині й суспільстві;
- в) урбаністичну тему;
- г) тему морального вибору молоді людини, яка прагне “зробити кар’єру” в Парижі.

53. У якому вірші Ш. Бодлера втілена романтична ідея протиставлення поета і натовпу?

- а) “Гімн красі”;
- б) “Альбатрос”;
- в) “Відповідності”;
- г) “Поетичне мистецтво”.

54. Ідеї, співзвучні принципам символізму, висловлені у вірші Ш. Бодлера

- а) “Паризькі картини”;
- б) “Альбатрос”;
- в) “Відповідності”;
- г) “Поетичне мистецтво”.

55. У якому вірші Ш. Бодлер говорить про багатогранність і неоднозначність поняття краси, підносить її над моральними категоріями добра і зла, ототожнюючи з безмежністю?

- а) “Гімн красі”;

- б) “Альбатрос”;
- в) “Відповідності”;
- г) “Поетичне мистецтво”.

56. Який вірш використовує В. Вітмен у збірці “Листя трави”?

- а) верлібр;
- б) білий вірш;
- в) силабічний вірш;
- г) гекзаметр.

57. Яка збірка (що стала єдиною поетичною збіркою цього митця), була видана дев’ять разів за життя автора, причому він доповнював і переробляв її з кожним черговим виданням?

- а) “Каліграми” Г. Аполлінера;
- б) “Квіти зла” Ш. Бодлера;
- в) “Листя трави” В. Вітмена;
- г) “Орієнталі В. Гюго.

Завдання з кількома правильними відповідями
(“Множинний вибір – множинна відповідь”)

58. Укажіть назви розділів “Людської комедії” О. де Бальзака.

- а) “Етюди про звичаї”;
- б) “Провінційні звичаї”;
- в) “П’єси неприємні”;
- г) “П’єси приємні”;
- д) “Філософські етюди”;
- е) “Аналітичні етюди”;
- е) “Італійські хроніки”.

59. Укажіть “наскрізних” (тобто тих, які переходять з твору у твір) персонажів “Людської комедії” О. де Бальзака.

- а) Ежен де Растіньяк;
- б) адвокат Дервіль;
- в) Анастазі де Ресто;
- г) Вотрен;
- г) Луїза де Реналь;
- д) Джен Ейр;

е) Ребекка Шарп.

60. Укажіть твори, які належать П. Меріме.

- а) есе “Богдан Хмельницький”;
- б) новела “Кармен”;
- в) роман “Пані Боварі”;
- г) новела “Пампушка”;
- г) новела “Матео Фальконе”;
- д) новела “Етрусська ваза”;
- е) поетична збірка “Листя трави”.

61. Видання яких творів спричинило судові процеси проти їх авторів?

- а) “Джен Ейр” Ш. Бронте;
- б) “Червоне і чорне” Стендаля;
- в) “Батько Горіо” О. де Бальзака;
- г) “Пані Боварі” І. Флобера;
- г) “Квіти зла” Ш. Бодлера;
- д) “Листя трави” В. Вітмена;
- е) “Кармен” П. Меріме.

62. Які цикли віршів є в поетичній збірці Ш. Бодлера “Квіти зла”?

- а) “Сплін та ідеал”;
- б) “Листя трави”;
- в) “Паризькі картини”;
- г) ”Зів’яле листя”;
- г) “Вино”;
- д) “Каліграми”;
- е) “Бунт”.

Завдання на істинність / хибність тверджень (Так / Ні)

63. Чи є правильним твердження: “Фредерік Стендаль – це літературний псевдонім французького прозаїка Анрі-Марі Бейля”?

64. Чи є правильним твердження: “Фабула роману Стендаля “Червоне і чорне” заснована на реальних подіях, пов’язаних із судовою справою Антуана Берте”?

- 65.** Чи є правильним твердження: “Однією з провідних у творчості Стендаля є тема Іспанії, іспанського національного характеру, яка розкривається у творах “Ваніна Ваніні”, “Пармський монастир”?”
- 66.** Чи є правильним твердження: “Гроші для Гобсека, персонажа однойменної повісті О. де Бальзака, є засобом, який забезпечує йому владу над іншими”?”
- 67.** Чи є правильним твердження: “Основним жанром у творчому доробку П. Меріме є новела”?”
- 68.** Чи є правильним твердження: “Взаємини баска Хосе і циганки Кармен у новелі П. Меріме слід розглядати не як конфлікт двох особистостей, а як зіткнення носіїв різних культур, різних типів свідомості, що й зумовлює різні моральні норми, за якими живуть персонажі”?”
- 69.** Чи є правильним твердження: “Т. Флобер програв судовий процес, розпочатий проти нього після виходу в світ роману “Пані Боварі”?”
- 70.** Чи є правильним твердження: “Роман “Джен Ейр” написаний від першої особи, оповідачкою виступає героїня твору Джен Ейр”?”
- 71.** Чи є правильним твердження: “В. Теккерей у романі “Ярмарок суєти” дотримується принципів “об’єктивного письма” та не вдається до коментування зображеного, поданого у формі авторських відступів”?”
- 72.** Чи є правильним твердження: “Збірка Ш. Бодлера “Квіти зла” складається з шести циклів, об’єднаних за проблемно-тематичним принципом, і є цілісним твором, де всі частини й окремі вірші органічно пов’язані”?”

Завдання на відповідність

Знайдіть відповідність.

73.

А. “Червоне і чорне”
Стендаля	1. Емма, Шарль, Леон, Родольф
Б. “Ярмарок суєти”
В. Теккеря	2. Ежен де Растіньяк, Вотрен,
Дельфіна де Нуссінген
В. “Пані Боварі”
Г. Флобера	3. Жульєн Сорель, Матильда де
Ла-Моль, Луїза де Реналь
Г. “Батько Горіо”
О. де Бальзака	4. Емілія Седлі, Ребекка Шарп,
Доббін, Джордж Осборн

74.

А. Горіо	1. Злочинець, який спокушає Ежена де Растіньяка можливістю швидкого, але злочинного збагачення
Б. Ежен де Растіньяк	2. Далека родичка Растіньяків, яка опікується долею молодого й недосвідченого Ежена, розповідає про правила світського життя
В. Вотрен	3. Заможний вермішельник у минулому, якого розорили та покинули власні доньки
Г. Віконтеса де Босеан	4. Представник збіднілої дворянської родини з провінції, який прагне зробити кар’єру в Парижі

75.

А. Джордж Осборн
(“Ярмарок суєти”
В. Теккеря)	1. Дочка лондонського купця, який збіднів; на перший погляд, позитивна героїня
Б. Доббін	2. Син лондонського комерсанта, що звик розважатися на батьківські гроші, легковажна й непорядна людина. Загинув у битві під Ватерлоо
В. Емілія Седлі	3. Щира й чесна людина, безмежно

Г. Ребекка Шарп

відданий і в дружбі, і в коханні
4. Дочка бідного художника, яка вирішила за будь-яку ціну пробитися у вищий світ; честолюбна, розумна, гарна, хитра, самовпевнена

Література кінця XIX – початку XX ст.

Завдання з однією правильною відповіддю **(“Множинний вибір – Єдина відповідь”)**

1. Термін “декаданс” походить від французького слова, що в перекладі означає
 - а) надреалізм;
 - б) передова охорона;
 - в) занепад;
 - г) криза.

2. Яка з концепцій, що виникла на межі XIX–XX ст., мала великий вплив на розвиток літератури?
 - а) психоаналітична теорія;
 - б) стоїцизм;
 - в) трансценденталізм;
 - г) платонізм.

3. Творчу стратегію сюрреалістів окреслює поняття
 - а) фонетична поезія;
 - б) поезія “яснобачення”;
 - в) “автоматичне письмо”;
 - г) об’єктивна манера.

4. Сюрреалізм характеризується
 - а) настановою на безпосередню фіксацію вражень, спостережень;
 - б) перенесенням центру уваги на підсвідомість;
 - в) фактографічним відтворенням дійсності й розкриттям залежності людського характеру від соціальних і біологічних чинників;
 - г) правдоподібним відтворенням дійсності, заснованим на

принципі типізації життєвих явищ.

5. Історія французького символізму починається з появи поетичної збірки

- а) В. Гюго “Орієнталі”;
- б) Гійома Аполлінера “Каліграми”;
- в) Ш. Бодлера “Квіти зла”;
- г) В. Вітмена “Листя трави”.

6. Твори якого письменника позначені рисами експресіонізму?

- а) Р. Роллана;
- б) А. Рембо;
- в) Ф. Кафки;
- г) Гі де Мопассана.

7. Який художній напрям переважав у творчості Е. Золя?

- а) модернізм;
- б) класицизм;
- в) натуралізм;
- г) романтизм.

8. Теоретичному обґрунтуванню естетики натуралізму присвячено працю

- а) Е. Золя “Експериментальний роман”;
- б) Б. Шоу “Квінтесенція ібсенізму”;
- в) Н. Буало “Мистецтво поезії”;
- г) Ж. Мореаса “Літературний маніфест. Символізм”.

9. Якого твору стосується висловлювання: “Грандіозна фреска, яка складається з найдетальніших, імпресіоністичних за манерою описів шахтарського побуту та праці, що чергуються з розлогими символічними картинами (наприклад, образ шахти-чудовиська, що поглинає людей)”?

- а) “Пан” К. Гамсуна;
- б) “Кола Брюньйон” Р. Роллана;
- в) “Будденброки” Т. Манна;
- г) “Жерміналь” Е. Золя.

10. Назва роману “Жерміналь” Е. Золя означає

- а) ім’я центрального персонажа;
- б) назву шахти, у якій працювали Етьєн Лантьє та родина Має;
- в) назву одного з весняних місяців за календарем Великої французької революції (“місяць появи паростків”);
- г) назву містечка, де відбуваються події твору.

11. Створюючи цикл романів “Ругон-Маккари”, Е. Золя мав на меті:

- а) зобразити історію людства у гротескно-карикатурному вигляді;
- б) дослідити на прикладі однієї родини питання спадковості та середовища, а також зобразити всю Другу імперію;
- в) зобразивши негативну модель суспільства, заснованого на антигуманних принципах, показати небезпечні наслідки експериментування над людством задля побудови нового досконалого суспільства;
- г) порушити проблему “втраченого покоління”.

12. Тематика, проблематика й образ головного героя якого твору української літератури дозволяють провести паралель з романом Е. Золя “Жерміналь”?

- а) “Борислав сміється” І. Франка;
- б) “Лісова пісня” Лесі Українки;
- в) “Intermezzo” М. Коцюбинського;
- г) “Царівна” О. Кобилянської.

13. Хто відіграв надзвичайно важливу роль у становленні Гі де Мопассана як письменника?

- а) Ш. Бодлер;
- в) В. Гюго;
- в) Г. Флобер;
- г) М.Пруст.

14. Який твір є розробкою теми, що порушена в романах “Червоне і чорне” Ф. Стендаля та “Батько Горіо” Оноре де Бальзака?

- а) “Любий друг” Гі де Мопассана;
- б) “Кола Брюньйон” Р. Роллана;
- в) “Острів пінгвінів” Анатолія Франса;

г) “Жерміналь” Е. Золя.

15. Яка новела, надрукована у збірці “Меданські вечори”, здобула схвальні оцінки сучасників та принесла авторові популярність?

- а) “П’яний корабель” А. Рембо;
- б) “Кола Брюньйон” Р. Роллана;
- в) “Син вовка” Джека Лондона;
- г) “Пампушка” Гі де Мопассана.

16. У якому творі автор, використовуючи прийом парадокса, зображує повію Елізабет Руссе людянішою, морально вищою, ніж добропорядні буржуа, що подорожували в одному диліжансі з нею?

- а) “Ляльковий дім” Г. Ібсена;
- б) “Пампушка” Гі де Мопассана;
- в) “Пігмаліон” Б. Шоу;
- г) “Жерміналь” Е. Золя.

17. Який роман подає історію цивілізації в сатиричному висвітленні, складається з розділів “Походження”, “Давні часи”, “Середні віки й відродження”, “Нові часи”, “Новітні часи”, пародійно повторюючи побудову підручників з історії?

- а) “Мартін Іден” Джека Лондона;
- б) “Острів пінгвінів” Анатолія Франса;
- в) “Ругон-Маккари”, Е. Золя;
- г) “Людська комедія” О. де Бальзака.

18. Який образ уособлює творчі сили французького народу, сповнений життєствердним пафосом?

- а) Іоганн Будденброк (старший) з роману Т. Манна “Будденброки”;
- б) Кола Брюньйон з однойменної повісті Р. Роллана;
- в) Ілан з роману “Пан” К. Гамсуна;
- г) Мартін Іден з однойменного роману Джека Лондона.

19. Який твір написано у формі щоденника центрального персонажа, ремісника з бургундського містечка Кламсі?

- а) “Пан” К. Гамсуна;

- б) “Любий друг” Гі де Мопассана;
- в) “Будденброки” Т. Манна;
- г) “Кола Брюньйон” Р. Роллана.

20. Характеристику якого персонажа містить фрагмент: “До старості ... зберіг любов до радощів життя: цінує веселе товариство, любить терпкий жарт, гарне вино, смачну їжу. Любить і хорошу книгу <...>, роздумує над сенсом життя. Та найбільше любить своє мистецтво, своє ремесло. Переживши чуму, втративши дім, майно, найбільше сумує за своїми “улюбленими дітьми” – дерев’яними скульптурами, одні з яких були знищені під час пожежі, а інші варварські порізані феодалом-самодуром. <...> Йому притаманні політичне і релігійне вільнодумство, непошана до земних і небесних володарів, віра в народ, його розум, бадьору душу, золоті руки”?

- а) Мартіна Ідена з однойменного роману Джека Лондона;
- б) Кола Брюньйона з однойменної повісті Р. Роллана;
- в) Іоганна Будденброка (старший) з роману Т. Манна “Будденброки”;
- г) Томаса Глана з роману “Пан” К. Гамсуна.

21. Яка новела присвячена темі митця і мистецтва?

- а) “Кармен” П. Меріме;
- б) “Пампушка” Гі де Мопассана;
- в) “Смерть у Венеції” Т. Манна;
- г) “Мартін Іден” Джека Лондона.

22. Першим варіантом назви якого роману було ім’я головної героїні (“Едварда”)?

- а) “Пампушка” Гі де Мопассана;
- б) “Пігмаліон” Б. Шоу;
- в) “Пан” К. Гамсуна;
- г) “Ляльковий дім” Г. Ібсена.

23. Центральною темою якого твору є тема кохання-страждання, кохання як ірраціональна непереборна сила?

- а) “Пампушка” Гі де Мопассана;
- б) “Пігмаліон” Б. Шоу;

- в) “Пан” К. Гамсуна;
- г) “Ляльковий дім” Г. Ібсена.

24. Який персонаж роману К. Гамсуна співвідноситься з образом Пана?

- а) Томас Глан;
- б) Едварда;
- в) Мак;
- г) Хіггінс.

25. Образ якого персонажа позначений неоромантичними рисами?

- а) Етьєн Лантьє з роману “Жерміналь” Е. Золя;
- б) Томас Глан з роману “Пан” К. Гамсуна;
- в) Елізабет Руссе з новели “Пампушка” Гі де Мопассана;
- г) професор Хіггінс із п’єси Б. Шоу “Пігмаліон”.

26. Окремі моменти життєвого шляху Мартіна Ідена, центрального персонажа однойменного роману Джека Лондона, відображають факти біографії

- а) одного сучасників автора;
- б) самого автора;
- в) золотошукача, з яким автор твору познайомився під час своєї подорожі до Аляски;
- г) образ героя твору не пов’язаний з життям жодної реальної особи.

27. Про який твір йдеться у фрагменті: “Сюжет роману побудовано навколо одного героя, і будь-які другорядні сюжетні лінії відсутні. ...Це роман виховання, радше – роман кар’єри. Це ніби подвійна історія – звичайного хлопця, що досягнув багатства і слави завдяки власній праці, з одного боку, і визрівання митця, пошуки ним свого місця в житті – з другого. Обидві історії нанизано на стрижень любовної лінії. І попередній життєвий досвід, і новітні філософські вчення формують Мартіна-індивідуаліста, який вірив лише у власні сили”?

- а) “Пігмаліон” Б. Шоу;
- б) “Любий друг” Гі де Мопассана;
- в) “Кола Брюньон” Р. Роллана;

г) “Мартін Іден” Джека Лондона.

28. Концепія естетизму художньо втілена у творчості

- а) О. Вайльда;
- б) Е. Золя;
- в) Л. Толстого;
- г) Дж. Оруелла.

29. Теоретичні принципи естетизму викладені

- а) у праці Е. Золя “Експериментальний роман”;
- б) у праці Б. Шоу “Квінтесенція ібсенізму”;
- в) у праці М. Метерлінка “Скарб смиренних”;
- г) книзі О.Вайльда “Задуми”.

30. Основоположником “нової драми” вважається

- а) А. Рембо;
- б) Е. Золя;
- в) Б. Шоу;
- г) Г. Ібсен.

31. Характерною рисою “нової драми” є

- а) сюжетна завершеність, розв’язання конфлікту у фіналі твору;
- б) відкритий фінал;
- в) розважальність;
- г) правило “трьох єдностей”.

32. Сутність конфлікту, сюжет, образи дійових осіб якої п’єси дозволяють провести паралелі з драмою-феєрією Лесі Українки “Лісова пісня”?

- а) “Затонулий дзвін” Г. Гауптмана;
- б) “Пігмаліон” Б. Шоу;
- в) “Вишневий сад” А. Чехова;
- г) “Кола Брюньйон” Р. Роллана.

33. У кого Нора, героїня п’єси Г. Ібсена “Ляльковий дім”, потай від чоловіка позичила гроші, підробивши підпис свого батька на векселі?

- а) у фру Лінне;

- б) у Крогстада;
- в) у Хельмера;
- г) у лікаря Ранка.

34. Який фінал має п'єса Г. Ібсена “Ляльковий дім”?

- а) Нора не наважується піти з сім'ї;
- б) Хельмер змінює свої переконання і Нора залишається, а отже, конфлікт вирішується;
- в) після відвертої розмови з чоловіком Нора залишає “ляльковий дім”;
- г) Нора вирішує піти з родини, але в останню мить змінює рішення і повертається.

35. У якій праці викладено принципи “нової драми”?

- а) “Задуми” О. Вайльда;
- б) “Експериментальний роман” Е. Золя;
- в) “Літературний маніфест. Символізм” Ж. Морєаса;
- г) “Квінтесенція ібсенізму” Б. Шоу.

36. У п'єсі “Пігмаліон” Б. Шоу іронічно переосмислює давньогрецький міф

- а) про мандрі Одісея та його повернення на Ітаку;
- б) про бога лісів Пана;
- в) про помсту Ореста за вбивство батька, аргоського царя Агамемнона;
- г) про скульптора, що закохався у свій витвір – статую жінки, яку оживила богиня Афродіта.

37. У чому полягає новаторство Б. Шоу?

- а) у створенні “драми-дискусії”;
- б) у посиленні ліричного начала;
- в) у створенні “безкатарсисної” драми;
- г) у створенні символістського театру, головною дійовою особою якого є Невідоме.

38. Ідею якої п'єси сформульовано у фрагменті: “Перетворення” неосвіченої жінки на шляхетну панночку, що може “з успіхом зійти за герцогиню”, на думку автора, покликане спростувати

укорінене твердження про нездоланність соціальних бар'єрів, які заважають людям реалізувати закладені в них можливості. <...> У такий спосіб автор утверджує ідею, згідно з якою справжня внутрішня культура людини залежить не від соціального статусу (аристократ чи квіткарка), освіти, а від її внутрішніх якостей і потенціалу людини”?

- а) “Перевтілення” Ф. Кафки;
- б) “Ляльковий дім” Г. Ібсена;
- в) “Пігмаліон” Б. Шоу;
- г) “Вишневий сад” А. Чехова.

39. Яке жанрове визначення Б. Шоу дає п'єсі “Пігмаліон”?

- а) роман у п'яти діях;
- б) феєрія у п'яти діях;
- в) драма-дискусія у п'яти діях;
- г) драма абсурду у п'яти діях.

40. Кого з драматургів називали сучасники “бельгійським Шекспіром”?

- а) Б. Брехта;
- б) М. Метерлінка;
- в) Г. Ібсена;
- г) А. Рембо.

41. Засновником символістського театру вважається

- а) Ш. Бодлер;
- б) П. Верлен;
- в) Б. Шоу;
- г) М. Метерлінк.

42. Головною дійовою особою символістського “театру смерті” М. Метерлінка стає

- а) Невідоме;
- б) Потворне;
- в) Жахливе;
- г) Прекрасне.

43. Естетичні погляди М. Метерлінка викладені у книзі

- а) “Експериментальний роман”;
- б) “Квінтесенція ібсенізму”;
- в) “Скарби смиренних”;
- г) “Літературний маніфест. Символізм”.

44. Де Тільтіль і Мітіль, персонажі п’єси М. Метерлінка, знайшли Синього птаха?

- а) у Країні Спогадів;
- б) у Царстві Майбутнього;
- в) у себе вдома;
- г) у лісі.

45. Про якого поета-символіста йдеться у фрагменті: “...Найприкметніша риса його поезії – її музичність. Для поета світ відкривається переважно через звуки. Він чує мелодію в усьому, що його оточує. <...> Музика поезії ... полягає у відсутності негармонійних звукосполучень, наявності алітерації та асонансів, у дивовижному поєднанні звуків з почуттями, емоціями, а також вона закладена у самій французькій мові... Саме в музичності одна з причин складності перекладу його віршів. <...> “Осіньна пісня” – яскравий зразок природності поєднання звукового ряду й емоцій”?

- а) А. Рембо;
- б) П. Верлена;
- в) Р.-М. Рільке;
- г) О. Блока.

46. Який вірш П. Верлена відображав естетичні погляди митця та був визнаний символістами за свій художній маніфест?

- а) “Лебідь”;
- б) “Романси без слів”;
- в) “Відповідності”;
- г) “Поетичне мистецтво”.

47. Поезія П. Верлена позначена рисами

- а) імпресіонізму й символізму;
- б) романтизму й символізму;
- в) імпресіонізму й акмеїзму;

г) експресіонізму й символізму.

48. Творчу стратегію А. Рембо окреслює поняття

- а) фонетична поезія;
- б) поезія “яснобачення”;
- в) “автоматичне письмо”;
- г) об’єктивна манера.

49. У якому вірші встановлюється відповідність між голосними звуками, кольорами, асоціативними образами, душевними станами?

- а) “Поетичне мистецтво” П. Верлена;
- б) “Відповідності” Ш. Бодлера;
- в) “Голосівки” А. Рембо;
- г) “Лебідь” С. Малларме.

50. Який митець був не лише поетом-символістом, а й ідеологом напрямку, поєднував поетичну творчість із теоретичною розробкою питань нової естетики?

- а) П. Верлен;
- б) А. Рембо;
- в) Г. Аполлінер;
- г) С. Малларме.

51. Каліграмами називаються

- а) вірші Г. Аполлінера, у яких поєднуються словесні й графічні засоби виразності, розташування рядків і літер візуально відтворює предмет зображення;
- б) поезії А. Рембо, у яких відбито досвід свідомого “розупорядкування” почуттів;
- в) поезії російських футуристів, що складаються зі слів-новотворів, у яких ослаблене або зовсім відсутнє предметне значення;
- г) твори сюрреалістів, у яких фіксується безпосередній плин думки, переживань, вражень поза контролем розуму.

52. Який французький поет “винайшов” термін “сюрреалізм”?

- а) П. Верлен;

- б) О. Блок;
- в) Г. Аполлінер;
- г) Т.С. Еліот.

53. Який поет відвідував Україну, цікавився історією та культурою Київської Русі, добою козаччини, захоплювався архітектурними пам'ятками Києва, що й знайшло відображення в його художніх творах?

- а) В. Вітмен;
- б) Ш. Бодлер;
- в) Г. Аполлінер;
- г) Р.-М. Рільке.

54. Яка стильова течія властива російській поезії “срібного століття”?

- а) акмеїзм;
- б) сюрреалізм;
- в) соціалістичний реалізм;
- г) сентименталізм.

55. Яку течію російської поезії “срібного віку” репрезентує творчість А. Ахматової?

- а) символізм;
- б) футуризм;
- в) сюрреалізм;
- г) акмеїзм.

56. Творчість якого поета репрезентує російський футуризм?

- а) В. Маяковського;
- б) О. Блока;
- в) А. Ахматової;
- г) Г. Аполлінера.

57. Представники якої течії російської поезії початку ХХ ст. опублікували маніфест під назвою “Ляпас громадському смаку”, закликаючи в ньому “кинути Пушкіна, Достоевського, Толстого та ін. з пароплава Сучасності”?

- а) футуризму;

- б) символізму;
- в) акмеїзму;
- г) сюрреалізму.

58. “Новою драмою” називають

- а) жанр драматургії;
- б) сукупність новацій у європейському театрі останніх десятиліть XIX ст.;
- в) наслідування романтичної драми початку XIX ст.;
- г) стильову течію у драматургії кінця XIX – початку XX ст.

Завдання з кількома правильними відповідями
(“Множинний вибір – множинна відповідь”)

59. Творчість яких поетів репрезентує французький символізм?

- а) В. Гюго;
- б) А. Рембо;
- в) В. Маяковський;
- г) А. Бретон;
- г) П. Верлен;
- д) С. Малларме;
- е) Т.С. Еліот.

60. Укажіть твори, у яких переосмислюються античні сюжети й образи.

- а) “Ляльковий дім” Г. Ібсена;
- б) “Кола Брюньйон” Р. Роллана;
- в) “Будденброки” Т. Манна;
- г) “Жерміналь” Е. Золя;
- г) “Пігмаліон” Б. Шоу;
- д) “Пан” К. Гамсуна;
- е) “Сонети до Орфея” Р.-М. Рільке.

61. Чиї творчі пошуки сприяли становленню “нової драми” кінця XIX – початку XX ст.?

- а) А. Чехова;
- б) Г. Ібсена;

- в) Е. Йонеско;
- г) Б. Брехта;
- г) Ф. Дюрренматта;
- д) Б. Шоу;
- е) М. Метерлінка.

62. Укажіть п'єси, які є зразками “нової драми” зламу XIX–XX ст.

- а) “Матінка Кураж та її діти” Б. Брехта;
- б) “Гостина старої дами” Ф. Дюрренматта;
- в) “Ляльковий дім” Г. Ібсена;
- г) “Пігмаліон” Б. Шоу;
- г) “Синій птах” М. Метерлінка;
- д) “Сід” П. Корнеля;
- е) “Чекаючи на Годо” С. Беккета.

Завдання на істинність / хибність тверджень (Так / Ні)

63. Чи є правильним твердження: “Цикл романів Е. Золя “Ругон-Маккари” є трилогією”?

64. Чи є правильним твердження: “У романі Анатолія Франса “Острів пінгвінів” зображена історія цивілізації у гротескно-карикатурній формі”?

65. Чи є правильним твердження: “Роман “Будденброки” Т. Манна має підзаголовок “Природна і соціальна історія однієї сім’ї часів Другої імперії”?

66. Чи є правильним твердження: “Письменницьким дебютом Джека Лондона стали “Північні оповідання”, публікація яких принесла успіх і популярність”?

67. Чи є правильним твердження: “Мартіна Ідена (центрального персонажа однойменного роману Джека Лондона) спонукало до наполегливої роботи над собою бажання бути гідним Рут Морз, у яку він був закоханий”?

68. Чи є правильним твердження: “Передмова до роману

О. Вайльда “Портрет Доріана Грея” складається з 25 афористичних висловлювань, у яких порушуються проблеми життя і мистецтва, моралі і мистецтва”?

69. Чи є правильним твердження: “Першу зміну на своєму портреті Доріан Грей, персонаж роману О. Вайльда, помітив після вбивства художника Безіла Голуорда”?

70. Чи є правильним твердження: “На перший погляд, п’єса Г. Ібсена присвячена “жіночому питанню”, однак насправді її проблематика значно ширша: “жіноче питання” розглядається лише як один з аспектів проблеми звільнення людської особистості”?

71. Чи є правильним твердження: “Таємниця Нори, героїні п’єси Г. Ібсена, в тому, що вона змушена потай від чоловіка сплачувати великий борг, причому гроші були позичені на його лікування”?

72. Чи є правильним твердження: “Замість традиційної схеми розгортання сюжету (зав’язка – розвиток дії – “дискусія”) Б. Шоу у п’єсі “Пігмаліон” застосовує іншу: зав’язка – розвиток дії – кульмінація – розв’язка”?

73. Чи є правильним твердження: “Створення символістського “театру надії” (п’єси “Сліпці”, “Непрохана” та ін.) було першим етапом творчої еволюції М. Метерлінка-драматурга. Переглянувши свою концепцію символістської драматургії він переходить до “театру смерті”. Найвідомішим твором цього періоду є “Синій птах”?

74. Чи є правильним твердження: “Талант А. Рембо еволюціонував надзвичайно швидко, митець віддав літературній діяльності лише кілька років своєї юності, після чого вже більше ніколи не звертався до поетичної творчості”?

75. Чи є правильним твердження: “У доробку Р.-М. Рільке є твори, написані на українському матеріалі”?

76. Чи є правильним твердження: “Поезія А. Ахматової репрезентує російський символізм”?

77. Чи є правильним твердження: “Драматургія А. Чехова позначена ліризмом, автор зображує внутрішні конфлікти, що обумовлює розвиток ліричного сюжету”?

Завдання на відповідність

Знайдіть відповідність.

78.

А. Символізм	1. А. Бретон
Б. Сюрреалізм	2. Ф.Т. Марінетті
В. Натуралізм	3. С. Малларме
Г. Футуризм	4. Е. Золя

79.

А. “Ругон-Маккари” Е.Золя	1. “Провінційні звичаї”
Б. “Будденброки” Т. Манна	2. “Із щоденника лейтенанта Глана”
В. “Пан” К. Гамсуна	3. “Природна і соціальна історія однієї сім’ї часів Другої імперії”
Г. “Пані Боварі” Г. Флобера	4. “Занепад однієї родини”

80.

А. Елізабет Руссе	1. “Сестра Керрі” Т. Драйзера
Б. Еліза Дулітл	2. “Ляльковий дім” Г. Ібсена
В. Нора	3. “Пампушка” Гі де Мопассана
Г. Керрі Мібер	4. “Пігмаліон” Б. Шоу

81.

А. Етьєн Лантьє	1. Письменник
Б. Кола Брюньон	2. Власник торгівельної фірми
В. Томас Будденброк	3. Ремісник, різьбяр, який створює дивовижні дерев’яні скульптури.
Г. Густав фон Ашенбах	4. Шахтар, у минулому – механік на залізничній станції

82.

А. “Острів пінгвінів”
Анатолія Франса	1. Від початків цивілізації до її загибелі;
Пінгвінія
Б. “Жерміналь”
Е. Золя	2. 1616, епоха пізнього Відродження;
бургундське містечко Кламсі
В. “Будденброки”
Т. Манна	3. Останні десятиліття ХІХ ст.; Монсу –
містечко у вугледобувному районі
Франції.
Г. “Кола Брюньйон”
Р. Роллана	4. 1830–90-ті рр., німецьке місто Любек

83.

А. “Жан-Крістоф” Р. Роллана	1. “Роман-ріка” (“роман-потік”)
Б. “У пошуках утраченого
часу” М. Пруста	2. “Суб’єктивна епопея”
В. “Будденброки” Т. Манна	3. “Прихований під маскою
родинної хроніки соціально-
критичний роман”
Г. “Любий друг”
Мопассана	Гі де 4. “Роман кар’єри”

84.

А. Доріан Грей	1. Утілює ідею самовідданого служіння
мистецтву й красі, відчуває відразу до
аморальності та зла як найвищих проявів
потворності
Б. Генрі Уоттон	2. Сповідує культ насолоди, заперечує
моральні цінності
В. Безіл Голуорд	3. Реалізує гедоністську теорію лорда
Генрі, перетворює своє життя на гонитву
за насолодою
Г. Сібіла Вейн	4. Віддає перевагу реальним почуттям
перед ілюзорним світом мистецтва

85.

А. Синій птах	1. Хитрість, підступність;
шляхетність, вірність
Б. Тільтіль і Мітіль	2. Людина у пошуках щастя й істини

- В. Кішка і Пес
Г. Душа Світла, діамант
3. Щастя й істина
4. Пізнання нового, здатність бачити сутність речей

Література ХХ століття

Завдання з однією правильною відповіддю (“Множинний вибір – Єдина відповідь”)

1. Найвизначнішими письменниками-модерністами ХХ ст. є
- а) Т.С. Еліот, Ф. Кафка, М. Пруст;
 - б) Е. Хемінгуей, Е.-М. Ремарк, А. де Сент-Екзюпері;
 - в) У. Еко, П. Зюскінд, М. Павич;
 - г) Г. Флобер, Е. Золя, Гі де Мопассан.
2. Який твір належить до літератури “потіку свідомості”?
- а) “1984” Дж. Оруелла ;
 - б) “Улісс” Дж. Джойса;
 - в) “Матінка Кураж та її діти” Б. Брехта;
 - г) “Ім’я троянди” У. Еко.
3. З яким твором співвідносяться персонажі та епізоди роману Дж. Джойса “Улісс”?
- а) “Роботи і дні” Гесіода;
 - б) “Енеїда” Вергілія;
 - в) “Одіссея” Гомера;
 - г) “Іліада” Гомера.
4. “У пошуках утраченого часу” М. Пруста – це
- а) модерністський епос, пов’язаний з поемою Гомера “Одіссея”, новаторський роман, у якому широко використовуються “потік свідомості” та інтертекстуальність;
 - б) романний цикл, “суб’єктивна епопея”, написана у формі внутрішнього монологу оповідача Марселя, який у потоці спогадів про минуле знову переживає своє життя, відтворює прожитий час;
 - в) твір, побудований на асоціативному зв’язку різнорідних образів,

сцен, мотивів; поема, у якій витворюється міф про хаос сучасного життя, духовну деградацію людства, занепад культури і крах філософії гуманізму;

г) новела, у якій розгортання подій пов'язане з перевтіленням центрального персонажа, що сприймається як метафора самотності й відчуженості людини у ворожому світі.

5. Кульмінацією сюжету новели Ф. Кафки “Перевтілення” є

- а) масове перетворення людей на носорогів;
- б) змагання старого рибалки з величезною рибиною;
- в) смерть Грегора Замзи, перевтіленого в комаху;
- г) зіткнення Грегора, перевтіленого в комаху, з батьком.

6. Який персонаж давньогрецької міфології фігурує в поемі Т. С. Еліота “Безплідна земля” як одна з “масок” оповідача?

- а) цар Ітаки Одісей;
- б) герой Геракл;
- в) троянський царевич Гектор;
- г) сліпий віщун Тіресій.

7. Характеристику якого модерністського твору містить фрагмент: “З плетива хрестоматійних і зовсім маловідомих образів поет витворює міф про хаос сучасного йому життя, вульгарність цивілізації і прогресу, духовну деградацію людини, девальвацію її почуттів, занепад культури і крах філософії гуманізму. У цьому апокаліптичному міфі фігурують дві безперечні константи – безплідна, спустошена земля як символ природи, людського духу і наполегливий пошук відродження, попри всю його неможливість у безплідному просторі”?

- а) “Парфумер” П. Зюскінда;
- б) “Ім'я троянди” У. Еко;
- в) “Перевтілення” Ф. Кафки;
- г) “Безплідна земля Т.С. Еліота.

8. Факти біографії якого письменника наведені у фрагменті: “Склавши іспит, стає цивільним льотчиком, згодом – військовим... Він літає на поштовій лінії Тулуза – Касабланка, опановує нові траси, літаки. ...Отримує направлення в Південну Америку

технічним директором компанії “Аеропост-Аргентина” – філіалу французької авіакомпанії “Аеропосталь”. ...Навесні 1943 р. знову стає військовим льотчиком, здійснює кілька бойових вильотів”?

- а) Е. Хемінгуей;
- б) Г.-Г. Маркеса;
- в) А. де Сент-Екзюпері;
- г) М. Павича.

9. Якого крилатого вислову немає у творі А. де Сент-Екзюпері “Маленький принц”?

- а) “Але людина створена не для поразки. <...> Людину можна знищити, а здолати не можна”;
- б) “Добре бачить тільки серце. Найголовнішого очам не видно”;
- в) “Ти назавжди береш на себе відповідальність за того, кого приручив”;
- г) “Тільки діти знають, що шукають”.

10. Жанрову своєрідність якого твору можна окреслити визначенням: лірична казка з фабулою для дітей і філософським змістом для дорослих?

- а) “Хозарський словник” М. Павича;
- б) “Старий і море” Е.Хемінгуей;
- в) “Маленький принц” А. де Сент-Екзюпері;
- г) “Над прірвою в житті” Дж. Селінджера.

11. Твори якого письменника схарактеризовані у фрагменті: “Його повісті вражають рідкісним поєднанням репортажу й лірики, захопливої оповіді про пригоди льотчиків та глибокого філософського роздуму про місце людини на землі. Він намагався сказати людям про життєво головне – що вони є “ мешканцями однієї планети, пасажирями одного корабля”, що “бути людиною – це й означає відчувати, що ти за все відповідаєш”?

- а) Ж.-П. Сартра;
- б) А. Камю;
- в) Е.-М. Ремарка;
- г) А. де Сент-Екзюпері.

12. Про якого персонажа роману М. Булгакова “Майстер і

Маргарита” йдеться у фрагменті: “Він намісник, тобто представник влади імператорського Риму в Іудеї. В минулому мужній воїн, на посаді прокуратора Іудеї, в атмосфері інтриг, які постійно плете проти нього єршалаїмський первосвященик Каїфа, <...> він змушений виконувати швидше поліцейські функції, відповідаючи за спокій і порядок в римській провінції. Йому це не до вподоби, через це він ненавидить Єршалаїм, відчувається знервовано і самотньо. <...> він намагається врятувати Іешуа і припиняє ці спроби лише тоді, коли ціною цього порятунку стає його власне життя. <...> незважаючи на усі спроби ... хоч якимось чином виправити скоєне, заспокоїти хворе сумління, йому це не вдається. Навіть після фізичної смерті він приречений на моральні страждання”?

- а) Левія Матвія;
- б) Каїфу;
- в) Афранія;
- г) Понтія Пілата.

13. Іван Бездомний у романі М. Булгакова “Майстер і Маргарита” – це

- а) голова МАСОЛІТу, який вступає у суперечку з Воландом про існування Христа;
- б) критик, який піддає Майстра ідеологічному цькуванню;
- в) поет-початківець, учень Майстра, який визнає бездарність своїх віршів, переживає духовне відродження;
- г) директор театру Вар’єте.

14. Паралеллю до образу Майстра з “єршалаїмської сюжетної лінії роману М. Булгакова “Майстер і Маргарита” є

- а) Воланд;
- б) Афраній;
- в) Іешуа Га-Ноцрі;
- г) Левій Матвій.

15. У якому творі літератури ХХ ст. є відлуння з трагедії “Фауст” Й.В. Гете?

- а) “Превтілення” Ф. Кафки;
- б) “Старий і море” Е.Хемінгуей;

- в) “Чума” А. Камю;
- г) “Майстер і Маргарита” М. Булгакова.

16. До якої групи персонажів роману М. Булгакова “Майстер і Маргарита” слід віднести Бегемота, Коров'єва, Азазелло?

- а) образи диявольського світу;
- б) сатиричні образи;
- в) герої античних міфів;
- г) образи біблійного світу.

17. “Єршалаїмські” розділи роману М. Булгакова “Майстер і Маргарита” є

- а) спогадами Майстра про своє минуле;
- б) твором Івана Бездомного про Понтія Пілата;
- в) романом, який написав Майстер про Понтія Пілата;
- г) проповідями Ісхуа Га-Ноцрі, які записав Левій Матфей.

18. Який твір побудований за принципом “роману в романі”?

- а) “Сто років самотності” Г.Г. Маркеса;
- б) “Майстер і Маргарита” М. Булгакова;
- в) “Чума” А. Камю;
- г) “Три товариші” Е.-М. Ремарка.

19. Якої групи персонажів немає в романі М. Булгакова “Майстер і Маргарита”?

- а) Майстер і Маргарита;
- б) образи біблійного світу;
- в) герої античних міфів;
- г) образи диявольського світу.

20. Систему образів якого твору схарактеризовано у фрагменті: “...роман напрочуд людний, густо “заселений” персонажами, загальне число яких, за підрахунками дослідників, становить 506 осіб. З них 156 осіб наділені власними іменами; 249 безіменних (переважно співробітники тих організацій та установ, які відвідує нечиста сила під час свого перебування у Москві) і понад 100 “колективних” персонажів – глядачів Вар’єте, громадян, що гуляють на Патріарших ставках, люди на вулицях Москви та

Єршалаїма, богомольці і “валютчики” та ін.”?

- а) “Безплідна земля” Т.С. Еліота;
- б) “Ми” Є. Замятіна;
- в) “Майстер і Маргарита” М. Булгакова;
- г) “Хозарський словник” М. Павича.

21. Яку назву дістали твори, основним змістом яких є гостра критика тоталітаризму, протест проти безправного становища особистості в тоталітарній державі, попередження про небезпечні наслідки експериментування над людством задля побудови нового досконалого суспільства?

- а) утопія;
- б) антиутопія;
- в) “фентезі”;
- г) наукова фантастика.

22. Який роман-антиутопія написаний у формі щоденникових записів центрального персонажа?

- а) “Ми” Є. Замятіна;
- б) “Перевтілення” Ф. Кафки;
- в) “Старий і море” Е. Хемінгуея;
- г) “Чудовий новий світ” О. Хакслі.

23. Герої якого роману-антиутопії замість імен мали лише номери?

- а) “Чудовий новий світ” О. Хакслі;
- б) “Безплідна земля” Т.С. Еліота;
- в) “Ми” Є. Замятіна;
- г) “1984” Дж. Оруелла.

24. Який із наведених творів не є романом-антиутопією?

- а) “Чума” А. Камю;
- б) “Ми” Є. Замятіна;
- в) “Чудовий новий світ” О. Хакслі;
- г) “1984” Дж. Оруелла.

25. Персонажа якого твору схарактеризовано у фрагменті: “...рибалка Сантьяго належить світові природи. Він не лише живе у єдності з нею, з морем, він – частинка цього світу і саме так себе

сприймає. <...> Сантьяго наділений справжнім природним героїзмом – бореться з величезною рибою. Перипетії цього поєдинку, коли перемога схиляється то в один, то в другий бік, нагадують сюжети про подвиги героїв міфів”?

- а) “Улісс” Дж. Джойса;
- б) “Сто років самотності” Г. Маркеса;
- в) “Старий і море” Е. Хемінгуея;
- г) “Жінка в пісках” Кобо Абе.

26. Центральну ідею якого твору виражають рядки: “Але людина створена не для поразки. <...> Людину можна знищити, а здолати не можна”?

- а) “Старий і море” Е. Хемінгуея;
- б) “Ім’я троянди” У. Еко;
- в) “Маленький принц” А. де Сент-Екзюпері;
- г) “Матінка Кураж та її діти” Б. Брехта.

27. Про який твір йдеться у фрагменті: “Роман охоплює основні етапи життя центрального персонажа – американця Фредеріка Генрі, який добровільно пішов в італійську армію, щоб захищати ідеали демократії. Проте жажливі реалії окопного життя відкривають йому очі на справжню суть війни”?

- а) “Тихий американець” Г. Гріна;
- б) “Над прірвою в житті” Дж. Селінджера;
- в) “Чума” А. Камю;
- г) “Прощавай, зброе!” Е. Хемінгуея.

28. Вперше в літературі поняття “втрачене покоління” використав

- а) М. Пруст у романі “У пошуках утраченого часу”;
- б) Е. Хемінгуей в епіграфі до роману “Фієста” (“І сходить сонце”);
- в) Е.-М. Ремарк у романі “Три товариші”;
- г) М. Булгаков в епіграфі до роману “Майстер і Маргарита”.

29. Хто з літературних персонажів не належить до числа героїв роману Е.-М. Ремарка “Три товариші”?

- а) Роберт Локамп;
- б) Фредерік Генрі;
- в) Готфрід Ленц;

г) Отто Кестер.

30. Центральною темою літератури “втраченої генерації” є

- а) доля і свідомість людей, які пройшли Другу світову війну;
- б) доля і свідомість людей, які пройшли Першу світову війну;
- в) відображення світосприйняття, характерного для декадансу;
- г) постмодерна свідомість.

31. Прем’єра якої п’єси відбулась у роки Другої світової війни в окупованому Парижі, а її перші глядачі побачили в ній паралелі між дійовими особами, сценічними подіями та реаліями того трагічного для Франції часу?

- а) “Чекаючи на Годо” С. Беккета;
- б) “Гостина старої дами” Ф. Дюрренматта;
- в) “Мухи” Ж.-П. Сартра;
- г) “Пігмаліон” Б. Шоу.

32. В основі сюжету п’єси “Мухи” Ж.-П. Сартра

- а) твір німецького письменника XVII ст. Г.Я.К. Гріммельсгаузена;
- б) давньогрецький міф про помсту Ореста за смерть батька, аргоського царя Агамемнона;
- в) давньогрецький міф про скульптора Пігмаліона;
- г) факти з біографії італійського вченого Г. Галілея.

33. Хто з героїв роману А. Камю “Чума” виступає оповідачем, веде хроніку чумного року в Орані (щоправда, читач дізнається про його авторство лише наприкінці твору)?

- а) лікар Ріє;
- б) службовець мерії Гран;
- в) журналіст Рамбер;
- г) священник Панлю.

34. Який персонаж роману А. Камю “Чума” сприймає епідемію як “кару Господню”?

- а) лікар Ріє;
- б) службовець мерії Гран;
- в) журналіст Рамбер;
- г) священник Панлю.

35. “Очевидним змістом” якого твору, за висловом самого автора, є “боротьба європейського Опору проти нацизму”, а абстрактно-символічний план зображення дозволяє тлумачити його як роман-притчу про боротьбу з абсурдом буття, абсолютним злом?

- а) “Чума” А. Камю;
- б) “Майстер і Маргарита” М. Булгакова;
- в) “Три товариші” Е.-М. Ремарка;
- г) “Старий і море” Е. Хемінгуей.

36. Який поет так прокоментував задум однієї зі своїх збірок: “Книжка та – це власне один вірш про Андалусію, я назвав його циганським, бо то найвитонченіше визначення андалуського. Це книжка, в якій майже немає такої Андалусії, що відкрита для ока, проте є Андалусія, що відчувається серцем. ...Герой цієї книжки один – біль...”?

- а) Т.С. Еліот;
- б) Ф.-Г. Лорка;
- в) В. Вітмен;
- г) А. Камю.

37. П’єса Ф. Дюрренматта “Гостина старої дами” за жанровими ознаками є

- а) трагедією;
- б) мелодрамою;
- в) комедією;
- г) трагікомедією.

38. Про яке місто йдеться у фрагменті: героїня п’єси “прибула до свого рідного міста через багато років, щоб реалізувати свій план помсти за скалічене життя. Візит поважної і багатой Клер Цаханасян вніс в атмосферу міста, що занепадало, свої корективи... План Клер не обмежувався лише вбивством Альфреда Ілля, який колись зрадив її”?

- а) Макондо (“Сто років самотності” Г. Маркеса);
- б) Оран (“Чума” А. Камю);
- в) Гюлен (“Гостина старої дами” Ф. Дюрренматта);
- г) Аргос (“Мухи” Ж.-П. Сартра).

39. Який твір репрезентує “театр абсурду”?

- а) “Носороги” Е. Йонеско;
- б) “Пігмаліон” Б. Шоу;
- в) “Синій птах” М. Метерлінка;
- г) “Життя Галілея” Б. Брехта.

40. Б. Брехт розробив концепцію

- а) “епічного театру”;
- б) “нової драми”;
- в) “театру абсурду”;
- г) символістського театру.

41. Принципи побудови п’єс, серед яких: 1) звернення до відомих сюжетів, щоб глядач переключався з того, що зображено, на те, як зображено; 2) використання притчових сюжетів; 3) відмова від ефекту катарсису – передбачені теорією

- а) символістського театру;
- б) “нової драми”;
- в) “епічного театру”;
- г) “театру абсурду”.

42. “Зонги” в “епічному” театрі Б. Брехта – це

- а) пісні-монологи героя або оповідача, що виконують функцію прямого звернення до глядачів, пояснюють та оцінюють дію на сцені, увиразнюють думки автора;
- б) особливий тип декорацій;
- в) принципи побудови п’єси;
- г) таблички з написами, що використовувались під час вистави.

43. Укажіть справжнє ім’я матінки Кураж.

- а) Патриція Гольман;
- б) Моллі Блум;
- в) Маргарита;
- г) Анна Фірлінг.

44. Джерелом сюжету п’єси Б. Брехта “Матінка Кураж та її діти” є

- а) античний міф про помсту Ореста за смерть батька;

- б) “Одіссея” Гомера;
- в) трагедія Й.В. Гете “Фауст”;
- г) твір німецького письменника XVII ст. Г.Я.К. Гримальсаузена.

45. Роман “Володар мух” В. Голдінга задуманий як пародія на

- а) “робінзонаду” Р. Баллантайна “Кораловий острів”;
- б) “Одіссею” Гомера;
- в) твори А. Конан Дойля про Шерлока Холмса;
- г) лицарські романи.

46. Хто з персонажів роману В. Голдінга “Володар мух” постає інтелектуалом-прагматиком, носієм раціонального начала, утіленням здорового глузду?

- а) Саймон;
- б) Джек;
- в) Роха;
- г) Ральф.

47. Який твір схарактеризовано у фрагменті: “Авторські думки про всесилля зла в людській природі розчиняються у розповіді про групу хлопців, що опинились на безлюдному острові. Покинуті напризволяще, позбавлені опіки дорослих (цивілізації), вони спочатку намагаються організувати своє життя відповідно до правил попереднього існування. Однак тваринне начало (страх, право сильнішого, інстинкт самозбереження, атавізм жадоби крові), перемігши, стає руйнівним, зумовлює підлість і вбивства”?

- а) “Перевтілення” Ф. Кафки;
- б) “Три товариші” Е.-М. Ремарка;
- в) “Сто років самотності” Г. Маркеса;
- г) “Володар мух” В. Голдінга.

48. Який твір стилізовано під рукопис одного з персонажів – письменника Бредлі Пірсона, виданий після його смерті?

- а) “Чорний принц” А. Мердок;
- б) “Хозарський словник” М. Павича;
- в) “Ім’я троянди” У. Еко;
- г) “1984” Дж. Оруелла.

49. Який герой своїм покликанням вважав роль ловця – людини, яка оберігала дітей, що бавилися на величезному полі, від падіння в безодню?

- а) Голден Колфілд з роману “Над прірвою в житі” Дж. Селінджера;
- б) Маленький принц з однойменної казки А. де Сент-Екзюпері;
- в) матінка Кураж із п’єси Б. Брехта “Матінка Кураж та її діти”;
- г) рибалка Сантьяго з повісті Е. Хемінгуея “Старий і море”.

50. Про який твір йдеться у фрагменті: “...всі події в ньому розгортаються навколо головного героя Голдена Колфілда – розумного, начитаного, вразливого підлітка із заможної сім’ї, який перебуває у кризовому періоді переходу із дитячого світу у світ дорослих”?

- а) “Маленький принц” А. де Сент-Екзюпері;
- б) “Володар мух” В. Голдінга;
- в) “У пошуках утраченого часу” М. Пруста;
- г) “Над прірвою в житі” Дж. Селінджера.

51. Про який твір йдеться у фрагменті: “Написаний у дусі магічного реалізму, роман ... у метафоричній, асоціативно-символічній формі відтворює історію не лише містечка Макондо, а й Колумбії, усієї Латинської Америки XIX – XX ст. з її соціальними суперечностями”?

- а) “Старий і море” Е. Хемінгуея;
- б) “Тихий американець” Г. Гріна;
- в) “Сто років самотності” Г. Маркеса;
- г) “Хозарський словник” М. Павича.

52. Жанрову специфіку роману Г. Маркеса “Сто років самотності” окреслюють поняття:

- а) детектив, історичний роман, філософський роман;
- б) “роман в романі”, сатиричний твір, роман-міф;
- в) роман-притча, антиутопія, антиробінзонада;
- г) сімейна хроніка, роман-притча, роман-міф.

53. Особливістю сюжету роману Г. Маркеса “Сто років самотності” є

- а) детективна інтрига (розслідування злочинів, скоєних у монастирі), що подається на тлі розповіді про політичне та релігійне життя Європи XIV ст.;
- б) дві основні сюжетні лінії: історія містечка Макондо та історія родини Буендіа;
- в) наявність одного центрального героя та однієї сюжетної лінії;
- г) конструювання тексту за принципом “роману в романі”, “московська” та “єршалаїмська” сюжетні лінії.

54. “Магічний реалізм” репрезентовано твором

- а) “Прощавай, зброє!” Е. Хемінгуея;
- б) “Нудота” Ж.-П. Сартра;
- в) “Життя Галілея” Б. Брехта;
- г) “Сто років самотності” Г.Г. Маркеса.

55. Персонажа якого твору схарактеризовано у фрагменті: “...це була “людина без властивостей”, повз яку проходили ідеї співчуття, щастя, Бога, страху смерті тощо, не “затьмарюючи” його сприйняття чарівної або страхітливої матеріальності світу. У своєму житті він керувався лише імпульсами, що підказували йому феноменальні нюхові здібності. Саме вони були для Гренуя єдиним і найнадійнішим провідником у світі людей. <...> ...це новий “малюк Цахес”, людина, хоч зовні й не така казково потворна, але морально теж огидна і нікчемна”?

- а) “Володар мух” В. Голдінга;
- б) “Парфумер” П. Зюскінда;
- в) “Чорний принц” А. Мердок;
- г) “Перевтілення” Ф. Кафки.

56. Які автори репрезентують літературу постмодернізму?

- а) У. Еко, П. Зюскінд, М. Павич;
- б) Дж. Джойс, М. Пруст, Ф. Кафка;
- в) Г. Ібсен, Б. Шоу, Г. Гауптман;
- г) А. Рембо, П. Верлен, С. Малларме.

57. У романі У. Еко “Ім’я троянди” оповідачем виступає

- а) чернець Вільгельм Баскервільський, колишній інквізитор, який розслідує низку вбивств, скоєних у монастирі;

- б) настоятель монастиря, у якому відбуваються події;
- в) сліпий чернець Хорхе;
- г) послушник Адсон, помічник Вільгельма.

58. Про персонажів якого постмодерністського роману йдеться у фрагменті: “Лабіринт бібліотеки приховує від людей найважливішу властивість слова – іронічну, гумористичну. У ньому немає місця цілющій силі карнавалу, сміху, тут повинні владарювати темрява і страх покори – вважає сліпий Хорхе. Він створює лабіринт убивств, заплутує сліди книги, Вільгельм же прагне знайти вихід із лабіринту, вивести на світло те, що прагнуть приховати. <...> Основне завдання бібліотеки він убачає не у зберіганні, а поширенні знань, не у сліпому їх відтворенні, а в постійній реконструкції, розширенні відомого...”?

- а) “Парфумер” П. Зюскінда;
- б) “Хозарський словник” М. Павича;
- в) “Ім’я троянди” У. Еко;
- г) “Улісс” Дж. Джойса.

59. Сюжетним стрижнем якого постмодерністського роману є пошуки другої частини “Поетики” Арістотеля, де йдеться про комедію?

- а) “Хозарський словник” М. Павича;
- б) “Ім’я троянди” У. Еко;
- в) “Парфумер” П. Зюскінда;
- г) “Острів пінгвінів” Анатолія Франса.

60. Який твір побудований як гіпертекст (текст, упорядкований таким чином, що він перетворюється на систему, ієрархію текстів, становлячи єдність і водночас сукупність окремих текстів)?

- а) “Хозарський словник” М. Павича;
- б) “Над прірвою в житті” Дж. Селінджера;
- в) “Сто років самотності” Г. Маркеса;
- г) “1984” Дж. Оруелла.

61. Який твір має чоловічу та жіночу версії?

- а) “Жінка в пісках” Кобо Абе;
- б) “Ми” Є. Замятіна;

- в) “Гостина старої дами” Ф. Дюрренматта;
- г) “Хозарський словник” М. Павича.

Завдання з кількома правильними відповідями
(“Множинний вибір – множинна відповідь”)

62. Укажіть твори, які належать до літератури екзистенціалізму.

- а) “1984” Дж. Оруелла;
- б) “Жінка в пісках” Кобо Абе;
- в) “Хозарський словник” М. Павича;
- г) “Мухи” Ж.-П.Сартра;
- д) “Матінка Кураж та її діти” Б. Брехта;
- е) “Чума” А. Камю;
- є) “Маленький принц” А. де Сент-Екзюпері.

63. Укажіть твори, які належать до літератури постмодернізму.

- а) “Ім’я троянди” У. Еко;
- б) “Перевтілення” Ф. Кафки;
- в) “Парфумер” П. Зюскінда;
- г) “Улісс” Дж. Джойса;
- д) “Хозарський словник” М. Павича;
- е) “Сто років самотності” Г. Маркеса;
- є) “Над прірвою в житті” Дж. Селінджера.

64. Укажіть твори, які належать до літератури “втраченого покоління”.

- а) “Три товариші” Е.М. Ремарка;
- б) “У пошуках утраченого часу” М. Пруста;
- в) “Циганський романсеро” Ф.-Г. Лорки;
- г) “Старий і море” Е. Хемінгуей;
- д) “Прощавай, зброе!” Е. Хемінгуей;
- е) “Майстер і Маргарита” М.Булгакова;
- є) “На західному фронті без змін” Е.-М. Ремарка.

65. Укажіть твори, які є антиутопіями.

- а) “1984” Дж. Оруелла;
- б) “Чудовий новий світ” О. Хакслі;
- в) “Ми” Є. Замятіна;

- г) “Тихий американець” Г. Гріна;
- г) “Чорний принц” А. Мердок;
- д) “Поема про канте хондо” Ф.-Г. Лорки;
- е) “Ім’я троянди” У. Еко.

66. Укажіть твори, у яких розкривається тема мистецтва, творчої особистості.

- а) “Майстер і Маргарита” М.Булгакова;
- б) “Мухи” Ж.-П.Сартра;
- в) “Мартін Іден” Джека Лондона;
- г) “Чорний принц” А. Мердок;
- г) “Чума” А. Камю;
- д) “Хозарський словник” М. Павича;
- е) “Прощай, зброє!” Е. Хемінгуея.

67. Які групи персонажів можна виділити в системі образів роману “Майстер і Маргарита” М.Булгакова?

- а) Майстер і Маргарита;
- б) Анна Фірлінг та її діти;
- в) образи диявольського світу;
- г) родина Буендіа;
- г) образи біблійного світу;
- д) персонажі, які чекають на Годо;
- е) сатиричні образи.

68. Укажіть персонажів казки А. де Сент-Екзюпері, що є мешканцями планет, які відвідав Маленький принц до прибуття на Землю.

- а) король;
- б) історик;
- в) географ;
- г) змія;
- г) честолюбець;
- д) бізнесмен;
- е) продавець пілюль від спраги.

Завдання на істинність / хибність тверджень (Так / Ні)

69. Чи є правильним твердження: “Роман У. Еко “Ім’я троянди” має риси детективного жанру”?

70. Чи є правильним твердження: “У романі Г.Г. Маркеса “Сто років самотності” простежується історія кількох поколінь родини Буендіа”?

71. Чи є правильним твердження: “Події роману “Над прірвою в житі” Дж. Селінджера викладено від третьої особи”?

72. Чи є правильним твердження: “У романі “Володар мух” В. Голдінг подає два образи-символи – “мушлі” та “звіра”. Якщо перший утілює інстинктивний страх дітей перед невідомим і темне, тваринне начало в людині, то другий постає як утілення принципів цивілізації (демократії, справедливості, законності тощо)”?

73. Чи є правильним твердження: “П’єса Б. Брехта “Матінка Кураж та її діти” написана у 1939 р. як пересторога про небезпеку Другої світової війни”?

74. Чи є правильним твердження: “У романі Е.-М. Ремарка “На західному фронті без змін” реалії Другої світової війни передані крізь призму сприйняття солдата Роберта Локампа, від імені якого ведеться розповідь, а в романі “Три товариші” функцію оповідача виконує Пауль Боймер”?

75. Чи є правильним твердження: “Центральні персонажі романів-антиутопій Є Замятіна “Ми” (Д-503 – працівник міністерства правди, який фальсифікує інформацію про події минулого) та “1984” Дж. Оруелла (Вінстон Сміт – один із математиків Єдиної Держави, будівничий космічного корабля “Інтеграл”) у протистоянні тоталітарній системі зазнають поразки”?

76. Чи є правильним твердження: “Тоталітарну владу в романі Є. Замятіна “Ми” уособлює образ Благодійника, який очолює

Єдину Державу, в антиутопії Дж. Оруелла “1984” – образ Старшого Брата, диктатора Океанії”?

77. Чи є правильним твердження: “У казці “Маленький принц” А. де Сент-Екзюпері протиставляються дві системи цінностей, одна з яких властива світу дітей, інша – світу дорослих”?

Завдання на відповідність

Знайдіть відповідність

78.

А. “Ім’я троянди” У. Еко	1. Монастир на півночі Італії, в унікальній бібліотеці якого зібрано тисячі рукописів з усього світу
Б. “Сто років самотності” Г. Маркеса	2. Містечко Макондо в Латинській Америці
В. “Тихий американець” Г. Гріна	3. Містечко Оран в Алжирі
Г. “Чума” А. Камю	4. В’єтнамське місто Сайгон

79.

А. Матінка Кураж	1. Відчайдушна хоробрість
Б. Ейліф	2. Безкомпромісна чесність
В. Швейцеркас	3. Прагматизм, ставлення до війни як до засобу збагачення
Г. Катрін	4. Жертовна доброта й дієве співчуття

80.

А. “Мухи” Ж.-П. Сартра	1. “Театр абсурду”
Б. “Матінка Кураж та її діти” Б. Брехта	2. Література екзистенціалізму
В. “Чекаючи на Годо” С. Беккета	3. “Нова драма”
Г. “Ляльковий будинок” Г. Ібсена	4. “Епічний театр”

81.

А. Лікар Ріе	1. Сприймає чуму як Божу кару
Б. Контрабандист Коттар	2. Не зацікавлений у боротьбі з чумою, ситуація суспільного хаосу його цілком влаштовує
В. Священик Панлю	3. Розуміє, що чума, як і абсурдність світу, не здолати, але без вагань вступає у боротьбу з нею
Г. Журналіст Рамбер	4. Спочатку прагне залишити Оран, але згодом усвідомлює, що не можна бути байдужим до страждань інших, і стає на боротьбу з чумою

82.

А. “Хозарський словник” М. Павича	1. “Історія одного вбивці”
Б. “Парфумер” П. Зюскінда	2. “Із щоденника лейтенанта Глана”
В. “Пан” К. Гамсуна	3. “Хроніка з часів Тридцятилітньої війни”
Г. “Матінка Кураж та її діти” Б. Брехта	4. “Роман-лексикон” на 100 000 слів”

83.

А. “Три товариші” Е.-М. Ремарка	1. Патриція Гольман, Роберт Локамп
Б. “Прощавай, зброе!” Е. Хемінгуея	2. Джулія, Вінстон Сміт
В. “Ми” Є. Замятіна	3. Кетрін, Фредерік Генрі
Г. “1984” Дж. Оруелла	4. І-330, Д-503

84.

А. Понтій Пілат	1. Начальник таємної охорони, який організовує вбивство Іуди із Кіріафа
Б. Каїфа	2. Учень Іешуа Га-Ноцрі, який записує його слова
В. Левій Матвій	3. Іудейський первосвященик, який

- наполягає на смертному вироку Іешуа Га-Ноцрі
- Г. Афаній 4. Прокуратор Іудеї, який змушений затвердити смертний вирок Іешуа, через що зазнає мук сумління

85.

- А. Маленький принц 1. Схоластична наука, духовна обмеженість
- Б. Баобаби 2. Найкращі людські якості, світ дитинства
- В. Квітка (троянда) 3. Зло, людські вади
- Г. Географ 4. Краса, жіночність

Рекомендована література до розділу І.

Основна література

1. Анненкова О. Зарубіжна література ХІХ століття: європейська реалістична проза 1830–1880-х років / О. С. Анненкова. – К. : Знання України, 2006. – 438 с.
2. Галич О. Теорія літератури : підруч. [для студ. філол. спец. вищ. навч. закл.] / Віталій Назарець, Євген Васильєв; за наук. ред. О. Галича. – Вид. 4-е, стер. – К. : Либідь, 2008. – 488 с.
3. Давиденко Г. Історія зарубіжної літератури середніх віків та доби Відродження : навч. посіб. [для студ. вищ. навч. закл.] / Давиденко Г., Акуленко В. – [2-ге вид., пререроб. та доп.]. – К. : Центр учбової літератури, 2007. – 248 с.
4. Давиденко Г. Історія зарубіжної літератури ХVІІ – ХVІІІ століття : навч. посіб. [для студ. вищ. навч. закл.] / Давиденко Г., Величко М. – [2-ге вид., пререроб. та доп.]. – К. : Центр учбової літератури, 2009. – 292 с.
5. Давиденко Г. Історія зарубіжної літератури ХІХ – початку ХХ століття : навч. посіб. [для студ. вищ. навч. закл.] / Давиденко Г., Чайка О. – [3-тє вид.]. – К. : Центр учбової літератури, 2011. – 400 с.
6. Давиденко Г. Історія зарубіжної літератури ХХ ст. : навч. посіб. [для студ. вищ. навч. закл.] / Давиденко Г.,

- Стрельчук Г., Гричаник Н. – [3-тє вид.]. – К. : Центр учбової літератури, 2011. – 488 с.
7. Історія зарубіжної літератури ХХ ст. : навч. посіб. [для студ. вищ. навч. закл.] / [Кузьменко В.І., Гарачковська О.О., Кузьменко М.В. та ін.] ; за ред. В.І. Кузьменка. – К. : ВЦ “Академія”, 2010. – 496 с. – (Серія “Альма-матер”).
 8. Історія зарубіжної літератури. Античність. Середньовіччя. Відродження : навчально-методичний посібник / [О.А. Галич, В.І. Дмитренко, В.Г. Фоменко, С.А. Шпетна]. – Луганськ : Янтар, 2004. – 320 с.
 9. Історія новітньої зарубіжної літератури : навч. посіб. [для студ. вищ. навч. закл.] / [Давиденко Г., Чайка О., Гричаник Н., Кушнерьова М.]. – К. : Центр учбової літератури, 2008. – 274 с.
 10. Назарець В. Маяковський і Пастернак / В. Н. Назарець, Є.М. Васильєв // Всесвітня література та культура. – 2002. – № 12. – С. 23–27.
 11. Назарець В. Поетика роману Федора Достоєвського “Злочин і кара” / В. Н. Назарець, Є. М. Васильєв, Ю.В. Пелєх // Всесвітня література та культура. – 2006. – № 10. – С. 12–15.
 12. Назарець В. Система образів роману Л. Толстого “Війна і мир” / В. Н. Назарець, Є. М. Васильєв, Ю. В. Пелєх // Всесвітня література та культура. – 2006. – № 10. – С. 26–31.
 13. Назарець В., Фінчук Г. Роман М. Булгакова “Майстер і Маргарита” / В. М. Назарець, Г. В. Фінчук // Всесвітня література та культура. – 2007. – № 1. – С. 24–31.
 14. Наливайко Д. Зарубіжна література ХІХ сторіччя. Доба романтизму : підручник / Д. С. Наливайко, К. О. Шахова. – Тернопіль : Навчальна книга – Богдан, 2008. – 416 с.
 15. Ніколенко О. Розвиток драматургії кінця ХІХ – ХХ століть / Ольга Ніколенко // Всесвітня література в середніх навчальних закладах України. – 2009. – № 5. – С. 42–47.
 16. Пашенко В. Антична література : підручник [для студ. вищ. навч. закл.] / Пашенко В., Пашенко Н. – [3-тє вид.]. – К. : Либідь, 2008. – 718 с.

17. Шаповалова М. Історія зарубіжної літератури: Середні віки та Відродження : підручник [для студ. вищ. навч. закл.] / Шаповалова М., Рубанова Г., Моторний В. ; за ред. Я. І. Кравця. – [3-тє вид., пререроб. та доп.]. – К. : Знання, 2011. – 476 с.

Довідкова література

1. Зарубіжні письменники : енциклопедичний словник : у 2 т. / [за ред. Н. Михальської та Б. Щавурського]. – Т. 1. : А–К. – Тернопіль : Навчальна книга – Богдан, 2005. – 824 с.
2. Зарубіжні письменники : енциклопедичний словник : у 2 т. / [за ред. Н. Михальської та Б. Щавурського]. – Т. 2. : Л–Я. – Тернопіль : Навчальна книга – Богдан, 2006. – 864 с.

Електронні ресурси

1. <http://www.ae-lib.org.ua/> (Бібліотека світової літератури. Оригінали та переклади).
2. <http://lib.ru>.

РОЗДІЛ II. МЕТОДИЧНИЙ КОМПОНЕНТ АТЕСТАЦІЇ МАЙБУТНЬОГО ВЧИТЕЛЯ СВІТОВОЇ ЛІТЕРАТУРИ

(Філоненко Н. М.)

Методичні поради

Вивчення дисципліни “Шкільний курс зарубіжної літератури та методика його викладання” передбачає формування у майбутнього вчителя-словесника уявлення про основні етапи розвитку літературної освіти в Україні, про зміст і структуру державних стандартів, програм із дисципліни, підручників, про специфіку викладання зарубіжної літератури в школі; оволодіння науково обґрунтованими методами і прийомами викладання зарубіжної літератури, традиційними і новітніми видами й формами уроків; удосконалення навичок літературознавчого аналізу художніх творів, зокрема компаративного.

При підготовці до контрольних модульних робіт, до державної атестації за освітньо-кваліфікаційним рівнем “Спеціаліст” варто звернути увагу як на зміст дисципліни “Шкільний курс зарубіжної літератури та методика його викладання”, так і враховувати вимоги до вчителя-словесника в сучасній школі. Зорієнтуватися в них, визначити для себе “програму” саморозвитку, професійного вдосконалення допоможуть основні нормативні документи – Державний стандарт базової і повної загальної середньої освіти (постанова Кабінету Міністрів України від 23.11.2011 р. № 1392); Концепція літературної освіти (наказ МОН України № 58 від 26.01.2011 р.). Тож радимо уважно вивчити зміст цих документів, особливу увагу приділяючи поняттям “компетенція”, “компетентність”, змісту основних компетентностей, завданням вивчення літератури в школі, принципам і структурі літературної освіти, складовим літературного компонента освітньої галузі “Мова і література”.

Цей розділ посібника містить тестові завдання різної форми: на встановлення істинності / неістинності тверджень (передбачає вибір одного з двох запропонованих варів, який і оцінює правильність твердження); з вибором однієї правильної відповіді з чотирьох запропонованих варіантів; завдання на виключення (передбачає вибір одного з п’яти запропонованих варіантів, що не відповідає висловленій тезі); з вибором трьох

правильних відповідей із шести запропонованих варіантів; на встановлення відповідності (передбачає утворення логічних пар цифра – буква, при цьому зверніть увагу, що один варіант у правій колонці буде зайвим); відкритої форми (передбачає самостійне конструювання розгорнутої відповіді, що є продовженням поданої тези).

При підготовці до виконання тестових завдань користуйтеся лише рекомендованою в посібнику навчальною літературою та нормативними документами. Це полегшить вашу роботу й дасть можливість уникнути суперечливих поглядів на деякі питання.

Тестові завдання

Завдання на істинність / хибність тверджень (Так / Ні)

1. Чи правильним є твердження: основна мета літературної освіти – виховання творчого читача із самостійним критичним мисленням, формування гуманістичного світогляду, загальної культури, естетичних смаків особистості.

а) так;

б) ні.

2. Чи правильним є твердження: викладання інтегрованого курсу “Література” передбачено у профільній школі.

а) так;

б) ні.

3. Чи правильним є твердження: основу інтегрованого курсу “Література” для загальноосвітніх навчальних закладів із російською мовою викладання складають шедеври зарубіжної літератури.

а) так;

б) ні.

4. Чи правильним є твердження: курс світової літератури в 11-річній загальноосвітній школі (за Програмою, розробленою на підставі Державного стандарту базової і повної загальної середньої освіти (постанова Кабінету Міністрів України від

23.11.2011 р. № 1392))¹ поділено на три етапи.

а) так;

б) ні.

5. Чи правильним є твердження: вивчення світової літератури в 5 – 7 класах побудовано на поєднанні історико-літературного і жанрово-родового принципів.

а) так;

б) ні.

6. Чи правильним є твердження: вивчення світової літератури у 8 – 9 класах побудовано на поєднанні історико-літературного і мультикультурного принципів.

а) так;

б) ні.

7. Чи правильним є твердження: вивчення світової літератури в 10 – 11 класах побудовано на поєднанні проблемно-тематичного і жанрового принципів.

а) так;

б) ні.

8. Чи правильним є твердження: нова структура літературної освіти дає можливість вивчати твори світової літератури за принципом концентричного розширення.

а) так;

б) ні.

9. Чи правильним є твердження: за програмою “Світова література” (5–9 кл.) автор. колективу під кер. О. М. Ніколенко розділ “Сучасна література” вивчається у кожному класі.

а) так;

б) ні.

10. Чи правильним є твердження: у 6 класі учні повинні знати такі основні тематичні групи міфів, як про створення і будову світу, про героїв, календарні.

а) так;

б) ні.

¹ Надалі Програму зі світової літератури, розроблену на підставі Державного стандарту базової і повної загальної середньої освіти (постанова Кабінету Міністрів України від 23.11.2011 р. № 1392) подаватимемо під назвою: “Світова література” (5–9 кл.) автор. колективу під кер. О. М. Ніколенко.

11. Чи правильним є твердження: систему літературної освіти в школі формально складають чотири різновиди навчально-виховної діяльності: урок – факультатив – гурток – позакласна робота.

- а) так; б) ні.

12. Чи правильним є твердження: учитель не може не спиратися на роботу літературознавця та методиста, але його завдання – наблизити до письменника конкретних учнів, “вдарити їх у серце”, виростити з них читачів.

- а) так; б) ні.

Завдання з однією правильною відповіддю
(“Множинний вибір – Єдина відповідь”)

13. Специфічним принципом вивчення перекладних художніх творів, який проілюстровано словами Д. Наливайка: “Немає і не може бути універсальної, однакової для всіх країн і народів зарубіжної літератури”, є:

- а) контекстного розгляду літературних явищ;
б) урахування українознавчого критерію;
в) культурологічний;
г) репрезентативний.

14. Викладання інтегрованого курсу “Література” передбачено в школі:

- а) з викладанням мовами нацменшин;
б) з українською мовою викладання;
в) у профільній;
г) у спеціалізованій.

15. Основною специфікою курсу “Світова література” є вивчення творів:

- а) мовою оригіналу;
б) у взаємозв’язках з іншими видами мистецтва;
в) авторів, що належать до різних епох;
г) у художніх україномовних перекладах.

16. Основу інтегрованого курсу “Література” для загальноосвітніх

навчальних закладів із російською мовою викладання становлять шедеври:

- а) української і російської літератури;
- б) зарубіжної літератури;
- в) російської і зарубіжної літератури;
- г) російської, української і зарубіжної літератури.

17. Перелік художніх творів для вивчення в 5–9 класах укладений, перш за все, з урахуванням:

- а) актуальності тематики й проблематики творів у наш час;
- б) забезпеченості творами шкільних бібліотек;
- в) значущості творів в історії світової літератури;
- г) вікових особливостей дітей і підлітків.

18. У програмі “Світова література” (5–9 кл.) автор. колективу під кер. О. М. Ніколенко так визначено головну мету вивчення предмета в загальноосвітній школі:

- а) прилучення учнів до здобутків світової літератури і культури, розвиток творчої особистості (читача), формування в неї гуманістичного світогляду, високої моралі, естетичних смаків, а також якостей громадянина України, який усвідомлює свою належність до світової спільноти;
- б) підвищення загальної освіченості громадянина України, досягнення належного рівня сформованості вміння читати й усвідомлювати прочитане, розширення культурно-пізнавальних інтересів учнів;
- в) розвиток творчих і комунікативних здібностей учнів, їхнього самостійного і критичного мислення, культури полеміки, уміння аргументовано доводити власну думку;
- г) розвиток навичок самоосвіти, бажання і спроможності постійно вчитися.

19. У програмі “Світова література” (5–9 кл.) автор. колективу під кер. О. М. Ніколенко відображено такі чотири змістові лінії літературного компонента Державного стандарту базової і повної загальної середньої освіти:

- а) теоретико-літературну, комунікативну, аксіологічну, літературно-критичну;

- б) емоційно-ціннісну, літературознавчу, культурологічну, компаративну;
- в) інформаційну, комунікативну, духовно-світоглядну, морально-етичну;
- г) соціальну, мотиваційну, культурологічну, ідеологічну.

20. Емоційно-ціннісна, літературознавча, загальнокультурна, компаративна компетенції особистості є складовими:

- а) ключових компетентностей;
- б) комунікативної компетентності;
- в) культурологічної компетентності;
- г) літературної компетентності.

21. Співвідношення обов'язкового й варіативного компонентів у програмі “Світова література” (5–9 кл.) автор. колективу під кер. О. М. Ніколенко становить:

- а) визначається на розсуд вчителя;
- б) відповідно 50% : 50%;
- в) відповідно 20% : 80%;
- г) відповідно 80% : 20%.

22. За програмою “Світова література” (5–9 кл.) автор. колективу під кер. О. М. Ніколенко розділ “Сучасна література” вивчається:

- а) у кожному класі;
- б) у 10 – 11 класах;
- в) у 8 – 9 класах;
- г) у 5 – 7 класах.

23. Основою для календарно-тематичного та поурочного планування є:

- а) методичні рекомендації щодо організації навчально-виховного процесу МОН України;
- б) Державний стандарт базової і повної загальної середньої освіти;
- в) Концепція літературної освіти;
- г) навчальна програма з дисципліни.

24. Календарно-тематичне планування уроків літератури

складається:

- а) на основі Державного стандарту;
- б) на основі навчальної програми з дисципліни;
- в) на основі Концепції літературної освіти;
- г) на основі підручника з дисципліни.

25. Розподіл тем уроків відповідно до чинної програми із визначенням типу уроку й дати його проведення називається:

- а) поурочне планування;
- б) тематичне планування;
- в) календарно-тематичне планування;
- г) конспект уроку.

26. У якому з цих випадків тема уроку формулюється в художньому стилі:

- а) для запису до класного журналу;
- б) для повідомлення учням на уроці;
- в) для обговорення на секції методоб'єднання;
- г) для запису до календарно-тематичного плану.

27. Яка частина мови у формулюванні освітньо-виховної мети уроку має стати домінантною:

- а) іменник;
- б) займенник;
- в) дієслово;
- г) прикметник.

28. Провідним принципом розвитку мовленнєвої діяльності учнів у процесі вивчення літератури є:

- а) урахування вікових особливостей;
- б) урахування міжпредметних зв'язків;
- в) зв'язок із виучуваним твором;
- г) наступність у змісті й організації мовленнєвої діяльності в усіх ланках шкільної освіти.

29. Поширеною проблемою під час вивчення теоретико-літературних понять є:

- а) формулювання визначення понять теорії літератури;

- б) механічне заучування визначень;
- в) неусвідомлення зв'язку теорії з практикою;
- г) “перенесення” поняття на інший текст.

30. Програмою “Світова література” (5–9 кл.) автор. колективу під кер. О. М. Ніколенко передбачено вивчення середньовічного героїчного епосу:

- а) скандинавського (“Старша Едда”);
- б) французького (“Пісня про Роланда”);
- в) іспанського (“Пісня про Сіда”);
- г) німецького (“Пісня про Нібелунгів”).

31. У шкільному курсі світової літератури наголошено, що піджанр робінзонади започаткував:

- а) Редьярд Кіплінг;
- б) Даніель Дефо;
- в) Роберт Льюїс Стівенсон;
- г) Жуль Верн.

32. У шкільному вивченні звертають увагу на спільні й відмінні риси романтичного героя Дж. Байрона та персонажів:

- а) “Пісні про Роланда”;
- б) П. Кальдерона (“Життя – це сон”);
- в) М. Лермонтова (“І нудно і сумно...”, “На дорогу йду я в самотині...”);
- г) Г. Аполлінера (“Лореляя”, “Міст Мірабо”).

33. У шкільному курсі звертають увагу учнів на специфіку художнього втілення сюжетів Езопа:

- а) в ліриці О. Блока;
- б) в баладах Ф. Г. Лорки;
- в) в комедіях Ж. Б. Мольєра;
- г) в байках І. А. Крилова.

34. На прикладі ренесансних творів учні повинні виявляти загальнолюдський зміст таких “вічних образів”:

- а) Каїн, Авель;
- б) Прометей, Кассандра;

- в) Дон Кіхот, Гамлет;
- г) Орфей, Нарцис.

35. До форм позакласної роботи зі світової літератури не належить:

- а) предметна олімпіада;
- б) літературний гурток;
- в) факультатив;
- г) читацькі конференції.

36. Відповідно до Програми ЗНО 2014 р. з курсу “Світова література” увага до реального життя, зображення суспільства і його вад, філософське спрямування літератури, виховний зміст творів, увага до людини, поява нових напрямів і жанрів та ін. є художнім відкриттям доби:

- а) класицизму;
- б) античності;
- в) бароко;
- г) Просвітництва.

37. Відповідно до Програми ЗНО 2014 р. з курсу “Світова література” учні повинні знати ознаки таких модерністських явищ:

- а) “потік свідомості”, роман-парабола, епічний театр, інтелектуальна драма, магічний реалізм;
- б) футуризм, кубізм, дадаїзм, експресіонізм, сюрреалізм, театр абсурду;
- в) філософська повість, трагедія, народна драма, соціально-психологічний роман;
- г) кубофутуризм, егофутуризм, кверофутуризм, агностицизм, інтуїтивізм.

38. Відповідно до Програми ЗНО 2014 р. з курсу “Світова література” учні повинні знати визначення поняття “авангардизм”, його співвідношення із модернізмом, основні течії авангардизму:

- а) кубофутуризм, егофутуризм, кверофутуризм, панфутуризм;
- б) футуризм, кубізм, дадаїзм, експресіонізм, сюрреалізм;
- в) утопізм, агностицизм, інтуїтивізм, фройдизм, екзистенціалізм;

г) символізм, імпресіонізм, неокласицизм, імажинізм, акмеїзм.

39. Відповідно до Програми ЗНО 2014 р. з курсу “Світова література” учні повинні розкрити аналітизм зображення суспільства як одну з тенденцій розвитку прози XIX ст. на прикладі творів:

- а) Стендаля, О. де Бальзака, Ф. Достоєвського;
- б) Е. Т. А. Гофмана, О. Пушкіна, О. де Бальзака;
- в) М. Салтикова-Щедрина, Ф. Достоєвського, І. Тургенєва;
- г) П. Меріме, Е. Т. А. Гофмана, Стендаля.

Завдання на виключення

40. У загальноосвітніх навчальних закладах з українською мовою навчання літературну освіту учнів з 5 по 11 клас можуть забезпечувати всі дисципліни, КРІМ:

- а) “Світова література”;
- б) “Українська література”;
- в) інтегрований курс “Література”;
- г) факультативи з літератури;
- д) курси за вибором з літератури.

41. У загальноосвітніх навчальних закладах з навчанням мовами, що використовуються в Україні, літературну освіту учнів з 5 по 11 клас можуть забезпечувати всі дисципліни, КРІМ:

- а) “Світова література”;
- б) “Українська література”;
- в) інтегрований курс “Література”;
- г) факультативи з літератури;
- д) курси за вибором з літератури.

42. Складовими літературного компонента Держстандарту 2011 р. є всі лінії, КРІМ:

- а) загальнокультурна;
- б) емоційно-ціннісна;
- в) літературознавча;
- г) компетентнісна;
- д) компаративна.

43. На сьогодні чинними для шкіл з українською мовою навчання є всі програми зі світової літератури, КРІМ:

а) Зарубіжна література. Програма для середньої загальноосвітньої школи. 5–11 класи. / За редакцією Д. В. Затонського. – К. : Шкільний світ, 2001.

б) Зарубіжна література. 5–12 класи. Програма для загальноосвітніх навчальних закладів / Автори Ю. І. Ковбасенко, Г. М. Гребницький, Н. О. Півнюк, К. Н. Баліна, Г. В. Бітківська. Керівник авторського колективу Ю. І. Ковбасенко. За загальною редакцією Д. С. Наливайка. – К., Ірпінь : Перун, 2005.

в) Світова література. 5–9 класи. Програма для загальноосвітніх навчальних закладів / Автор. колектив: О. М. Ніколенко (керівник), К. В. Таранік-Ткачук, С. П. Фоміна та ін. Програма затверджена наказом Міністерства від 06.06.2012 р. № 664.

г) Світова література. 10–11 класи. Програма для профільного навчання учнів загальноосвітніх навчальних закладів. Природничо-математичний, технологічний, спортивний напрями. Рівень стандарту / Укладачі: Ю. І. Ковбасенко – керівник авторського колективу; Г. М. Гребницький, Т. Б. Недайнова, К. Н. Баліна, Г. В. Бітківська, І. А. Тригуб, О. О. Покатілова. – К. : Грамота, 2011.

д) Світова література. 10–11 класи. Програма для профільного навчання учнів загальноосвітніх навчальних закладів. Філологічний напрям. Профільний рівень / Укладачі: Ю. І. Ковбасенко – керівник авторського колективу; Г. М. Гребницький, Т. Б. Недайнова, К. Н. Баліна, Г. В. Бітківська, І. А. Тригуб, О. О. Покатілова. – К. : Грамота, 2011.

44. До загальних принципів шкільного аналізу художніх творів належать усі, КРІМ:

а) принцип єдності змісту та форми твору;

б) принцип цілісності;

в) принцип відповідності форм і шляхів аналізу художній природі твору;

г) принцип естетизму;

д) принцип багатозначності.

45. До інноваційних шляхів та методів аналізу художнього твору в школі належать усі, КРІМ:

- а) компаративний;
- б) культурологічний;
- в) інтертекстуальний;
- г) контекстуальний;
- д) комбінований.

46. Завданнями розвитку мовленнєвої діяльності учнів у процесі вивчення літератури є всі, КРІМ:

- а) збагачення словникового запасу на матеріалі художніх творів світового письменства;
- б) комунікативно виправдане користування засобами мови в різних життєвих ситуаціях;
- в) розвиток зв'язного усного й писемного мовлення та вдосконалення його виразності;
- г) розвиток навичок аналізу художнього твору;
- д) розвиток культурної та естетично розвиненої особистості.

47. Засадами системної позакласної роботи зі світової літератури є всі, КРІМ:

- а) позакласна робота повинна продовжувати й поглиблювати окремі аспекти навчальної діяльності;
- б) позакласна робота не може бути автономною щодо навчальної діяльності;
- в) ефективність позакласної роботи визначається кількістю відведеного на неї часу;
- г) організація позакласної роботи передбачає взаємозв'язок усіх її форм у змістовому аспекті;
- д) неодмінним та обов'язковим чинником в організації позакласної роботи є добровільна участь учнів.

48. Методично вмотивованими формами позакласної роботи зі світової літератури є всі, КРІМ

- а) видання літературного журналу;
- б) читацька конференція;
- в) тимчасова виставка з нагоди ювілею митця;
- г) літературна студія;

д) літературний музей.

49. Матеріал програми ЗНО 2014 р. з курсу “Світова література” розподілено за розділами, КРІМ:

- а) Романтизм, Реалізм, Модернізм, Постмодернізм;
- б) Художня література як мистецтво слова. Літературний процес;
- в) Античність, Середньовіччя, Відродження;
- г) Бароко, Класицизм, Просвітництво;
- д) ХІХ століття, ХХ – початок ХХІ століття.

Завдання з кількома правильними відповідями
(“Множинний вибір – множинна відповідь”)

50. До особливостей шкільного предмета “Світова література” належать:

- а) формування духовно-емоційного світу учнів, їх етичних позицій, світоглядних уявлень і переконань;
- б) вивчення літературних творів у єдності змісту і форми;
- в) ознайомлення учнів із фундаментальними цінностями світової художньої культури;
- г) оволодіння учнями основними літературознавчими поняттями й застосування їх у процесі аналізу й інтерпретації художніх творів;
- д) вивчення творів у художніх українських перекладах;
- е) вивчення творів, що належать до різних національних літератур.

51. Новими принципами літературної освіти є:

- а) ціннісного підходу;
- б) канонічності “золотого” фонду класичної літератури;
- в) історизму;
- г) доступності;
- д) вивчення літератури в контексті розвитку культури й мистецтва;
- е) комунікативності.

52. Новаторством програми “Світова література” (5–9 кл.) автор. колективу під кер. О. М. Ніколенко є:

- а) наявність обов’язкового й варіативного компонентів;
- б) наявність творів з різних національних літератур;
- в) наявність рубрики “Теорія літератури”;

- г) наявність у кожному класі розділу “Сучасна література”;
- д) перелік тем для уроків позакласного читання;
- е) наявність нових дидактичних, літературознавчих та методичних принципів.

53. До нових дидактичних, літературознавчих та методичних принципів викладання світової літератури в 5–9 класах (за програмою “Світова література” (5–9 кл.) автор. колективу під кер. О. М. Ніколенко) належать:

- а) країнознавчий підхід;
- б) використання знання різних мов і перекладів;
- в) діалогізму;
- г) нерепресивної свідомості;
- д) репрезентативності;
- е) науковість.

54. На думку Ф. М. Штейнбука, характерними аспектами шкільного аналізу художніх творів є:

- а) науковий;
- б) емоційний;
- в) ідеологічний;
- г) розважальний;
- д) виховний;
- е) пізнавальний.

55. Літературознавчі терміни й поняття в програмі “Світова література” (5–9 кл.) автор. колективу під кер. О. М. Ніколенко подано за принципами:

- а) науковості;
- б) послідовності;
- в) доступності;
- г) історизму;
- д) іманентності;
- е) концентричності.

56. Під час вивчення біографії письменника потрібно враховувати такі аспекти:

- а) зв’язок життя і творчості письменника з Україною;

- б) докладність і всеохопність відомостей про життєвий і творчий шлях письменника;
- в) обов'язкове запам'ятовування учнями докладної біографії письменника;
- г) урахування раніше набутих учнями знань, органічне введення їх до нового навчального матеріалу;
- д) вивчення тих біографічних епізодів, що безпосередньо пов'язані з програмовим твором;
- е) використання єдиних методів і прийомів для вивчення біографії будь-якого письменника.

57. Специфічними функціями позакласної роботи зі світової літератури є:

- а) підвищення інтересу учнів до світової літератури;
- б) задоволення духовних потреб школярів;
- в) ознайомлення учнів з кращими зразками світової літератури;
- г) усвідомлення зв'язків між українською та світовою літературою;
- д) розширення світогляду, розвиток творчого мислення;
- е) засвоєння учнями основних літературознавчих понять.

58. До методично вмотивованих форм позакласної роботи зі світової літератури належать:

- а) літературний музей;
- б) читацька конференція;
- в) тимчасова виставка з нагоди ювілею митця;
- г) літературне краєзнавство;
- д) зустріч з письменником;
- е) видання літературного журналу.

Завдання на встановлення відповідності

59. Установіть відповідність етап шкільного курсу літератури – основне завдання вивчення літератури:

1) прилучення до читання	а) дати уявлення про основні літературні епохи, напрями, течії в контексті вітчизняної та світової культури;
2) системне читання	
3) творчо-критичне читання	

- б) навчити різним видам читання та переказування текстів художніх творів, які належать до різних літературних родів і жанрів;
- в) розкрити основні тенденції та закономірності літературного процесу від давнини до сучасності;
- г) сформувати в учнів стійкий інтерес до літератури, прилучити до читання; сформувати основні вміння інтерпретації художнього твору.

60. Установіть відповідність **змістова лінія – її зміст** (за Державним стандартом базової і повної загальної середньої освіти (постанова Кабінету Міністрів України від 23.11.2011 р. № 1392)):

1) емоційно-ціннісна	а) вивчення літературних
2) компаративна	творів у єдності змісту і форми,
3) літературознавча	оволодіння учнями основними
4) культурологічна	літературознавчими поняттями,
	застосування їх у процесі
	аналізу та інтерпретації художніх

творів, розгляд літературних творів, явищ і фактів у контексті літературного процесу, виявлення специфіки літературних напрямів, течій, шкіл у розвитку української літератури, світової літератури і літератур нацменшин, розкриття жанрово-стильових особливостей художніх творів, ознайомлення учнів з основними принципами художнього перекладу;

б) усвідомлення творів художньої літератури як важливої складової мистецтва, ознайомлення учнів з основними цінностями світової художньої культури, розкриття особливостей творів, літературних явищ і фактів у широкому культурному контексті, висвітлення зв'язків літератури з філософією, міфологією, фольклором, звичаями, віруваннями, культурними традиціями різних народів і національностей, розширення ерудиції учнів, виховання їх загальної культури, поваги до національних і світових традицій, толерантного ставлення до представників різних культур, віросповідань, рас і національностей;

в) залучення до надбань вітчизняного і світового письменства, розвиток стійкої мотивації до читання, потреби у зверненні до художньої літератури протягом життя, збагачення духовно-емоційного досвіду, формування загальної культури,

підвищення рівня володіння українською, іноземними мовами та мовами нацменшин;

г) порівняння літературних творів, їх компонентів, явищ і фактів, що належать до різних літератур, встановлення зв'язків між українською, світовою літературою і літературами нацменшин, розгляд традиційних тем, сюжетів, мотивів, образів у різних літературах, зіставлення оригінальних творів і україномовних перекладів літературних творів, увиразнення особливостей української культури та літератури на основі світової, демонстрація лексичного багатства і невичерпних стилістичних можливостей української мови;

д) розкриття гуманістичного потенціалу та естетичної цінності творів української, світової літератури, літератур нацменшин, формування світогляду учнів, їх національної свідомості, моралі та громадянської позиції.

61. Установіть відповідність принцип літературної освіти – його зміст:

1) нерепресивної свідомості	а) вивчення таких текстів,
2) іманентності	які відповідають віковим
3) компаративності	особливостям, сучасних
	учнів, їхнім моральним

запитам і духовно-ціннісним орієнтирам у певний період розвитку;

б) зіставлення етапів, фактів, явищ, особливостей художніх творів світової літератури й української, російської та інших національних літератур;

в) основу літературної освіти становлять іманентні закони розвитку літератури, тобто не соціологічні, ідеологічні чи якісь інші підходи, а власне художні закономірності розвитку літератури як мистецтва слова;

г) забезпечення свободи у висловлюваннях, мисленні й творчості учнів, формування вільної у своїх духовних запитам особистості; виховання толерантного ставлення й поваги до здобутків різних народів, людей різних рас, культур і національностей.

62. Установіть відповідність розділ – клас (за програмою “Світова література” (5–9 кл.) автор. колективу під кер. О. М. Ніколенко):

1) “Священні книги людства як пам’ятки культури і джерело літератури”	а) п’ятий
2) “Міфи народів світу”	б) шостий
3) “Билини і балади”	в) сьомий
4) “Казки народів світу”	г) восьмий
	д) дев’ятий

63. Установіть відповідність **жанр – клас** (за програмою “Світова література” (5–9 кл.) автор. колективу під кер. О. М. Ніколенко):

1) елегія, ода, рубаї, сонет	а) п’ятий
2) міф, байка, притча	б) шостий
3) билина, балада, новела	в) сьомий
4) прислів’я, приказка, пісня, казка	г) восьмий
	д) дев’ятий

64. Установіть відповідність **групи методів – методи** (за класифікацією Б. Степанишина):

1) словесні	а) планування, тезування, перекази, конспектування, реферування, та ін.;
2) наочні	б) коментування, написання твору, репродуктивна бесіда, робота з підручником, перегляд вистави та ін.;
3) практичні	в) ілюстрування, програвання, демонстрування та ін.;
	г) лекція, бесіда, переказування, літературні ігри, читання та ін.

65. Установіть відповідність **рід художнього твору – домінуючий методичний прийом**:

1) епос	а) виразне читання;
2) лірика	б) слово вчителя;
3) драма	в) читання в особах;
	г) різні види переказування.

66. Установіть відповідність **аналіз – види аналізу**:

1) літературознавчий	а) “услід за автором”, проблемно-тематичний,
2) шкільний традиційний	пообразний;
3) шкільний інноваційний	б) компаративний,

- культурологічний, полікритичний;
в) стилістичний, морфемний, морфонологічний;

г) герменевтичний, структуралістський, постмодерністський.

Завдання відкритої форми (“Заповніть бланк”)

67. Нормативними документами, що регламентують нову структуру літературної освіти, є ...
68. Складовими літературної компетентності є такі компетенції: ...
69. Шкільний аналіз літературного твору відрізняється від літературознавчого наявністю таких аспектів: ...
70. До традиційних шляхів шкільного аналізу художнього твору належать: ...
71. Видами робіт із розвитку зв'язного мовлення можуть бути: ... (назвати не менше 5).
72. Позакласна робота з літератури – це ...
73. Фаховими періодичними виданнями зі світової літератури є ... (назвати не менше 3).

Рекомендована література до розділу II.

Підручники й посібники

1. Мірошніченко Л. Ф. Методика викладання світової літератури в середніх навчальних закладах : Підручник / Л. Ф. Мірошніченко. – К. : Вища шк., 2010. – 415 с.
2. Негодяєва С. А., Філоненко Н. М. Конструктор майбутнього філолога : посібник для студентів філологічних факультетів спеціальності “Українська мова і література” вищих навчальних закладів / С. А. Негодяєва, Н. М. Філоненко. – Луганськ : Вид-во ДЗ “ЛНУ імені Тараса Шевченка”, 2011. – 120 с.
3. Штейнбук Ф. М. Методика викладання зарубіжної літератури у школі : Навчальний посібник / Ф. М. Штейнбук. – К. : Кондор, 2007. – 316 с.

Нормативні документи

1. Зарубіжна література, 5–12 кл. [Електронний ресурс]. – Режим доступу:
http://www.mon.gov.ua/ua//activity/education/56/general-secondary-education/educational_programs/1349869429/
2. Література (російська та світова). 5–9 кл. Програма для загальноосвітніх навчальних закладів з навчанням російською

- мовою / Програми підготували: Л. А. Сімакова, В. В. Снегір'ова. – К., 2005. – Режим доступу: <http://osvita.ua/school/materials/program/4439/>
3. Література (російська та світова). 5–9 кл. Програма для загальноосвітніх навчальних закладів із навчанням російською мовою (за новим Державним стандартом базової і повної загальної середньої освіти) / Программы подготовили: Исаева Е. А., Клименко Ж. В., Корниенко О. А., Мельник А. О., Храброва В. Е., Мухин В. А., Данилова И. Н. – Режим доступу: <http://osvita.ua/school/materials/program/8795/>
 4. Про затвердження Державного стандарту базової і повної загальної середньої освіти [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon1.rada.gov.ua/laws/show/1392-2011-%D0%BF>.
 5. Про затвердження Концепції літературної освіти [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://osvita.ua/legislation/Ser_osv/13508/
 6. Програма для профільного навчання учнів загальноосвітніх навчальних закладів. Світова література. 10 – 11 класи (Рівень стандарту). – Режим доступу: <http://osvita.ua/school/materials/program/30993/>
 7. Світова література. 10–11 класи. Програма для профільного навчання учнів загальноосвітніх навчальних закладів. Академічний рівень / Укладачі: Ю. І. Ковбасенко – керівник авторського колективу; Г. М. Гребницький, Т. Б. Недайнова, К. Н. Баліна, Г. В. Бітківська, І. А. Тригуб, О. О. Покатілова. – К. : Грамота, 2011. – Режим доступу: <http://osvita.ua/school/materials/program/30993/>
 8. Світова література. 10–11 класи. Програма для профільного навчання учнів загальноосвітніх навчальних закладів. Філологічний напрям. Профільний рівень / Укладачі: Ю. І. Ковбасенко – керівник авторського колективу; Г. М. Гребницький, Т. Б. Недайнова, К. Н. Баліна, Г. В. Бітківська, І. А. Тригуб, О. О. Покатілова. – К. : Грамота, 2011. – Режим доступу: <http://osvita.ua/school/materials/program/30993/>
 9. Світова література. 5–9 кл. Програма для загальноосвітніх навчальних закладів (за новим Державним стандартом базової

- і повної загальної середньої освіти). – Режим доступу:
<http://osvita.ua/school/materials/program/8795/>
10. Світова література. Програма зовнішнього незалежного оцінювання 2014 року. Додаток № 2 до наказу Міністерства освіти і науки України від 03.12.2013 р. № 1689. – Режим доступу:
http://osvita.ua/doc/files/news/302/30270/Svit_lit_2014.pdf

РОЗДІЛ ІІІ. КОМПАРАТИВНА СКЛАДОВА ПІДГОТОВКИ ВИПУСКНИКА *(Бровко О. О.)*

Методичні поради

При підготовці до державного комплексного іспиту зверніть увагу на зміст компаративної лінії літературної освіти. Компаративний підхід забезпечує порівняння літературних творів, їх компонентів (тем, мотивів, образів, поетичних засобів та іншого), явищ і фактів, що належать до різних літератур, установлення зв'язків між українською, світовою літературою і літературами національних меншин, розгляд традиційних тем, сюжетів, мотивів, образів у різних літературах, зіставлення оригінальних творів і україномовних перекладів літературних творів, увиразнення особливостей української культури та літератури на основі світової, демонстрацію лексичного багатства і невичерпних стилістичних можливостей української мови.

Компаративістика ставить собі за мету вивчення літературних явищ (твору чи літературної спадщини письменника, жанру і стилю) через вихід за межі окремого національного письменства. Зіставляючи таким чином національні літератури, компаративістика прагне глибше пізнати як їхні спільні і самобутні риси, так і закономірності світового літературного процесу, проєктуючи їх на широкі мистецькі, культурні, історичні, ідеологічні, етнічні контексти минувшини і сучасності.

Оновіть у пам'яті знаття, набуті під час вивчення курсу порівняльного літературознавства.

Метою порівняльного аналізу є вивчення міжлітературних, інтертекстуальних, інтердисциплінарних зв'язків і відношень.

Зверніть увагу на те, що компаративістика як наукова дисципліна складається з багатьох компонентів, причому різні фахівці класифікують їх неоднаково. Відомий учений-компаративіст Д. Наливайко виділив кілька класифікацій, але всі вони так чи інакше охоплюють такі проблеми: літературні зв'язки та впливи; аналогії та розбіжності в галузі тематики і проблематики; типологія літературних напрямів і жанрів; національне й інтернаціональне. Натомість літературознавці В. Будний і М. Ільницький виокремлюють такі основні розділи

(дослідні напрями чи галузі) сучасної літературної компаративістики:

– порівняльно-історичне літературознавство (вивчення генетичних і контактних зв'язків);

– рецептивна естетика, зокрема критична рецепція і перекладознавство;

– типологічне дослідження літератури;

– інтертекстуальні студії;

– інтермедіальні студії (міжмистецьке порівняння – висвітлення зв'язків літератури з іншими видами мистецтва);

– інтеркультуральні студії, зокрема постколоніальні студії, а також імагологія (розділ компаративістики, що вивчає образи народів у літературній рецепції інших етносів та регіонів).

Розуміння сутності компаративного підходу дає змогу актуалізувати дослідження проблем літератури, що виходить поза межі окремої країни, а також поглибити вивчення зв'язків між літературою, з одного боку, й іншими царинами знання і свідомості – з іншого; сприяє формуванню уявлень про цілісність літературного процесу, літературного розвитку, мистецького простору й картини світу в цілому, що відображено засобами художнього слова.

Тестові завдання

Завдання з однією правильною відповіддю **(“Множинний вибір – Єдина відповідь”)**

1. Визначте основу типології як методу наукового пізнання

а) аналіз художньої типізації образів-персонажів;

б) роз'єднання систем об'єктів та їх групування за допомогою ідеалізованої моделі (типу);

в) синтез як наукова процедура;

г) заперечення можливості побудови узагальнених моделей (типів) літературних явищ.

2. Назвіть поняття, яким позначають пізнавальну аналітичну процедуру, що полягає у співвіднесенні предметів і явищ із метою виявити подібність і відмінність між ними

а) заперечення;

- б) протиставлення;
- в) адаптація;
- г) зіставлення.

3. Адаптація – це

- а) дослівний переклад, здійснений спеціально для подальшого мистецького опрацювання;
- б) відтворення літературного тексту засобами іншої мови;
- в) пристосування літературного твору до потреб іншого адресата чи виду мистецтва;
- г) точне відтворення лексичних особливостей оригіналу.

4. Синтетичну форму генетично-контактних зв'язків, яка полягає у сприйманні ідей, авторів і літератур та їхньому творчому переосмисленні в компаративістиці називають

- а) рецепцією;
- б) зіставленням;
- в) підрядником;
- г) аналізом.

5. Хто з поетів-перекладачів відомий у літературознавстві як неокласики?

- а) Г. Кочур, М. Лукаш, В. Мисик, М. Москаленко, І. Качуровський;
- б) В. Барка, І. Костецький, Мих. Орест, Філарет, Митрополіт Іларіон;
- в) М. Драй-Хмара, П. Филипович, М. Зеров, М. Рильський, О. Бургардт (Юрій Клен);
- г) П. Куліш, І. Франко, В. Самійленко, А. Кримський, Б. Грінченко.

6. У якій із названих наукових праць реалізовано генетично-контактний підхід до літератури?

- а) “Внутрішньожанрова типологія і шляхи її вивчення” А. Есалнек;
- б) “Естетика. Філософія. Критика” Ф. Шпенглера;
- в) “Short story і постмодернізм” В. Оленєвої;
- г) “Адам Міцкевич в українській літературі” І. Франка.

7. Дослідники наголошують на творчих контактах Є. Маланюка з

- а) учасниками групи “Бу-Ба-Бу”;
- б) представниками польської групи “Skamander”;
- в) діячами “Кирило-Мефодіївського товариства”;
- г) представниками озерної школи англійського романтизму.

8. В Україні до естетичних засад Нью-Йоркської групи поетів були близькі митці

- а) Харківської школи поетів-романтиків (І. Срезневський, Л. Боровиковський, М. Костомаров);
- б) Організації “Ланка-МАРС” (Б. Тенета, Я. Качура, Б. Антоненко-Давидович та ін.);
- в) Київської поетичної школи (М. Воробйов, В. Кордун, В. Голобородько та ін.);
- г) групи “Бу-Ба-Бу” (Ю. Андрухович, В. Неборак, О. Ірванець).

9. Творчість яких письменників є виявом українсько-німецьких літературних зв’язків?

- а) Ольги Кобилянської, Юрія Федьковича;
- б) Адама Міцкевича, Юліуша Словацького;
- в) Люко Дашвар, Любка Дереша;
- г) Андрія. Головка, Петра Панча.

10. Поняття “компаративний” указує на

- а) системний метод дослідження;
- б) порівняльний дослідницький підхід;
- в) біографічний метод;
- г) постмодерний підхід.

11. Як називають індивідуально неповторний спосіб використання традиційної палітри художніх засобів, своєрідність естетичних уподобань певного автора?

- а) жанром;
- б) методом;
- в) родом;
- г) стилем.

12. Назвіть прізвиська сучасних українських літературознавців-компаративістів

- а) Д. Наливайко, А. Нямцу;
- б) О. Селіванова, А. Зеленько;
- в) М. Максимович, М. Костомаров;
- г) М. Бахтін, Ю. Кристева.

13. Визначте предмет інтермедіальних студій

- а) особливості рецепції представників інших етносів;
- б) міжмистецька взаємодія;
- в) алюзії, ремінісценції в текстах;
- г) жанрові особливості літератури;

14. Імагологія – це

- а) міждисциплінарна галузь знань, зосереджена на сприйнятті етнообразів;
- б) літературознавча дисципліна, зосереджена на аналізі образності;
- в) система образів твору;
- г) учення про засоби творення образів-персонажів.

15. Американський філософ, піонер інформаційних технологій Тед Нельсон запропонував поняття “віртуальність” та...

- а) дискурс;
- б) інтертекстуальність;
- в) гіпертекст;
- г) хронотоп.

16. Хто з учених запровадив термін “інтертекстуальність”?

- а) І. Франко;
- б) В. Будний;
- в) С. де Бовуар;
- г) Ю. Кристева.

17. Яким поняттям позначають рукопис, написаний на пергаменті, з якого стерто попередній напис?

- а) гіпертекст;
- б) метатекст;
- в) інтертекст;
- г) палімпсест.

18. Як називають вияв художньої практики постмодерну, який полягає в пародійному згущеному наслідуванні стилю інших митців (напр. у “Диворомані” Ю. Івакіна спародійовано риси поезики П. Загребельного)?

- а) пастишем;
- б) алюзією;
- в) плагіатом;
- г) цитатою.

19. Яким терміном позначають інтертекстуальний натяк на загальновідомий історичний факт, міфологічний сюжет чи художній образ?

- а) пародія;
- б) жанрова модифікація;
- в) алюзія;
- г) архітектоніка.

20. Ю. Андрухович, О. Ірванець, В. Неборак заснували літературне угруповання

- а) “Бу-Ба-Бу”;
- б) “Червона фіра”;
- в) “Пропала грамота”;
- г) “ЛуГоСад”.

21. Яку книжку сам автор назвав викликом, зауваживши: “Праці українських літературознавців добре читати на ніч, під них гарно засинається. А я різними методами намагався привернути увагу до сучасної літератури. Намагався показати, що вона цікава, що висококласних письменників у нас не п’ять, а п’ятдесят, а може, й ще раз п’ятдесят. А порівнюючи з іноземними письменниками, я хотів показати, що наша література не гірша за інші. Намагався розповісти це у легкій, попсовій формі, щоб зацікавити не лише науковців-філологів, але й журналістів і всіх, хто так чи інакше цікавиться літературою”?

- а) В. Будний, М. Ільницький “Порівняльне літературознавство”;
- б) Ч. Вінквіст, В. Тейлор “Енциклопедія постмодернізму”;
- в) Л. Грицик “Українська компаративістика”;

г) В. Даниленко “Лісоруб у пустелі. Письменник і літературний процес”.

22. Назвіть теорію, яка полягала в тому, що поширені в багатьох народів сюжети за характером є мандрівними: зародившись в Індії, вони “мігрували” на інші території

- а) арійська теорія;
- б) солярна теорія;
- в) теорія запозичень чи “мандрівних сюжетів”;
- г) антропологічна теорія.

23. Яким терміном позначають міжтекстові співвідношення літературних творів, які полягають у відтворенні в тексті окремих мотивів інших творів через цитування, алюзії, ремінісценції, пародіювання чи в наслідуванні чужих стилевих властивостей і норм (окремих письменників, літературних шкіл і напрямів)?

- а) текстологія;
- б) інтертекстуальність;
- в) текстознавство;
- г) жанрологія.

24. Яка змістова лінія літературного компонента шкільної освіти забезпечує порівняння літературних творів, явищ і фактів, що належать до різних літератур; встановлення зв’язків поміж українською та зарубіжними літературами (генетичних, контактних, типологічних та ін.); розгляд традиційних тем, сюжетів, мотивів, образів у різних літературах; зіставлення оригіналів і україномовних перекладів літературних творів тощо?

- а) емоційно-ціннісна;
- б) літературознавча;
- в) культурологічна;
- г) компаративна.

25. Назвіть твір, основою сюжету якого стала середньовічна легендарна біографія доктора-чорнокнижника

- а) “Прометей” А. Малишка;
- б) “Фауст” Й. В. Гете;
- в) “Нарцис” Б. Рубчака;

г) “Улісс” Дж. Джойса.

26. Назвіть традиційні (“вічні”) образи, які походять з античної міфології

- а) Дон Жуан, Дон Кіхот, Робінзон Крузо;
- б) Роксолана, Мазепа, Наполеон;
- в) Гомункул, Франкенштейн, Фауст;
- г) Прометей, Орфей, Нарцис.

27. Який твір побудований за принципом метатексту (“роману в романі”)?

- а) “Маруся” І. Квітки-Основ’яненка;
- б) “Майстер і Маргарита” М. Булгакова;
- в) “Сто років самотності” Г. Гарсія Маркеса;
- г) “Мина Мазайло” М. Куліша.

28. Який твір не належить до літератури постмодернізму, а є модерністичним?

- а) “Хозарський словник” М. Павича;
- б) “Intermezzo” М. Коцюбинського;
- в) “Ім’я троянди” У. Еко;
- г) “Дванадцять обручів” Ю. Андруховича.

29. Вільний переклад передбачає

- а) використання художніх засобів, не властивих першотворові, задля відтворення його духу;
- б) вільне трактування оригіналу відповідно до власних творчих настанов перекладена;
- в) інтерпретацію вербальних знаків засобами невербальних знакових систем;
- г) прозовий переклад змісту поетичного твору.

30. Р. Якобсон у роботі “Про мовознавчі аспекти перекладу” (1958) виділив такі типи перекладу:

- а) мистецький, вільний, буквальний;
- б) внутрішньомовний, міжмовний, міжсеміотичний;
- в) адаптацію, підрядник, переспів;
- г) опосередковано, автоматичний, художній.

31. Назвіть різновиди компаративної типології

- а) спілкування між письменниками, запозичення та впливи;
- б) адаптація, підрядник, переспів;
- в) жанрова, стильова, тематична, порівняльна поетика;
- г) лірична, епічна, драматична.

32. Структуральні засоби типології ґрунтуються на категоріях

- а) модифікація, різновид, вид, форма, підвид;
зв'язок, відношення, синтаґма, парадигма, варіант, інваріант;
- б) прагматика, філософема, лінгвістика, міфологема, комунікація;
- в) синтез, аналіз, узагальнення, систематизація, класифікація.

33. Збірка перекладів, переспівів і оригінальних творів

А. Кримського має назву

- а) “Пальмове гілля”;
- б) “Мій Измараґд”;
- в) “Переклади й переспіви”;
- г) “Друге відлуння”.

34. У потрактуванні Г. Клочека поетика має такі понятійні смисли

- а) інтерпретація; рецепція; переспів, адаптація; переклад;
- б) зміст; форма, система; структура; домінанта;
- в) мова; стиль; (тропи) поетичні фігури, засоби звукопису;
- г) художність; система творчих принципів, художня форма; цілісність; системність.

35. Концепцію ризоматичної моделі культури запропонували філософи

- а) Ж. Лакан і Ж. Дерріда;
- б) Ж. Дельоз і Ф. Ґваттарі;
- в) Ж. Батай і Ж. П. Сартр;
- г) У. Еко і М. Фуко.

36. Автором праці “Слов’янська міфологія” є

- а) М. Костомаров;
- б) М. Драгоманов;
- в) М. Максимович;

г) М. Дашкевич.

37. До категорії міжлітературної комунікації належать

- а) вплив, літературна традиція, запозичений на рівні сюжету, мотивів, персонажів, композиції, стилю;
- б) принципи дослідження творчих зв'язків, методи і прийоми дослідження;
- в) стиль, напрям, течія, школа, група;
- г) рід, жанр, різновид, модифікація, вид.

38. Різновидами зовнішніх контактів між письменником є

- а) типологія жанру, стилю; порівняльна поетика;
- б) запозичення тем, мотивів, образів, художніх засобів, жанрів, стилів;
- в) інтерпретація, трансформація, контамінація, рецепція, перцепція;
- г) листування, взаєморецензування, спільні виступи на літературних вечорах, обмін книгами тощо;

39. Категорії “еквівалентність”, “адекватність”, “трансформація” і “деформація” характеризують

- а) тропи;
- б) імагологію;
- в) переклад;
- г) стиль.

40. Міфологемою називають

- а) науку про міфологію;
- б) сукупність міфологічних уявлень певного народу;
- в) архетипний образ;
- г) уламок давнього міфу.

41. Дмитро Чижевський – автор таких праць компаративної проблематики

- а) “Адам Міцкевич в українській літературі”; “Шекспір в українській літературі”;
- б) “Мовно-культурологічний діалог слов'янства”; “Романтизм між Україною та Польщею”;

- в) “Ярослав Івашкевич і Україна”; “Тете в російській літературі”;
- г) “Філософія Г. С. Сковороди”, “Тоголь у Росії”.

42. Дмитро Наливайко – автор праці

- а) “Канон і іконостас”;
- б) “Очима Заходу: Рецепція України в Західній Європі XI – XVIII ст.”;
- в) “Доля – Los – Судьба. Шевченко і польські та російські романтики”;
- г) “Тоголь у Росії”.

43. Назвіть науковців-компаративістів Інституту літератури ім. Т. Г. Шевченка НАН України

- а) Д. Наливайко, Т. Денисова, Г. Сиваченко;
- б) Р. Гром’як, М. Лановик, З. Лановик;
- в) В. Зарва, О. Харлан, О. Новик;
- г) А. Нямцу, В. Антофійчук, О. Червінська.

44. Назвіть авторів підручника “Порівняльне літературознавство”

- а) Л. Грицик, О. Астаф’єв;
- б) В. Моренець, Т. Пастух;
- в) В. Агєєва, Т. Гундорова;
- г) В. Будний, М. Ільницький.

45. Назвіть українців зарубіжжя

- а) Л. Ушкалов, Д. Наливайко, Л. Грицик;
- б) І. Качуровський, Г. Грабович, Д. Чижевський;
- в) А. Нямцу, Р. Гром’як, Ю. Ковалів;
- г) Н. Шляхова, О. Харлан, О. Астаф’єв.

46. Наведіть приклад твору, побудованого за принципом гіпертексту

- а) Г. Квітка-Основ’яненко “Маруся”;
- б) М. Стельмах “Правда і Кривда”;
- в) О. де Бальзак “Гобсек”;
- г) Д. Галковський “Нескінченний глухий кут”.

47. Ю. Крістева запровадила термін

- а) дискурс;
- б) гіпертекст;
- в) інтертекстуальність;
- г) когнітивістика.

48. Українсько-угорські літературні зв'язки засвідчує творчість

- а) Ласло Балли;
- б) Орхана Памука;
- в) Мілорада Павича;
- г) Сави Дам'янова.

49. Українсько-польські літературні зв'язки засвідчує творчість:

- а) Я. Купали, Я. Коласа.
- б) Ю. Тувіма, Я. Івашкевича;
- в) Л. Балли, Ш. Веіренга;
- г) М. В. Льоси, Х. Л. Борхеса.

50. Чия праця присвячена морфології чарівної казки?

- а) Бориса Ейхенбаума;
- б) Володимира Проппа;
- в) Юрія Гинянова;
- г) Майка Йогансена.

51. Основною тенденцією розвитку компаративних досліджень є шляхи:

- а) від порівняльно-історичних до типологічних і міждисциплінарних студій;
- б) від міжмистецьких розвідок до генетико-контактних зв'язків;
- в) від міждисциплінарних підходів до порівняльно-історичних праць;
- г) від порівняльно-типологічних, міждисциплінарних студій до генетико-контактного підходу.

52. Поняття “компаративний” указує на

- а) деконструктивістський підхід;
- б) системний метод дослідження;
- в) порівняльний дослідницький підхід;
- г) біографічний метод.

53. Українсько-німецькі літературні зв'язки засвідчує творчість

- а) А. Міцкевича, Ю. Словацького;
- б) Л. Дашвар, А. Чеха;
- в) А. Головка, П. Панча;
- г) О. Кобилянської, Ю. Федьковича.

54. Поясніть значення поняття “мультикультуралізм”

- а) увага до особливостей культури різних етнічних груп;
- б) стан культури, окреслений метафоричним висловом “великий плавильний казан”;
- в) дослідження культур колишніх колоній;
- г) аналіз стану колоніальної свідомості.

55. У потрактуванні А. Вежбицької, метатекстом є

- а) висловлювання про висловлювання;
- б) гіперриторична побудова;
- в) метажанр;
- г) метажанрова форма.

56. Голандська дослідниця М. Герхард присвятила окрему працю аналізу оповідних структур твору

- а) “Рігведа”;
- б) “Панчатантра”;
- в) “Океан сказань”;
- г) “Тисяча і одна ніч”.

57. Європейські варіації духовного роману про Варлаама та Йоасафа дослідили

- а) О. Котляревський, О. Бодянський;
- б) О. Кирпичников, І. Франко;
- в) М. Зеров, П. Филипович;
- г) Б. Грінченко, М. Загірня.

58. Виокремлення новели-казки, новели-метафори, чехівської новели, новели настрою, сатиричної новели тощо – результат

- а) стильової диференціації;
- б) жанрово-родового поділу;

- в) жанрово-стильового поділу;
- г) внутрішньої жанрової типології.

59. Назвіть прізвища сучасних вчених-компаративістів

- а) О. Галич, В. Галич, Л. Синельникова;
- б) В. Будний, А. Нямцу, Л. Грицик;
- в) М. Максимович, М. Костомаров, М. Драгоманов;
- г) Б. Шкловський, О. Фрейденберг, Ю. Тинянов.

60. Під поняттям “типологічні збіги” теоретики розуміють

- а) подібності, породжені схожими суспільно-історичними обставинами;
- б) подібності, породжені між літературною взаємодією;
- в) подібності, породжені спілкуванням письменників;
- г) подібності, породжені літературними впливами.

61. У перекладі це поняття означає різні види міжтекстової взаємодії

- а) інтерсеміотичність;
- б) інтермедіальність;
- в) інтертекстуальність;
- г) текстологія.

62. Термін “інтертекстуальність” запровадила

- а) С. де Бовуар;
- б) Ю. Крістева;
- в) А. Есалнек;
- г) Д. Уліцька;

63. Яка змістова лінія літературного компонента забезпечує порівняння літературних творів, явищ і фактів, що належать до різних літератур; встановлення зв'язків поміж українською та зарубіжними літературами (генетичних, контактних, типологічних та ін.); розгляд традиційних тем, сюжетів, мотивів, образів у різних літературах; зіставлення оригіналів і українськомовних перекладів літературних творів тощо?

- а) емоційно-ціннісна;
- б) компаративна;

- в) літературознавча;
- г) культурологічна.

64. Термін, який слугує для пояснення одиниць ментальних або психічних ресурсів нашої свідомості й тієї інформаційної структури, що відображає знання та досвід людини; оперативна змістова одиниця пам'яті, ментального лексикону, концептуальної системи й мови мозку (*lingua mentalis*), усієї картини світу, відображеної у людській психіці – це...

- а) топос;
- б) локус;
- в) симулякр;
- г) концепт;

65. Як називається розлога дослідницька царина, що об'єднує методологічний інструментарій історії й теорії літератури, мистецтвознавства, культуральної антропології, соціології, психології та інших наукових галузей для дослідження широкого спектра культурних явищ, процесів і практик щоденного життя, їхніх ідеологічних, національних, етнічних, соціальних, гендерних аспектів?

- а) постколоніальні студії;
- б) гендерні студії;
- в) інтермедіальні студії;
- г) культуральні студії.

66. Назвіть науковців-компаративістів Інституту літератури ім. Т. Г. Шевченка НАН України

- а) Р. Гром'як, М. Лановик, З. Лановик;
- б) Д. Наливайко, Т. Денисова, Г. Сиваченко;
- в) В. Зарва, О. Харлан, О. Новик;
- г) А. Нямцу, В. Антофійчук, О. Червінська.

67. Як називається частина літературознавства, що вивчає конкретні сегменти художнього твору (поетичне мовлення, ритмічні та композиційні особливості, жанрова своєрідність тощо), а також принципи, закономірності, які діють у художньому світі певного автора, своєрідність конструювання поетичного

простору?
а) риторика;
б) стилістика;
в) поетика;
г) лінгвістика.

68. Яке поняття запровадив М. Бахтін на означення традицій народної сміхової культури, що відтак перейшли в літературу як моделі ігрового принципу творчості, її діалогічності й “багатоголосся”, бурлескної різностильовості й пародійності, переступання за межі усталених норм?

а) балаган;
б) травестія;
в) карнавальність;
г) хронотоп;

69. Назвіть різновиди сюжетів, типологічна подібність між якими може бути встановлена за допомогою порівняльно-історичних зіставлень, пояснюється взаємовпливами культур і літератур в період активних міграційних процесів

а) хронікальні;
б) концентричні;
в) маргінальні;
г) мандрівні.

70. Який термін запропонував М. Бахтін на означення взаємозв'язку часових і просторових відношень у мистецтві?

а) локус;
б) дискурс;
в) топос;
г) хронотоп.

71. Яка характерна риса властива натуралізму?

а) зображення “грубих шматків життя”;
б) увага до внутрішнього світу людини, “письменник ніби йде за душею персонажа і дивиться з неї”;

- в) зображення, при якому “кожна річ стає умовним знаком невидимого і вічного”;
- г) “стихийний метод свідомої ірраціональності, яка базується на об’єктивації проявів божевілля”.

72. Хто з сучасних українських літературознавців є автором статті “Кінорежисер Тарас Шевченко & Голлівуд”?

- а) Григорій Клочек;
- б) Тамара Гундорова;
- в) Володимир Моренець;
- г) Микола Ільницький.

73. Яким терміном позначають інтертекстуальний натяк на загальновідомий історичний факт, міфологічний сюжет чи художній образ?

- а) пародія;
- б) жанрова модифікація;
- в) алюзія;
- г) архітектоніка.

74. Назвіть складові художньої тематики

- а) мотив, топос;
- б) жанр, рід;
- в) вірш, проза;
- г) метонімія, оксиморон.

75. Яким терміном позначають міжтекстові співвідношення літературних творів, які полягають у відтворенні в тексті окремих мотивів інших творів через цитування, алюзії, ремінісценції, пародіювання чи в наслідуванні чужих стилевих властивостей і норм (окремих письменників, літературних шкіл і напрямів)?

- а) текстологія;
- б) інтертекстуальність;
- в) текстознавство;
- г) жанрологія.

76. Ідейно-естетична концепція мистецького бунту та “світової скорботи”, креативність мислення особистості, повстання проти

байдужості, нудьги громадського життя та моральних обмежень, боротьба за права знедолених, схильність до конфліктів з інертним оточенням – це риси

- а) персонажа літератури “молодих розгніваних”;
- б) представника “втраченої генерації”;
- в) байронічного героя;
- г) представника контркультури “бітників”.

77. Такі категорії, як традиція, еволюція, вплив, запозичення, рецепція дають змогу розкрити літературні явища з позицій

- а) порівняльно-типологічного підходу;
- в) генетично-контактного підходу;
- в) постструктуралізму;
- г) структуралізму.

78. Як називають образи літературних і міфологічних героїв, які переросли свою епоху і набули загальнолюдського значення; ми їх сприймаємо як символів певних рис характеру, зовнішності та поведінки, внаслідок чого отримали особливу естетичну цінність?

- а) міфологічні (архетипні) образи;
- б) етнічні (етнообрази);
- в) вічні (традиційні) образи;
- г) нові (модерністичні) образи.

79. Яким літературознавчим поняттям у теорії запозичень позначають сюжети казок, байок, пісень, творів писемної літератури, які начебто переходять від народу до народу?

- а) топос;
- б) мандрівний сюжет;
- в) хронотоп;
- г) концентричний сюжет.

80. Як називається спресований у символічні структури історичний досвід людських спільнот, який наративно упорядковує хаотичний калейдоскоп мінливої дійсності, відповідаючи на запитання про початок і кінець світу, про походження людини, про сенс її життя, про майбутнє нашої цивілізації тощо?

- а) архетип;
- в) міф;
- г) архетипний образ;
- г) міфологема.

Завдання з кількома правильними відповідями
(“Множинний вибір – множинна відповідь”)

81. За К. Г. Юнгом, до найголовніших архетипів належать

- а) Самість; Мудрець;
- б) Космос, Хаос;
- в) Земля, Вогонь;
- г) Аніма, Анімус;
- г) День, Ніч;
- д) Персона; Тінь.

82. Проявами інтертекстуальності є

- а) цитування;
- б) плагіат;
- в) алюзія;
- г) елегія;
- г) використання епіграфів;
- д) ремінісценція.

83. Назвіть представників Тартусько-московської семиотичної школи:

- а) Б. Успенський;
- б) Ю. Лотман;
- в) В. Топоров;
- г) Е. Соловей;
- г) А. Нямцу;
- д) П. Тороп.

84. Які риси байронічного героя Ви можете назвати?

- а) ідейно-естетична концепція мистецького бунту;
- б) мотиви “світової скорботи”;
- в) суцільна іронія;
- г) повстання проти байдужості, нудьги громадського життя та моральних обмежень; боротьба за права знедолених;
- г) фіксація миттєвих вражень;
- д) схильність до конфліктів з інертним оточенням.

85. Які питання становлять проблематику постструктуралізму?

- а) різниці, відмінності (différence);
- б) генетико-контактні зв'язки;
- в) письмо як джерело суб'єктивності і культури;
- г) знакова система, що постійно змінюється;
- г) системний підхід;
- д) культурно-історичний контекст.

86. Міркуючи про літературу, філософ-постструктураліст Ж. Дерріда найчастіше звертався до текстів

- а) Байрона;
- б) Малларме;
- в) Толстого;
- г) Бальзака;
- г) Джойса;
- д) Золя.

87. Структуральні засоби типології ґрунтуються на категоріях

- а) прагматика, комунікація;
- б) зв'язок, відношення;
- в) синтагма, парадигма;
- г) модифікація, різновид;
- г) філософема, міфологема;
- д) варіант, інваріант.

88. Основи теорії інтертекстуальності формувалися у працях

- а) Ю. Крістевой;
- б) М. Бахтіна;

- в) Е. Саїда;
- г) С. де Бовуар;
- г) В. Ізера;
- д) О. Потебні.

89. Укажіть концептуально-методологічні відгалуження міфологічної критики

- а) французька (Симона де Бовуар);
- б) ритуальна (Дж. Фрейзер, Роберт Грейвс);
- в) архетипна (Мод Бодкін, Нортроп Фрай);
- г) символічна (Ернест Кассіпер).

Завдання з кількома правильними відповідями
(“Множинний вибір – множинна відповідь”)

90. Назвіть українців зарубіжжя

- а) І. Качуровський;
- б) Г. Грабович;
- в) Л. Ушкалов;
- г) Д. Чижевський;
- г) Д. Наливайко;
- д) А. Нямцу;
- е) Р. Гром’як;
- е) О. Астаф’єв;

Завдання на істинність / хибність тверджень (Так / Ні)

91. Чи є правильним твердження: “Постструктуралісти не стільки викривають недоліки структуралізму, скільки переглядають процеси пізнання, творення і передачі смислів (значень) ролі текстів і дискурсивних практик у суспільній комунікації. На заході Європи і в США в обсяг постструктуралізму зараховують сучасні модифікації фемінізму, психоаналізу, неомарксизму, неоісторизму”?

92. Чи є правильним твердження: “Сучасна методологія наскрізь моністична”?

93. Чи є правильним твердження: “Під інтертекстуальністю переважно мають на увазі перегук твору з літературною традицією, мистецькими формами, жанровими умовностями, стильовими кодами, дискурсами, коли відбувається демонстративне відтворення, наслідування, оголення, перетворення чи руйнування усталених поетичних норм”?

94. Чи є правильним твердження: “За К. Г. Юнгом, архетипи визначають загальну структуру особистості і в процесі пробудження творчої активності у свідомості людини вони продукують архетипні образи”?

95. Чи є правильним твердження: “Тематична категорія, що означає повторювані тематичні елементи (загальні місця), має назву хронотоп”?

96. Чи є правильним твердження “Постколоніальна література – широкий спектр різностильових явищ, які привернули увагу публіки і критики новим трактуванням філософських, політичних, етичних засад сучасної цивілізації крізь призму історичного досвіду тих етнокультур, які досі були відсунуті на периферію як підпорядковані, маргінальні, дискриміновані”?

Завдання на відповідність

97. Знайдіть відповідність між прізвищами авторів та назвами їхніх праць:

А. Фрай	1. “Великий код: Біблія і література”
Б. Бовсунівська	2 “Код української літератури...”
В. Зборовська	3. “Когнітивна жанрологія”
Г. Мітосек	4. “Теорія літературних досліджень”.

Завдання відкритої форми

“Заповніть бланк”

98. Яку художню течію А. Бретон назвав “методом вільних асоціацій” і “методом чистого психічного автоматизму”, а С. Далі називав її “стихійним методом свідомої ірраціональності, яка базується на систематизованій і критичній об’єктивації проявів божевілля”?

99. Як називається мистецький напрям, рисами якого є еклектичне змішування різних прийомів, художніх мов, прагнення включити в сучасне мистецтво весь досвід світової художньої культури шляхом її іронічного цитування, колажна поетика, заперечення центричності інтелекту, текстуальна гра?

100. Як називається первинний образ, прадавній вірець? За К. Г. Юнгом, це – успадковане фундаментальне символічне уявлення, трансісторичне і транссуб’єктивне: відтворюване колективним несвідомим безнастанно, у кожен нову епоху і в кожній людській душі, воно мають загальнолюдський характер, крізь його призму людина в усі часи сприймає світ?

101. Як називається вивчення суспільств, культур, мов Близького й Далекого Сходу та інших частин Азії, а також зображення Сходу в мистецтві Заходу?

102. Як називається літературний образ, що конструює не лише індивідуальні риси, а й етнічну (національну) ідентичність зображуваних персонажів, краєвидів чи історичної минушини, подаючи певні їхні ознаки як “типові” для відповідної країни, “характерні” для цілого народу?

103. Як називається синтетична форма генетично-контактних зв’язків, яка полягає у сприйманні ідей, авторів і літератур та їхньому творчому переосмисленні?

104. Як називається риторична фігура, яка містить інтертекстуальний натяк на загальновідомий історичний факт,

міфологічний сюжет чи художній образ?

Рекомендована література до розділі III.

Основна

1. Бровко О. Основи компаративістики: навч.-метод. посіб. для орг. самостійної роботи й підготов. до модульної роботи студ. спец. “Українська мова і література”, „Українська мова і література. Мова і література (англійська)”, “Українська мова і література” / О. Бровко ; Держ. закл. “Луган. нац. ун-т імені Тараса Шевченка”. – Луганськ : Вид-во ДЗ “ЛНУ імені Тараса Шевченка”, 2012 – 215 с.

2. Будний В. Порівняльне літературознавство : підручник для студ. вищих навч. закл. / Будний Василь Володимирович, Ільницький Микола Миколайович. – К. : Києво-Могилянська академія, 2008. – 430 с.

3. Наливайко Д. С. Теорія літератури й компаративістика / Д. С. Наливайко. – К. : Вид. дім “Києво-Могилянська академія”, 2006. – 347 с.

4. Сучасна літературна компаративістика: стратегії і методи : антологія / [ред. Д. Наливайко]. – К. : Вид. дім “Києво-Могилянська академія”, 2009. – 487 с.

Додаткова

1. Галич О. Теорія літератури / О. Галич, В. Назарець, Є. Васильєв. – К. : Либідь, 2001. – 488 с.

2. Галич О. А. Історія літературознавства / О. А. Галич. – Луганськ : Знання, 2002. – 252 с.

3. Грицик Л. Українська компаративістика / Людмила Грицик. – Донецьк : Юго-Восток, 2010. – 299 с.

4. Мітосек З. Теорія літературних досліджень / Мітосек, Зофія ; [пер. з польськ. В. Гуменюк]. – Сімферополь : Таврія, 2005. – 408 с.

5. Наєнко М. Українське літературознавство. Школи, напрями, тенденції / Михайло Наєнко. – К. : Академія, 1997. – 320 с.

6. Наливайко Д. С. Спільність і своєрідність : українська література в контексті європейського літературного процесу / Д. С. Наливайко. – К. : Дніпро, 1988. – 395 с.

7. Наливайко Д. С. Сучасна літературна компаративістика : Аспекти й тенденції / Дмитро Наливайко // Слово і Час. – 2007. – № 5. – С. 28 – 30.

8. Наливайко Д. С. Україна очима Заходу / Д. С. Наливайко. – 2-ге вид., доп. – К. : Грамота, 2008. – 782 с.

Довідкова

1. Енциклопедія постмодернізму ; [за ред. Ч. Вінквіста та В. Тейлора ; пер. з англ. В. Шовкун ; наук. ред. пер. О. Шевченко]. – К. : Вид-во С. Павличко “Основи”, 2003. – 503 с.

2. Западное литературоведение XX века : энциклопедия / [Е. А. Цурганова (гл. науч. ред.)]. – М. : Intrada, 2004. – 560 с.

3. Лексикон загального та порівняльного літературознавства / [ред. А. Волков, О. Бойченко та ін.] ; Буковин. центр гуманіт. досліджень. – Чернівці : Золоті литаври, 2001. – 634 с.

4. Літературознавство : словник основних понять ; [пер. з нім. А. Цяпа]. – Тернопіль : Богдан ; Штуттгарт – Ваймар : Й. Б. Метцлер, 2008. – 278 с. – (“Metzler kompakt”).

5. Літературознавча енциклопедія : у 2 т. / [авт.-уклад. Ю. І. Ковалів]. – Т. 1. – К. : ВЦ “Академія”, 2007. – 608 с. – (Енциклопедія ерудита).

6. Літературознавча енциклопедія : у 2 т. / [авт.-уклад. Ю. І. Ковалів]. – Т. 2. – К. : ВЦ “Академія”, 2007. – 624 с. – (Енциклопедія ерудита).

7. Літературознавчий словник-довідник / [Р. Т. Гром'як, Ю. І. Ковалів та ін.]. – К. : ВЦ “Академія”, 1997. – 752 с.

РОЗДІЛ IV. ТЕОРЕТИКО-ЛІТЕРАТУРНА СКЛАДОВА ФАХОВОЇ ПІДГОТОВКИ ФІЛОЛОГА (Галич О. А.)

Методичні поради

Запропоновані тестові завдання охоплюють зміст теоретико-літературного курсу. Навчальна дисципліна “Теорія літератури” читається для студентів п’ятого курсу філологічних спеціальностей. Він складається з двох частин. Спочатку вивчається історія вітчизняного та зарубіжного літературознавства з античної доби й до наших днів, а потім власне теорія літератури.

Університетський курс “Теорія літератури” допомагає майбутнім філологам пізнати таїни художнього слова, подивитися на літературу як естетичне явище, системно представити знання про літературний процес і літературно-художній твір як основну його одиницю.

До завдань курсу входить приведення до певної системи знань, набутих у процесі вивчення таких літературознавчих дисциплін як історія української літератури, історія зарубіжної літератури, порівняльне літературознавство тощо; основних відомостей із теорії літератури, їх поглиблення та розширення.

Готуючись до тестового контролю, повторіть основні положення курсу за рекомендованим підручником з теорії літератури (автори: О. Галич, В. Назарець, Є. Васильєв), а також зверніть увагу на видання з історії вітчизняного та зарубіжного літературознавства.

Тестові завдання

Завдання з однією правильною відповіддю (“Множинний вибір – Єдина відповідь”)

1. Філологія складається з

- а) літературознавства та лінгвістики;
- б) літературознавства, лінгвістики та мовознавства;
- в) літературознавства, філософії та мовознавства;
- г) української та зарубіжної літератури.

2. Термін “література” вперше вжив

- а) Гегель;

- б) Платон;
- в) Цицерон;
- г) Буало.

3. Предметом літературознавства є

- а) будь-яка література;
- б) лише художня література;
- в) лише зарубіжна література;
- г) тільки українська література;

4. У новітньому літературознавстві існує

- а) плюралізм методологій;
- б) єдина методологія;
- в) дві методології;
- г) жодної методології.

5. Методологічною базою для літературознавства є

- а) суспільствознавство;
- б) філософія;
- в) етика;
- г) мовознавство.

6. Науковий трактат “Поетика” належить

- а) Ф. Шеллінгу;
- б) Г. Гегелю;
- в) Г. -Е. Лессінгу;
- г) Аристотелю.

7. Головним предметом художньої творчості є

- а) космос;
- б) людина;
- в) рослинний світ;
- г) природне середовище.

8. У праці “Homo ludens” йдеться про

- а) ігрову функцію літератури;
- б) естетичну функцію літератури;
- в) комунікативну функцію літератури;

г) емоційну функцію літератури.

9. Завдяки можливостям Інтернету з'явилася

- а) художня література;
- б) документальна література;
- в) інтерактивна література;
- г) публіцистична література.

10. Термін “літературно-художній образ” належить

- а) Платону;
- б) Й.В. Гете;
- в) Н. Буало;
- г) Г. Сковороді.

11. У новітньому зарубіжному літературознавстві замість поняття “образ” вживається

- а) герой;
- б) знак;
- в) постать;
- г) персонаж.

12. Застарілі слова, що перейшли до пасивного запасу лексики називаються

- а) архаїзми;
- б) варваризми;
- в) неологізми;
- г) історизми.

13. Слова, що вийшли з активного вжитку в мові внаслідок зникнення понять, предметів явищ минулого, називаються

- а) варваризми;
- б) історизми;
- в) жаргонізми;
- г) арготизми.

14. Слова, або словосполучення іншомовного походження, які вживаються письменником у рідній мові, але не засвоюються нею, називаються

- а) макаронізмами;
- б) діалектизмами;
- в) варваризмами;
- г) неологізмами.

15. Протилежним тропом до гіперболи виступає

- а) мейозис;
- б) метонімія;
- в) асоціонім;
- г) антономазія.

16. Стилістична фігура, в основі якої лежить заміна прямого порядку слів на зворотний називається

- а) анаколуп;
- б) полісиндетон;
- в) асиндетон;
- г) інверсія;

17. Стилістична фігура, що має певну неузгодженість окремих членів речення, називається

- а) анаколуп;
- б) еліпсис;
- в) тавтологія;
- г) епіфора.

18. Стилістична фігура, що будується на пропуску одного, або декількох членів речення, які легко відтворити, виходячи з контексту, називається

- а) синтаксичний паралелізм;
- б) градація;
- в) еліпсис;
- г) ампліфікація.

19. Стилістична фігура, в основі якої лежить повтор слова чи групи слів на початку віршових рядків, строф чи фраз, називається

- а) анепіфора;
- б) епіфора;
- в) анафора;

г) антитеза.

20. Розділ літературознавства, який називається генологія, назвав

- а) П. ван Тігем;
- б) С. Крижанівський;
- в) В. Халізеєв;
- г) М. Бахтін.

21. Спосіб вираження художнього змісту це –

- а) рід;
- б) жанровий різновид;
- в) метажанр;
- г) жанр.

22. Синтетичне міжродове суміжне утворення, що має ознаки всіх трьох літературних родів, а також дотичних до них жанрів науки чи мистецтва, об'єднаних за певною ознакою, називається

- а) мета жанр;
- б) ліро-епос;
- в) мегажанр;
- г) протожанр.

23. Твір, у якому відтворено епохальний перелом у житті цілого народу, є

- а) роман;
- б) новела;
- в) поема;
- г) епопея.

24. Роман зароджується в

- а) античну добу;
- б) середньовіччі;
- в) період класицизму;
- г) ХХ столітті.

25. Хорова пісня на честь бога Аполлона це

- а) мадригал;
- б) пеан;

- в) панегірик;
- г) епітафія.

26. Хто з теоретиків бароко вважав, що умовою прекрасного є його величина:

- а) Джованні Капріо;
- б) Лоренцо Берніні;
- в) Франческо Патриці;
- г) Еммануеле Тезауро.

27. Домінуючим принципом естетики бароко є:

- а) ілюзорність;
- б) величина;
- в) художнє розміщення матеріалу;
- г) метафоричність.

28. Від дидактичної функції мистецтва вперше відмовилась естетика

- а) класицизму;
- б) рококо;
- в) сентименталізму;
- г) бароко.

29. Італійське слово *bagosso* перекладається як

- а) дивний, химерний;
- б) перлина неправильної форми;
- в) один із видів висновку, що характеризується особливою складністю;
- г) нерегулярний, опуклий.

30. Термін “рококо” уперше побачив світ у

- а) 1835 р.;
- б) 1763 р.;
- в) 1789 р.;
- г) 1812 р.

31. Рококо як результат занепаду бароко розглядали

- а) Гурлітт, Шмаров;

- б) Нойбект, Хюбнер;
- в) Михайлов, Козлов;
- г) Наливайко, Лімборський.

32. Кого з українських письменників Д. Чижевський уважав першим письменником, у якого помітний бароковий стиль?

- а) Л. Баранович;
- б) І. Величковський;
- в) Л. Горка;
- г) І. Вишенський.

33. Течія необароко з'явилася

- а) у середині XX ст.;
- б) на початку XX ст.;
- в) на початку XXI ст.;
- г) у XIX ст.

34. Латинське слово *classicus* перекладається як

- а) класичний;
- б) зразковий;
- в) героїчний;
- г) переможний.

35. Політичні умови якої держави сприяли утвердженню класицизму:

- а) Німеччини;
- б) Росії;
- в) Франції;
- г) Англії.

36. Філософською базою класицизму є вчення:

- а) Рене Декарта;
- б) Томаса Гоббса;
- в) Джона Локка;
- г) Етьєна Кондільяка.

37. Перш ніж братися за перо поет у класицизмі повинен підпорядковувати задум:

- а) ідеї;
- б) почуттям;
- в) розуму;
- г) формі.

38. Ієрархію жанрів установив:

- а) М. Опіц;
- б) Н. Буало;
- в) Й.Я. Бодлер;
- г) Й. К. Готшед.

39. Неокласицизм як помітний напрям в українській літературі з'явився в творчості:

- а) М. Зерова;
- б) М. Драй-Хмари;
- в) М. Рильського;
- г) Лесі Українки.

40. Пріоритет Італії в розвитку європейського Відродження визначався:

- а) зручним географічним положенням держави, політичним авторитетом Ватикану, успадкуванням культурних надбань Римської цивілізації;
- б) зручним географічним положенням держави, впливом Греції на Рим, успадкуванням культурних надбань Римської цивілізації;
- в) зручним географічним положенням держави, політичним авторитетом Ватикану, впливом інших європейських держав;
- г) зручним географічним положенням держави, політичним впливом інших романських держав, успадкуванням культурних надбань Римської цивілізації.

41. Середньовічних підходів до літератури та мистецтва дотримувались:

- а) Марсіліо Фічіно;
- б) Данте Аліг'єрі;
- в) Джовані Бокаччо;
- г) Лодовико Кастельвестро.

42. Важливою віхою в розвитку теоретичних досліджень в Італії стала праця

- а) “Про народну мову” Данте Аліг'єрі;
- б) “Захист поезії” Ф. Сіднея;
- в) “Досліди” М. Монтеня;
- г) “Про нове мистецтво писати комедії в наш час” Лопе де Веги.

43. Теоретичне обґрунтування необхідності писати твори рідною мовою здійснено в праці

- а) “Апологія поезії” Дж. Бокаччо;
- б) “Про насолоду і про справжнє благо” Л. Валли;
- в) “Про народну мову” Данте Аліг'єрі.
- Г) “Трактат про живопис” Леонардо да Вінчі.

44. Питання співвідношення віршової мови і прозової порушено в праці

- а) Леонардо да Вінчі “Трактат про живопис”;
- б) Лоренці Валла “Про насолоду і про справжнє благо”;
- в) Лодовико Кастельвестро “Поетика”;
- г) Данте Аліг'єрі “Про народну мову”.

45. Праця “Краса латинської мови” належить

- а) Данте Аліг'єрі;
- б) Джованні Бокаччо;
- в) Лоренцо Валла;
- г) Паолі Бені.

46. Недоліком праці Данте “Про народну мову” є

- а) запобігання перед авторитетом античності;
- б) схоластика в питаннях походження мови;
- в) орієнтація на “Поетику” Аристотеля;
- г) потреба творити літературну мову на основі тільки усної народної творчості.

47. Літературознавча концепція італійського Відродження будувалася на основі

- а) осягнення латинської мови;
- б) віри в безмежні можливості людини в художній творчості,

наслідуванні природи й кращих зразків античної літератури;
в) заперечення всіх відомих авторитетів;
г) пошуку прекрасного в минулому.

48. “Поетика” Аристотеля вперше була надрукована в Італії після понад тисячолітнього забуття

- а) 1508 р.;
- б) 1511 р.;
- в) 1514 р.;
- г) 1501 р.

49. Італійський переклад “Поетики” Аристотеля належить

- а) Бернарді Сен’ї;
- б) Франческо Робортелло;
- в) Бартоломео Ломбарді;
- г) Спероне Спероні.

50. “Поетика” Франческо Патриці це

- а) ревізія вчення Платона;
- б) ревізія вчення Аристотеля;
- в) ревізія ідей Данте;
- г) ревізія ідей Леонардо да Вінчі.

51. Принцип демократизації мистецтва відстоював

- а) Паоло Бені;
- б) Франческо Петрарка;
- в) Лодовико Кастельветро;
- г) Спероне Спероні.

52. У Франції ренесансне літературознавство пов’язане з працею “Захист і прославлення французької мови”, що належить

- а) Мішелю Монтеню;
- б) Жоакену Дю Белле;
- в) П’єру Ронсару;
- г) Пантюсу де Тіару.

53. Слова: “Поезія – це даремна трата часу” належать

- а) Ф. Сіднею;

- б) С. Госсону;
- в) Т. Мору;
- г) Дж. Паттенхему.

54. Думка про те, що не треба ділити п'єси на комедії і трагедії належить

- а) Жоакену Дю Белле;
- б) Мішелю Монтеню;
- в) Хуану де ла Куеву;
- г) Лопе де Везі.

55. Антипуританську спрямованість Просвітництво мало в

- а) Англії;
- б) Франції;
- в) Німеччині;
- г) Росії.

56. Автором терміна “Просвітництво” є

- а) Бекон;
- б) Хатчесон;
- в) Руссо;
- г) Кант.

57. Параболу як рід літератури виділяв

- а) Локк;
- б) Бекон;
- в) Сміт;
- г) Бьорк.

58. Хто з англійських філософів негативно оцінював роль поезії

- а) Бекон;
- б) Вольтер;
- в) Локк;
- г) Гердер.

59. Праця “Основи критики” належить

- а) Руссо;
- б) Дідро;

- в) Хоуму;
- г) Карамзіну.

60. Сентименталізм спершу зароджувався в

- а) Італії;
- б) Англії;
- в) Франції;
- г) Росії.

61. “Елегію, написану на сільському цвинтарі” написав

- а) Грей;
- б) Томсон;
- в) Голдсміт;
- г) Стерн.

62. Першим французьким просвітником був

- а) Вольтер;
- б) Дідро;
- в) Руссо;
- г) Дюбо.

63. Вчення про “природну людину” розробив

- а) Руссо;
- б) Кондорсе;
- в) Баумгартен;
- г) Гердер.

64. Автором терміна “естетика” був

- а) Лессінг;
- б) Баумгартен;
- в) Мендельсон;
- г) Вінкельман.

65. Проблему народності літератури першим порушив

- а) Мураторі;
- б) Віко;
- в) Шіллер;
- г) Лессінг.

66. Академія доброго смаку існувала в

- а) Англії;
- б) Франції;
- в) Німеччині;
- г) Іспанії.

67. Передумови появи просвітництва в Росії заклав

- а) Ломоносов;
- б) Новиков;
- в) Муравйов;
- г) Радищев.

68. Герман Фархат був представником Просвітництва в

- а) Росії;
- б) Німеччині;
- в) Франції;
- г) країнах арабського Сходу.

69. “Досвід історичного словника про російських письменників” належить

- а) Муравйову;
- б) Новикову;
- в) Радищеву;
- г) Карамзину.

70. Кому належить думка, що художній твір – це продукт творчої думки генія?

- а) Шеллінгу;
- б) Гегелю;
- в) Фіхте;
- г) Канту.

71. Кому належить думка, що мистецтво постає перед людиною в двох паралельних вимірах: реальному та ідеальному?

- а) Шеллінгу;
- б) Канту;
- в) Гегелю;

г) Фейербаху.

72. Які історичні форми розвитку мистецтва виділяє Гегель?

- а) символічну, класичну, просвітницьку;
- б) символічну, класичну, романтичну;
- в) символічну, класичну, реалістичну;
- г) античну, класичну, романтичну.

73. Ким розроблено передумови романтизму?

- а) Новалісом;
- б) Шатобріаном;
- в) Гюго;
- г) Гердером.

74. Теоретична база романтизму закладена

- а) Гердером, Кантом;
- б) Новалісом, братами Шлегелями;
- в) Гюго, Шатобріаном;
- г) Куоко, Фосколо.

75. Порівняльно-міфологічну школу представляли

- а) Фрейзер;
- б) брати Грімм;
- в) Юнг;
- г) Кассірер.

76. Існувало дві теорії походження міфів

- а) полярна і пустельна;
- б) географічна і метеорологічна;
- в) солярна і метеорологічна;
- г) аномальна і астральна.

77. Концепцію колективного невідомого розробив

- а) Юнг;
- б) Фрейзер;
- в) Еліаде;
- г) Леві-Стросс.

78. Журнал “Реалізм” видався у

- а) Англії;
- б) Франції;
- в) Німеччині;
- г) Росії.

79. Позитивізм вплинув на

- а) міфологічну школу;
- б) біографічний метод;
- в) компаративізм;
- г) культурно-історичну школу.

80. Компаративізм був розроблений

- а) Теном;
- б) Бенфесем;
- в) Сент-Бевом;
- г) Плехановим.

81. Марксистське літературознавство формується під впливом ідей

- а) Гегеля;
- б) Маркса;
- в) Фейербаха;
- г) Ніцше.

82. Стаття “Партійна організація і партійна література” належить

- а) Леніну;
- б) Енгельсу;
- в) Плеханову;
- г) Луначарському.

83. Маркс і Енгельс убачали в літературі

- а) потужний важіль впливу на народні маси;
- б) засіб пропаганди містичних поглядів;
- в) засіб пропаганди економічного вчення;
- г) можливість створення нового мистецтва.

84. З критикою поглядів Леніна, висловлених в статті “Партійна

організація і партійна література”, виступав

- а) Сакулін;
- б) Луначарський;
- в) Бухарін;
- г) Брюсов.

85. На розвиток зарубіжного літературознавства кінця XIX – початку XX століття великий вплив справили філософські теорії

- а) А. Шопенгауера, К. Маркса, Ф. Ніцше;
- б) К. Маркса, Ф. Енгельса, В. Леніна;
- в) Г. Гегеля, Й. Фіхте, Й. Гердера;
- г) Р. Барта, М. Фуко, Ж. Дельоза.

86. Фундатором інтуїтивізму був

- а) В. Дільтей;
- б) З. Фрейд;
- в) К.-Г. Юнг;
- г) А. Бергсон.

87. Інша назва фрейдизму є

- а) шизоаналіз;
- б) психоаналіз;
- в) морфологічний аналіз;
- г) системний аналіз.

88. Автором праці “Я і Воно” є

- а) К.-Г. Юнг;
- б) З. Фрейд;
- в) О. Ранк;
- г) Е. Фромм.

89. Провідним стимулом людської діяльності у фрейдизмі є

- а) раціональне начало;
- б) сфера підсвідомих потягів;
- в) інтуїтивне начало;
- г) сфера усвідомленого.

90. Ключовим поняттям у фрейдизмі є

- а) лібідо;
- б) інцеста;
- в) батьковбивство;
- г) інтуїція.

91. Назва “Едіпів комплекс” з’явилася у З. Фрейда під впливом

- а) давньогрецьких міфів;
- б) творів Есхіла;
- в) трагедії Софокла “Едіп-цар”;
- г) “Держави” Платона.

92. Улюбленим учнем у З. Фрейда був

- а) Г. Блум;
- б) К.-Г. Юнг;
- в) А. Адлер;
- г) Е. Фромм.

93. Праця “Психоаналіз і літературознавство” належить

- а) Л. Левчук;
- б) С. Павличко;
- в) Н. Зборовській;
- г) В. Агесвій.

94. Засновником феноменології був

- а) Р. Інгарден;
- б) Е. Гуссерль;
- в) А. Башлар;
- г) М. Дюрфен.

95. Учення про ейдоси є ключовим моментом теорії

- а) Е. Гуссерля;
- б) Р. Інгардена;
- в) Г. Башлара;
- г) Ж. Старобинського.

96. Родоначальником новітньої герменевтики був

- а) Ф. Шлесермахер;

- б) В. Дільтей;
- в) Г. Гадамер;
- г) М. Гайдеггер.

97. Літературознавчий структуралізм пов'язують з

- а) Паризькою семіологічною школою;
- б) працями французького етнолога К.-Леві-Строса;
- в) дослідженнями Ф. де Сосюра.
- г) творчою практикою ОПОЯЗу.

98. Фундаторами екзистенціалізму були

- а) Р. Барт, М. Фуко;
- б) Ж. Делез, Ф. Гваттарі;
- в) Ж. Женетт, Ф. Джеймсон;
- г) М. Гайдеггер, К. Ясперс.

99. Праця “Екзистенціалізм – це гуманізм” належить

- а) Г. Марселю;
- б) Ж.-П. Сартру;
- в) С. де Бовуар;
- г) Х. Ортезі-і-Гассету.

100. Головним поняттям марксистського літературознавства є

- а) творчий метод;
- б) стиль;
- в) романтизм;
- г) соціалістичний реалізм.

101. Франкфуртська школа соціальної історії належить до

- а) фрейдизму;
- б) марксистського літературознавства;
- в) структуралізму;
- г) герменевтики.

102. Тезу про поліфонічність великої прози розробив:

- а) А. Камю;
- б) М. Бахтін;
- в) М. Бердяєв;

г) В. Федоров.

103. Основні засади наративної типології були розроблені:

- а) П. Лаббоком;
- б) М. Ріффатерром;
- в) М. Бахтіним;
- г) Д. Лукачем.

104. Категорію хронотопу в літературознавстві вперше розробив:

- а) Н. Фрідман;
- б) Ф. Штанцель;
- в) Ю. Хабермас;
- г) М. Бахтін

105. У якому творі доби Київської Русі йдеться про дві можливі художні манери?

- а) “Ізборник Святослава”;
- б) “Слово о полку Ігоревім”;
- в) “Києво-Печерський патерик”;
- г) “Руська Правда”.

106. Кому належить ідея запровадити на українському матеріалі поняття про “ногу” (стопу)?

- а) Лаврентію Зизанію Густановському;
- б) Мелентію Смотрицькому;
- в) Феофану Прокоповичу;
- г) Митрофану Довгалевському.

107. Теоретичні відомості в українських поетиках XVII – початку XVIII століття зазнали значного впливу

- а) європейського ренесансного літературознавства;
- б) античного літературознавства;
- в) російського літературознавства;
- г) арабського літературознавства.

108. Вищим жанром згідно вчення Феофана Прокоповича є

- а) роман;

- б) поема;
- в) комедія;
- г) епопея.

109. Феофан Прокопович вважав, що високим стилем пишуться

- а) листи до друзів;
- б) роздуми;
- в) діалоги;
- г) історичні описи.

110. Назвіть літературознавців початку ХХ століття, чий життєвий шлях пов'язаний з Україною

- а) Франко, Леся Українка, Єфремов;
- б) Огоновський, Щурат, Возняк;
- в) Рижський, Гевлич, Могилевський;
- г) Куліш, Драгоманов, Потебня.

111. Хто з відомих українських письменників ХІХ століття виступив проти “дагеротипного наслідування природи”?

- а) Шевченко;
- б) Куліш;
- в) Марко Вовчок;
- г) Панас Мирний.

112. Кому належить перша синтетична праця з українського літературознавства?

- а) Кулішу;
- б) Костомарову;
- в) Драгоманову;
- г) Срезневському.

113. Хто з українських вчених поклав в основу своєї школи ідеї В. Гумбольдта?

- А) Драгоманов;
- б) Франко;
- в) Потебня;
- г) Єфремов.

114. Як називався реалізм у термінології Франка?

- а) критичний;
- б) науковий;
- в) історичний;
- г) монументальний.

115. У якому році було створено Інститут Тараса Шевченка?

- А) 1917;
- б) 1926;
- в) 1937;
- г) 1950.

116. Які з названих праць належать академіку Олександрову Білецькому?

- а) “Поетика драми”;
- б) “Як будувати оповідання”;
- в) “Мова та поезія”;
- г) “Наука про віршування”.

117. Про кого сказав український літературознавець-емігрант Г. Костюк, що він “став одним із найвідоміших справжніх провідних учених в українському літературознавстві”

- а) Д. Затонського;
- б) В. Брюховецького;
- в) М. Жулинського;
- г) О. Білецького.

118. Назвіть провідних українських літературознавців сучасності

- а) П. Филипович, М. Зеров, А. Шамрай;
- б) Б. Якубський, Б. Навроцький, М. Йогансен;
- в) М. Жулинський, В. Дончик, Г. Клочек;
- г) В. Коряк, Ф. Якубовський, Я. Савченко.

119. Назвіть провідних українських літературознавців діаспори

- а) Л. Новиченко, Д. Затонський, Л. Коваленко;
- б) Г. Костюк, Д. Чижевський, І. Кошелівець;
- в) С. Єфремов, М. Зеров, М. Драй-Хмара;
- г) Р. Гром’як, Г. В’язовський, О. Шпильова.

120. У творах, що відносять до жанрів ліро-епосу, найчастіше проглядається:

- а) ліричне й епічне начало;
- б) епічне й драматичне начало;
- в) ліричне й драматичне начало;
- г) трагічне й комічне начало.

121. Мемуари мають ознаки:

- а) художньої літератури;
- б) публіцистики;
- в) науки;
- г) художньої літератури, публіцистики, науки.

122. Балада первісно це –

- а) твір з незвичайною пригодою в центрі сюжету;
- б) танцювально-хорова пісня з чіткою строфічною організацією;
- в) епічний твір казкового, фантастичного змісту;
- г) сумовита ліро-епічна пісня.

123. Балада виникла в мистецтві

- а) Італії;
- б) Греції;
- в) Франції;
- г) Провансу.

124. Українська балада розпочинається з творів

- а) Шевченка, Куліша, Костомарова;
- б) Котляревського, Білецького-Носенка, Гребінки;
- в) Гулака-Артемівського, Боровиковського, Шашкевича;
- г) Йогансена, Плужника, Сосюри.

125. Національною особливістю української балади є

- а) ліризм;
- б) сюжетність;
- в) фантастичність;
- г) драматизм.

126. Термін “дума” в широкий обіг увів

- а) Шевченко;
- б) Франко;
- в) Максимович;
- г) Срезневський.

127. Билини вплинули на

- а) народні пісні про кохання;
- б) думи та історичні пісні;
- в) балади;
- г) казки.

128. Байка це –

- а) невеликий, частіше віршований твір алегоричного змісту;
- б) невеликий, частіше віршований твір, дидактичного змісту;
- в) великий, частіше прозовий твір алегоричного змісту;
- г) великий, частіше прозовий твір дидактичного змісту.

129. Буколіка це –

- а) твір про тихе й щасливе життя сільських мешканців;
- б) твір про тихе й щасливе життя міських мешканців;
- в) твір, що ідеалізує природу;
- г) твір, що оспівує військові перемоги.

130. Кінцівка співомовки містить

- а) алегоричну картину;
- б) фантастичну картину;
- в) трагікомічний випадок;
- г) дотепний афористичний вислів.

131. Перша соціально-філософська поема в українській літературі належить

- а) Шевченкові;
- б) Франку;
- в) Котляревському;
- г) Лесі Українці.

132. Літописи – це жанр

- а) епосу;
- б) мемуарів;
- в) художньої біографії;
- г) ліро-епосу.

133. Буколіка – це жанр античної лірики, в якому оспівується

- а) тихе, безтурботне життя мешканців сільської місцевості;
- б) тихе, безтурботне життя мешканців античних полісів;
- в) тихе, безтурботне життя пастухів;
- г) тихе, безтурботне життя моряків.

134. Різновидом буколічної поезії є

- а) співомовка;
- б) билина;
- в) байка;
- г) пастораль.

135. До еґо-документів належать

- а) романи;
- б) щоденники;
- в) драми;
- г) еклоґи.

136. Літературний портрет – це жанр

- а) літературної критики;
- б) художньої біографії;
- в) мемуаристики;
- г) лірики.

137. Витоки художньої біографії лежать в

- а) енкоміях;
- б) еклоґах;
- в) ідиліях;
- г) співомовках.

138. Як самостійний жанр ремейк сформувався в

- а) XX столітті;
- б) XIX столітті;

- в) добу античності;
- г) на початку ХХІ століття.

139. Г. Костюк виділяє

- а) 3 типи щоденників;
- б) 5 типів щоденників;
- в) 4 типи щоденників;
- г) 2 типи щоденників.

140. Специфічний тип віршування, відмінний від прози, як художньої, що вирішує естетичні завдання, так і розмовної, тобто мови повсякденного спілкування, називається

- а) ритмом;
- б) віршем;
- в) метром;
- г) клаузулою.

141. Мовлення з чітким поділом мовленнєвого потоку на відносно короткі, зіставлювані та однотипні відрізки називається

- а) цезурним;
- б) метричним;
- в) вішовим;
- г) прозовим.

142. Періодична, регулярна повторюваність схожих сюжетів через певний проміжок часу або просторовий інтервал називається

- а) ритмом;
- б) метром;
- в) цезурою;
- г) віршем.

143. Частина вірша до клаузули називається

- а) цезурою;
- б) метром;
- в) римою;
- г) корпусом.

144. Закінчення вірша, починаючи від складу, на який падає константний наголос і до кінця рядка називається

- а) клаузулою;
- б) цезурою;
- в) римою;
- г) морою.

145. Тонічний вірш властивий в основному для мов з

- а) вільним місцем наголосу в слові;
- б) постійним місцем наголосу в слові;
- в) рівномірним чергуванням наголошених і ненаголошених складів;
- г) чергуванням довгих і коротких складів.

146. Ямб утворюється повторюванням

- а) ненаголошених і наголошених складів;
- б) наголошених і ненаголошених складів;
- в) наголошених складів;
- г) ненаголошених складів.

147. Хорей утворюється повторюванням

- а) наголошених і ненаголошених складів;
- б) ненаголошених і наголошених складів;
- в) ненаголошених складів;
- г) наголошених складів.

148. Дактиль утворюється повторюванням

- а) наголошених і двох ненаголошених складів;
- б) наголошеного, ненаголошеного, наголошених складів;
- в) ненаголошеного і двох наголошених складів;
- г) трьох наголошених складів.

149. Амфібрахій утворюється повторюванням

- а) двох ненаголошених і одного наголошеного складу;
- б) ненаголошеного, наголошеного, ненаголошеного складів;
- в) двох наголошених і одного ненаголошеного складу;
- г) трьох ненаголошених складів.

150. Анапест утворюється повторюванням

- а) двох ненаголошених і одного наголошеного складів;
- б) двох наголошених і одного ненаголошеного складів;
- в) ненаголошеного, наголошеного і ненаголошеного складів;
- г) наголошеного і двох ненаголошених складів.

151. Повтор звуків, що зв'язує точним або приблизним співзвуччям переважно кінцеві слова віршів називається

- а) морою;
- б) цезурою;
- в) римою;
- г) клаузулою.

152. Чоловічі рими це

- а) з наголосом на передостанньому складі;
- б) з наголосом на останньому складі;
- в) з наголосом на третьому від кінця складі;
- г) з наголосом на четвертому від кінця складі.

153. Рима, у якій у римованих словах співпадають усі звуки, називається

- а) закритою;
- б) відкритою;
- в) точною;
- г) бідною.

154. Рима, утворена словами з різним значенням, але з однаковим звучання це

- а) омонімічна;
- б) багата;
- в) тавтологічна;
- г) неточна.

155. Рима, що пов'язує два слова називається

- а) простою;
- б) складеною;
- в) розмиленою;
- г) каламбурною.

156. Рима, що поєднує сусідні рядки називається

- а) перехресною;
- б) оповитою;
- в) парною;
- г) простою.

157. Олександрійський вірш складається з рядків з

- а) 12 складів;
- б) 11 складів;
- в) 20 складів;
- г) 14 складів.

158. Октава – це строфа з

- а) семи рядків;
- б) восьми рядків;
- в) шести рядків;
- г) дев'яти рядків.

159. Сонети бувають

- а) італійсько-французькі;
- б) португальсько-іспанські;
- в) німецько-англійські;
- г) англійсько-ірландські.

160. Рубаї – це строфічна форма в

- а) східній поезії;
- б) західноєвропейській;
- в) африканській;
- г) античній.

161. Кода – це

- а) заключна напівстрофа;
- б) передня напівстрофа;
- в) приспів;
- г) цезура.

162. Онегінська строфа складається з

- а) 12 рядків;
- б) 13 рядків;
- в) 16 рядків;
- г) 14 рядків.

163. Стала строфічна форма з восьми рядків, де дві рими, потрійний повтор – це

- а) тріолет;
- б) рондо;
- в) рондель;
- г) віриле.

164. Вільний вірш – це

- а) ямбічний римований вірш з різним числом стоп у віршових рядках;
- б) ямбічний римований вірш з однаковим числом стоп у віршових рядках;
- в) хорейчний римований вірш з різним числом стоп у віршових рядках;
- г) хорейчний римований вірш з однаковим числом стоп у віршових рядках.

165. Вірш, у якому відсутні метр і рима називається

- а) білим;
- б) акцентним;
- в) верлібром;
- г) тактовиком.

166. Анапест це стопа

- а) що складається з довгого й двох коротких складів;
- б) що складається з одного довгого та одного короткого складів;
- в) що складається з двох коротких складів;
- г) що складається з двох коротких і одного довгого складів.

167. Віланель це –

- а) вірш, який походить із італійського, французького і провансальського фольклору, що складається з трьох трирядкових строф, де римуються перший і третій рядки, а другий залишається

без рими;

б) вірш, що містить будь-яку кількість трирядкових строф, але остання строфа завжди має бути чотирьохрядковою;

в) вірш, що складається з восьми рядків, побудований на двох римах, де повторюються перший, четвертий і сьомий рядки, а також другий і восьмий;

г) стала віршова строфа, що має 14 рядків, поєднаних у два катрена та два терцета.

168. Епіталама це –

а) вірш, призначений для напису на пам'ятникові померлої людини, часто у формі епіграми;

б) жанр середньовічної поезії, пісня на тему лицарського кохання;

в) весільна пісня на честь молодого подружжя, що була поширена в античності;

г) вірш, у якому виразно спостерігаються настрої журби, смутку, меланхолії.

169. До малих жанрів епосу належить:

а) епопея;

б) повість;

в) роман;

г) новела.

170. До великих жанрів епосу належить:

а) повість;

б) роман;

в) поема;

г) есе.

171. Біля витоків героїчного народного епосу українців знаходяться:

а) думи;

б) героїчні пісні;

в) “Слово о полку Ігоревім”;

г) козацькі літописи.

172. Первісно епос розглядався, як твори про:

- а) любовні пригоди;
- б) подвиги легендарних міфічних героїв;
- в) надзвичайні пригоди лицарів;
- г) важливі події приватного життя.

173. В основі епосу лежить:

- а) почуття;
- б) дія;
- в) подія;
- г) випадок.

174. Епос у перекладі з гр. означає:

- а) слово, мова, розповідь;
- б) весільний обряд;
- в) надгробне слово;
- г) журлива пісня.

175. Хто вважав роман самостійним (особливим) родом літератури, котрий синтезує в собі епос, лірику і драму?

- а) Білецький;
- б) Днепров;
- в) Гамбургер;
- г) Халізов.

176. Головна теоретико-літературна праця Гегеля називалася:

- а) “Лекції з естетики”;
- б) “Підготовча школа естетики”;
- в) “Основні поняття поетики”;
- г) “Парадокс про автора”.

177. Поняття “катарсису” належить:

- а) Платону;
- б) Цицерону;
- в) Аристотелю;
- г) Горацию.

178. Історично сформований тип художнього твору, який синтезує характерні особливості змісту та форми певного виду творів має

відносно сталу композиційну будову, яка перебуває в постійному розвитку та збагаченні це –

- а) рід;
- б) жанр;
- в) жанровий різновид;
- г) метажанр.

179. Спосіб вираження художнього змісту це –

- а) жанр;
- б) рід;
- в) вид;
- г) жанровий різновид.

180. Кому належить утвердження поняття мімезис?

- а) Геракліту;
- б) Піфагору;
- в) Аристотелю;
- г) Платону.

181. Хто вважав реально існуючий світ тінню надчуттєвих ідей?

- а) Платон;
- б) Демокрит;
- в) Аристотель;
- г) Емпедокл.

182. Кому належить притча про печеру?

- а) Аристофану;
- б) Есхілу;
- в) Платону;
- г) Емпедоклу.

183. Як називається головна літературознавча праця Аристотеля?

- а) “Держава”;
- б) “Поетика”;
- в) “Риторика”;
- г) “Послання до Пізонів”.

184. Хто вважав кожний із трьох літературних родів окремим

“способом наслідування”?

- а) Аристотель;
- б) Горацій;
- в) Платон;
- г) Емпедокл.

187. Відтворювати людей кращих можна в

- а) комедії;
- б) трагедії;
- в) драмі;
- г) водевілі.

188. Хто був найвідомішим текстологом античності?

- а) Аристофан;
- б) Аристарх;
- в) Гесіод;
- г) Гомер.

189. Основи бібліографії заклав

- а) Каллімах;
- б) Софокл;
- в) Діонісій Галікарнаський;
- г) Деметрій Псевдо-Фалерейський.

190. У зв'язку з чим у стародавній Греції постала потреба тлумачення літературних текстів?

- а) у зв'язку зі створенням канонічних текстів творів Гомера, Гесіода, драматургів;
- б) у зв'язку із зародженням бібліографії;
- в) у зв'язку із зародженням літературної критики;
- г) у зв'язку із зародженням текстології.

191. Хто вперше провів розмежування поезії й прози?

- а) Каллімах;
- б) Деметрій Псевдо-Фалерейський;
- в) Діонісій Галікарнаський;
- г) Зоїл.

192. Хто поділив поезію на чотири роди?

- а) Гермоген;
- б) Цицерон;
- в) Горацій;
- г) Платон.

193. Хто виділяв шість літературних родів?

- а) Горацій;
- б) Зоїл;
- в) Софокл;
- г) Цицерон.

194. Кому належать шість принципів мистецтва?

- а) Цао Чжі;
- б) Се Хе;
 - в) Ван Вею;
- г) Цао Цао.

195. Кому належать принципи вираження суті життя?

- а) Ван І;
- б) Ван Вею;
- в) Се Хе;
- г) Чжун Жуну.

196. Хто став ідеологом китайського відродження?

- а) Сюй Ерань;
- б) Хань Юй;
- в) Ду Фу;
- г) Цао Пі.

197. Хто вперше в китайському літературознавстві увів поділ художніх творів на поетичні та прозові?

- а) Лю Се;
- б) Сяо Ган;
- в) Сяо Тун;
- г) Цао Чжі.

198. Кому приписують авторство “Наг’яшастри”?

- а) Бхараті;
- б) Мамматі;
- в) Кунтаці;
- г) Паніні.

199. Хто був фундатором “нової школи” поезики в Індії?

- а) Дандін;
- б) Бхамахі;
- в) Анандавардхана;
- г) Від’янатха.

200. Що в перекладі означає термін “дхвані”?

- а) дзвін, гуркіт, відзвук;
- б) багаття, вогнище, полум’я;
- в) вода, хвилі, океан.
- г) земля, поле, пагорб.

201. Скільки видів порівнянь розрізняв Дандін?

- а) 4;
- б) 32;
- в) 9;
- г) 12.

202. Дхвані – це

- а) внутрішній прихований зміст поезії;
- б) назва одного з різновидів метафори;
- в) риторична фігура;
- г) фонетичне явище.

203. Найпоширенішими усталеними жанровими формами вірша в Японії були

- а) катаута;
- б) макура-катоба;
- в) ута-макура;
- г) седока.

204. Як називався перший у середньовічній літературі біобібліографічний твір?

- а) “Бібліотека”;
- б) “Міріобібліон”;
- в) “Про музику”;
- г) “Кодзікі”.

205. Кому належить ідея лінійності часу?

- а) Августина Блаженному;
- б) Шота Руставелі;
- в) Фомі Аквінському;
- г) Оригену.

206. На думку Василя Зарзмелі, літературний твір містить три компоненти

- а) образ, звук, художнє зображення;
- б) дійсність, слово, художнє зображення;
- в) тему, ідею, сюжет;
- г) сюжет, композицію, образи.

207. Який з віршових розмірів домінував у арабській поезії?

- а) тавіл;
- б) басід;
- в) мадід;
- г) раджаз.

208. Розвитку філологічних знань у арабському світі сприяли бібліотеки в

- а) Кордові, Каїрі, Багдаді;
- б) Дамаску, Тегерані, Самарканді;
- в) Ташкенті, Бухарі, Баку;
- г) Тріполі, Бенгазі, Аммані.

209. Фундатором класичного арабського віршування був

- а) Аль-Халіл;
- б) Аль-Казвіні;
- в) Ат-Тафтазані;
- г) Аль-Майдані.

210. Проблеми стилістики на арабському Сході вивчав

- а) Ібн Кутайба;
- б) Ібн аль-Мутацца;
- в) Ібн Кілліс;
- г) Ібн Сана аль-Мульк.

211. Головним жанром арабської поезії в середньовіччі була

- а) газель;
- б) касида;
- в) мадх;
- г) хіджа.

212. Неокласицизм як помітний напрям в українській літературі з'явився у творчості:

- а) М. Зерова;
- б) М. Драй-Хмари;
- в) М. Рильського;
- г) Лесі Українки.

213. У слов'янських літературах теоретичні питання бароко розглядалися в працях

- а) О. Пушкіна;
- б) М. Лермонтова;
- в) М. Максимовича;
- г) М. К. Сарбевського.

214. Рококо не створило завершеної естетичної теорії, оскільки

- а) не мало яскраво виражених теоретиків;
- б) йому заважало бароко;
- в) йому заважав класицизм;
- г) було недостатньо літературного матеріалу.

215. У якому з творчих напрямів натхнення не відіграло суттєвої ролі?

- а) класицизм;
- б) бароко;
- в) рококо;
- г) сентименталізм.

216. У якому з творчих напрямів усна народна творчість не вважалася високим мистецтвом?

- а) сентименталізм;
- б) бароко;
- в) рококо;
- г) класицизм.

217. Поява і розвиток класицизму в Німеччині зумовлені

- а) необхідністю об'єднання розпорошених земель в єдину державу;
- б) потребами внутрішнього розвитку німецької літератури;
- в) іманентними потребами розвитку європейських літератур;
- г) появою в Німеччині теоретиків літератури.

218. Праця “Новий і короткий спосіб до написання російських віршів з визначенням до цього необхідних знань” належить

- а) М. Ломоносову;
- б) В. Тредіаковському;
- в) А. Байбакову;
- г) В. Подшивалову.

219. Центральним поняття у вченні М. Фуко є

- а) епістема;
- б) дискурс;
- в) структура;
- г) текст.

220. Праця “Що таке автор?” належить

- а) М. Фуко;
- б) Р. Барту;
- в) Ж. Делезу;
- г) Ф. Гваттарі.

221. Шизоаналіз є породженням

- а) деконструктивізму;
- б) фемінізму;
- в) постструктуралізму;
- г) рецептивної естетики.

222. Праця “Поштова картка: від Сократа до Фрейда” належить

- а) Б. Джонсону;
- б) Ж. Дерріді;
- в) Е. Саїду;
- г) К. Міллет.

223. Йельська школа в США належить до

- а) деконструктивізму;
- б) постструктуралізму;
- в) мультикультуралізму;
- г) фемінізму.

224. Термін “деконструктивізм” запозичено у

- а) філософів;
- б) педагогів;
- в) істориків;
- г) граматиків.

225. Термін “деконструкція” пов’язаний з

- а) аналізом тексту;
- б) вивченням історичних умов написання твору;
- в) аналізом варіантів тексту;
- г) розглядом сюжету.

226. Фундатором французького фемінізму є

- а) Ю. Крістева;
- б) С. де Бовуар;
- в) Ш. Готьє;
- г) Л. Іригірей.

227. Предтечею американського фемінізму була

- а) В. Вулф;
- б) К. Міллет;
- в) Е. Шорвалтер;
- г) К. Рутвен.

228. Постколоніальні дослідження започаткувала праця

“Орієнталізм”, що належить

- а) Х. Баба;
- б) Е. Саїду;
- в) Г. Ч. Співак;
- г) Ж. Лякану.

229. Термін “постмодернізм” уперше вжив Р. Панвіц у

- а) 1914 році;
- б) 1954 році;
- в) 1991 році;
- г) 2006 році.

230. Школа “чорного гумору” належить до

- а) деконструктивізму;
- б) фемінізму;
- в) постмодернізму;
- г) рецептивної естетики.

231. Поняття гіпертексту вперше виникає в

- а) постмодернізмі;
- б) фемінізмі;
- в) мультикультуралізмі;
- г) деконструктивізмі.

232. Небезпеку космополітизації окремих літератур несе

- а) мультикультуралізм;
- б) фемінізм;
- в) деконструктивізм;
- г) рецептивна естетика.

233. Рецептивну естетику заснували

- а) Г. Р. Яусс, Ф. Ізер;
- б) Р. Барт, М. Фуко;
- в) Ж. Дерріда, У. Еко.
- г) Я. Мукаржовський, Ф. Водічка.

234. Найбільші досягнення когнітивного літературознавства пов’язані з працями

- а) Р. Снайдера;
- б) Я. Ласло;
- в) М. Тернера;
- г) Р. Дж. Герріга.

235. Генетична критика – це школа, що виникла у

- а) французькому літературознавстві;
- б) німецькому літературознавстві;
- в) американському літературознавстві;
- г) російському літературознавстві.

236. Хто увів поняття “авантекст”?

- а) Е. Луї;
- б) Ж. Левайан;
- в) Ж. Бельмен-Ноель;
- г) Б. Бойе.

237. Автором терміну “новий історизм” є

- а) С. Грінблатт;
- б) К. Гіртц;
- в) К. Ньюмен;
- г) А. Візер.

238. Культурна критика сформувалася в

- а) Італії;
- б) США;
- в) Франції;
- г) Росії.

Рекомендована література до розділу IV

Основна

1. Галич О. Теорія літератури / О. Галич, В. Назарець, Є. Васильєв. – К. : Либідь, 2008. – 488 с.
2. Галич О. А. Історія літературознавства / О. А. Галич. – Луганськ: Книжковий світ, 2009. – 264 с.
3. Галич О. А. Вступ до літературознавства/ О. А. Галич. – Луганськ: ДЗ “ЛНУ імені Тараса Шевченка”, 2010.– 288 с.
4. Галич О. А. Теорія літератури в таблицях.– Рівне : РДПІ, 1997.
5. Галич О. А. Загальне літературознавство / Галич О. А., Назарець В. М., Васильєв Є. М. – Рівне : РДПІ, 1997. – 554 с.
6. Історія української літературної критики та літературознавства. Хрестоматія. – Кн. 1, 2. – К., 1996 – 1998.
7. Ткаченко А. О. Мистецтво слова (Вступ до літературознавства) / А. О. Ткаченко. – К. : ВПЦ “Київський ун-т”, 2003. – 448 с.

Довідкова

1. Літературознавча енциклопедія : у 2 т. / [авт.-уклад. Ю. І. Ковалів]. – Т. 1. – К. : ВЦ “Академія”, 2007. – 608 с. – (Енциклопедія ерудита).
2. Літературознавча енциклопедія : у 2 т. / [авт.-уклад. Ю. І. Ковалів]. – Т. 2. – К. : ВЦ “Академія”, 2007. – 624 с. – (Енциклопедія ерудита).
3. Літературознавчий словник-довідник / [Р. Т. Гром’як, Ю. І. Ковалів та ін.]. – К. : ВЦ “Академія”, 1997. – 752 с.

Допоміжна

1. Білоус П. В. Вступ до літературознавства. Теорія літератури. Психологія літературної творчості: Лекції / П. В. Білоус. – Житомир : Рута, 2009. – 336 с.
2. Мітосек З. Теорія літературних досліджень / Мітосек, Зофія ; [пер. з польськ. В. Гуменюк]. – Сімферополь : Таврія, 2005. – 408 с.
3. Наєнко М. К. Історія українського літературознавства. – К.: ВЦ “Академія”, 2001. – 360 с.

4. Наєнко М. Українське літературознавство. Школи, напрями, тенденції / Михайло Наєнко. – К. : ВЦ “Академія, 1997. – 320 с.

5. Пахаренко В. Основи літературознавства / Василь Пахаренко. – К. : Генеза, 2009. – 296 с.

6. Слово. Знак. Дискурс. Антологія світової літературно-критичної думки ХХ ст. / [за ред. М. Зубрицької]. – 2-ге вид., доп., Л. : Літопис, 2002. – 633 с.

О. О. Бровко, О. А. Галич, О. А. Лапко, Н. М. Філоненко
Зарубіжна література та методика її викладання:
державна атестація

Навчально-методичний посібник містить програму підготовки до державного екзамену за освітньо-кваліфікаційним рівнем “Спеціаліст”, методичні рекомендації до організації самостійної роботи студентів, список рекомендованої літератури, який допоможе системно узагальнити набуті знання. Матеріал посібника охоплює такі розділи: “Історико-літературний компонент комплексного екзамену. Зарубіжна література”, “Методичний компонент державної атестації майбутнього вчителя світової літератури”, “Компаративна складова підготовки випускника”, “Теоретико-літературна складова фахової підготовки філолога”.

Методичні матеріали, тестові завдання різних типів допоможуть успішно підготуватися до комплексного державного іспиту.

Видання розраховане на студентів гуманітарних факультетів вищих навчальних закладів. Посібник адресований студентам випускного курсу, майбутнім учителям української мови, літератури і зарубіжної літератури.

***Ключові слова:* зарубіжна література, методика, державна атестація, теорія літератури, компаративістика.**

Е. А. Бровко, А. А. Галич, Е. А. Лапко, Н. М. Филоненко
Зарубежная литература и методика её преподавания:
государственная аттестация

Учебно-методическое пособие содержит программу подготовки к государственному экзамену за образовательно-квалификационным уровнем “Специалист”, методические рекомендации к организации самостоятельной работы студентов, список рекомендованной литературы, который поможет системно обобщить приобретенные знания. Материал пособия охватывает такие разделы: “Историко-литературный компонент комплексного экзамена. Зарубежная литература”, “Методический компонент государственной аттестации будущего учителя мировой литературы”, “Компаративная составляющая подготовки

выпускника”, “Теоретико-литературная составляющая профессиональной подготовки филолога”.

Методические материалы, тестовые задания разных видов помогут успешно подготовиться к комплексному государственному экзамену.

Издание рассчитано на студентов гуманитарных факультетов высших учебных заведений. Пособие адресовано студентам выпускного курса, будущим учителям украинского языка, литературы и зарубежной литературы.

Ключевые слова: зарубежная литература, методика, государственная аттестация, теория литературы, компаративистика.

O. O. Brovko, O. A. Galich, O. A. Lapko, N. M. Filonenko
Foreign literature and methodology of her teaching: state attestation

The textbook contains a program of preparation for the state examination for the qualification of “Specialist” recommendations to the students’ individual work, a list of recommended literature which will systematically summarize their knowledge. The materials of the textbook cover the following sections: “Historical and Literary comprehensive examination component. Foreign Literature”, “Methodological component state certification of future teacher of world literature”, “Comparative graduate training component”, “Literary-theoretical component of professional training of a philologist”.

The manual is addressed to university graduates, future teachers of the Ukrainian language, Ukrainian literature and foreign literature.

The publication is intended for students in the humanities departments of universities. Methodological materials and different tests to help you successfully prepare for a comprehensive qualification examination.

Keywords: foreign literature, methodology, state attestation, theory of literature, comparative literary criticism.

Навчально-методичне видання

БРОВКО Олена Олександрівна
ГАЛИЧ Олександр Андрійович
ЛАПКО Олена Анатоліївна
ФІЛОНЕНКО Наталя Михайлівна

ЗАРУБІЖНА ЛІТЕРАТУРА ТА МЕТОДИКА ЇЇ ВИКЛАДАННЯ: ДЕРЖАВНА АТЕСТАЦІЯ

*Навчально-методичний посібник
для організації самостійної роботи й підготовки
державної атестації студентів спеціальностей “Українська
мова і література”, “Українська мова і література. Мова і
література (англійська)”*

За редакцією авторів
Комп’ютерне макетування – О. О. Бровко

Здано до склад. 06.01.2014 р. Підп. до друку 05.02.2014 р.
Формат 60X84 1/16. Папір офсет. Гарнітура Times New Roman.
Друк ризографічний. Ум. друк. арк. 14,42. Наклад 300 прим. Зам № 11.

Видавець і виготовлювач
Видавництво Державного закладу
«Луганський національний університет імені Тараса Шевченка»
вул. Оборонна, 2, м. Луганськ, 91011. т/ф: (0642) 58-03-20.
e-mail: alma-mater@list.ru
Свідоцтво суб’єкта видавничої справи ДК № 3459 від 09.04.2009